

UJ KELELET

PARTONKIVÜLI NAPILAP
ALAPÍTÓ FŐSZERKESZTŐ: Dr. MARTON ERNŐ ת"ר א. מרטון ז"ל

1.10 FONT 24 OLDAL

TEL-AVIV, 1972 AUGUSZTUS 18. PÉNTEK

7325. szám

MOSE DAJAN HADÜGYMINISZTER:

A Szináj sivatagjában kell biztonsági választóvonalat húzni

Izrael hajlandó „szakaszokban” közeledni a békéhez, vagy akár a részleges elrendezésre is — Nincs visszatérés a hatnapos háború előtti vonalához — 1967 óta több mint 1.3 milliárd fontot fordítottunk honvédelmi célokra a megszállt területeken

„Hosszú idő óta az ideai ósz a legcsekélyebb korszak Izrael életében. Az elsőtől lövöldözések, amelyek Izraelben hallhatóak, a bankrablók és a benzínállomások kirabolásai fegyverből döbbennek el. Az egyetlen szítás, amely a hatnapos háborúban elfoglalt területeken születhet, a zsidók uszítása... azon zsidóké, akik arabokat uszítanak Izrael kormányja ellen. És a különböző frontszakaszokon esend és nyugalom honol. A szoviet tanácsadók és katonai szakértők távozása Egyiptomból nagyban megkönnyíti biztonsági helyzetünket” — mondotta a többi között Mose Dajan hadügyminiszter a hadsereg törzstiszti főiskolájának évszázados ünnepén.

Dajan mélyszántó elemzést adott Izrael és az arab államok hadseregének erőviszonyáról, a páncélosok, a légihaderők, a hadiipar, az elektronika és az erődítmények terén, majd az arab államokkal, elsősorban pedig az Egyiptommal való békekötés vagy legalábbis részleges politikai elrendezés lehetőségeiről és kihatásairól beszélt.

— Az arab államok vezetői rájöttek arra, hogy nincs meg az erejük győzelmet aratni felettünk háborúban. Ugyanakkor azonban az arab vezetők nem hajlandók olyan békét sem kötni, amely az 1949-es fegyverszüneti vonalak módosításán alapulna. Ez kézzelfoghatóan bizonyítja az ellentmondást az arab vezetők álláspontjában, hiszen 18 esztendőn keresztül csökkönyösen elutasították a gondolatot, hogy a fegyverszüneti vonalat Izrael végleges határáként ismerjék el és 1967 májusában éppen azért indultak harcba ellenünk, hogy megsemmisítsék azokat a vonalakat, amelyekhez most Izrael visszavonulását követelik — magyarázta Mose Dajan.

Ezek után a hadügyminiszter azt fejtette, hogy

Izrael olyan határvonalakat akar, amely biztosítja az államot az arab támadások ellen. — Bármiként alakuljanak is a politikai lépések, a tárgyalások, a részleges, vagy átfogó elrendezés, egy biztos és nyilvánvaló: életünk alapja, mondhatnánk egész felfogásunk ábcéje abban áll, hogy Izraelnek a jövőben is biztosítani kell erős hadsereg létezését, amely megőrzi fölényét az arab államokkal szemben.

Mose Dajan felfedte, hogy 1967 májusától jövő év áprilisáig, tehát a jelenlegi pénzügyi év végéig összesen 1 milliárd 364 millió fontot fordít az állam alapvető katonai befektetésekre a megszállt területeken. Ennek az összegnek több mint 50 százaléka, tehát 777 millió fontot a Szináj félszigeten végrehajtott munkálatokra fordítottuk. A több mint egymilliárd összegből a „zöld vonalak” mögötti megszállt területeken utakat, erődítményeket, ellenőrző berendezéseket, telekommunikációs hálózatokat, katonai táborokat, repülőtereket építettünk, amelyek lehetővé teszik számunkra a megfelelő gyors katonai felsorakozást szükség esetén.

A hadiipari termelés a hatnapos háború óta ötszörösére emelkedett.

Nincs egyetlen olyan terület sem a biztonsági jellegű beruházásoknak, ahol annyira szembeötlő lenne a fejlődés és az ellenőrzés, mint az elektronika területén. Erre jellemző, hogy míg 1967-ben mindössze 60 millió fontot ruháztunk be ebben a vonatkozásban, addig a jelenlegi pénzügyi évben 350 millió font az erre előirányzott összeg.

Páncélos haderőnk is mind számbelileg, mind minőségében hatalmas fejlődést mutat. A hatnapos háború óta kivonták a szolgálatból mindazokat a tankokat, amelyek a szakértők nem találtak megfelelőnek a mai körülmények között és így ezidőig Izrael páncélos erőinek 78 százaléka „kiváló minőségű tankokból” áll.

Az arab államok páncélos erői két és félszeresére növekedtek 1967-hez viszonyítva, míg a mi páncélos haderőnk számszerűleg megkétszerezte erejét ugyanazon idő alatt. Ez a tendencia a jövőben is folytatódik, jöhetnek a tankok árai jelentős mértékben emelkednek. Míg egy tank ára 1967-ben átlag 350 ezer font volt (a mai árak szerint), addig egy modernizált és jobb minőségű tank jelenleg a kétszeresébe, tehát 700—800 ezer fontba kerül. Azok az ultramodern tankok, amelyeket Izrael páncélos haderője a hetvenes évek végén kapnak majd, darabonként legalább 2 millió fontba kerülnek.

Izrael és az arab államok légi haderői jelentős mennyiségi és minőségi fejlődésen mentek keresztül. Az arab légihaderők az 1967—72 közötti időszakban két és félszeresére növekedtek és az elkövetkező öt évben, a hatnapos háború idejéhez viszonyítva, háromszorosára növekednek majd. Izrael légihaderője 1967-hez viszonyítva megkétszerezte erejét és a növekedés tovább folytatódik.

Mose Dajan ezzel kapcsolatban idézte a londoni stratégiai kutatóintézet kiadványait, amelyekből kitűnik, hogy a Földközi-tenger medencéjében Izrael az a nyugati állam, amelynek a leg-erősebb légihaderője van. A stratégiai kutatóintézet szerint az idén 374 harcigépe volt Izraelnek, míg Törökországnak 360, Olaszországnak 300, Görögországnak 216 és az amerikai 6-ik flottának 200.

Míg öt évvel ezelőtt Izrael minden egyes harcigépe 2,2 arab repülőgéppel szembeállt, addig az idén már 1:3, az arány Izrael és az arab országok légihaderője között.

A hadügyminiszter kihangsúlyozta, hogy az elkövetkező években is Izrael páncélos és páncélos haderőnk fejlesztésére helyezik az egyptomiak álláspontjában.

A vizsgálat megállapítása szerint:

GRAMOFÓNBA ÉPÍTETT POKOLGÉP ROBBANT AZ EL-AL GÉPÉN

Országos hajtóvadászat Olaszországban az angol lányokat felhasználó két arab terrorista után — Rómában megszigorították a biztonsági ellenőrzést

Róma. (UPI, IFP, Reuter). — Az olasz rendőrség folytatja az országos méretű hajtóvadászatát annak a két arab terroristának a kézrekerítésére, aki a két angol lányt a használt gramofónba beépített pokolgépet átadta és

a súlyt, ami a költségvetési előirányzatban is megmutatkozik. A hadügyi büdzsé több mint 50 százalékát a légihaderő fordítja

és az elkövetkező években a légihaderő és a páncélosok az együttes költségvetés 80 százalékát emésztik fel.

Beszéde végén Dajan azt fejtette, hogy Izraelnek az arab államokkal, elsősorban pedig az Egyiptommal való kapcsolat felújítására kell törekednie a békés elrendezés céljából. Annak hang súlyozása mellett, hogy Izraelnek „nincs semmi oka, hogy visszatérjen a hatnapos háború előtti vonalához. Dajan bejelentette, hogy Izrael és Egyiptom között akár részleges, akár közvetlen elrendezés a Szináj sivatagján átvonuló biztonsági határvonal kijelöléséből áll. Izrael nem fogadhat el semmiféle „garanciát” határainak megvédésére. Ezzel szemben a Szináj sivatagban lehet olyan választóvonalat húzni, amely mind Izraelnek, mind Egyiptom lakott övezeteinek egy biztonságos távlatot nyújt.

A hadügyminiszter megjegyezte, hogy Izrael a mai körülmények között hajlandó akár a részleges megoldást, akár a békét „fziskóban létrehozni”, de a helyzet kulcsa Egyiptomban van. Megvan a remény arra, hogy előbb vagy utóbb változás áll be az egyptomiak álláspontjában.

Olaszország valamennyi határ-állomását készülségi állapotba helyezték, hogy megakadályozzák a két terrorista szökését.

Tegnap délelőtt megérkezett Luddra a robbanásnál megsérült El-Al repülőgép, amely a javítási munkálatok befejezése után valószínűleg már ma, pénteken ismét szolgálatba áll. A gép utasai két különrepülőgépen érkeztek meg tegnap Izraelbe.

A vizsgálat időközben minden kétséget kizáróan kiderítette, hogy a robbanást a gramofónban elhelyezett, mintegy 200 gramm robbanóanyag okozta. A két 18 éves angol lány, akiknek személyazonosságát eddig nem hozták nyilvánosságra, hisztérikus sírásban tört ki, amikor tudomásukra jutott, hogy szeretőik, jóhiszeműségüket kihasználva, pokolgépes gramofont bíztak rájuk, amely esetleg az ő életüket is kioltotta volna.

A római repülőterén a történet után rendkívüli mértékben megszigorították az ellenőrzést, de ugyanakkor közölték, hogy „lehetetlen a legapróbb csomagot is tüzetesen átvizsgálni”.

Emelkedett a dollár árfolyama Európában

London. (UPI) — Jelentős mértékben megerősödött a dollár árfolyama az európai tőzsdéken. A frankfurti tőzsdén például az utóbbi három hónap legmagasabb árfolyamán jegyezték tegnap az amerikai dollárt, amelyet a brüsszeli szabadpiac — június óta első alkalommal — a hivatalos árfolyamon felül adott el.

A jelentésekből kitűnik, hogy nagymértékben megerősödött a dollár árfolyama a svájci frankkal és az angol fonttal szemben is, de Párizsban csak csekély

áremelkedést jegyeztek a dollár átváltási kurzusában. Németországi tőzsdészekérték szerint a dollár megerősödése azonnal megmagyarázható, hogy az amerikai pénzügyminisztérium közölte a fizetési mérleg deficitjének jelentős csökkenését az év második negyedében.

Közlik még, hogy jöhetnek a fontsterling pozíciója gyengült a dollárhoz viszonyítva, mégis emelkedett árfolyama a nyugati európai valutákhoz viszonyítva a frankfurti, zürichi és párizsi tőzsdéken.

A LIVERPOOLI KIKÖTŐMUNKÁSOK FOLYTATJÁK A SZTRÁJKJOT

Valószínűnek tartják, hogy a kikötőmunkások többsége visszatér a rendes munkához

London. (IFP, Reuter). — A kilenczser rakodómunkást foglalkoztató liverpooli kikötőben tegnap a kikötőmunkások egyhangúlag úgy határoztak, hogy — meg bízották javaslata és határozata ellenére — folytatják a sztrájkot.

A határozatnak különös jelentőséget kölcsönöz az a tény, hogy Liverpool a második legnagyobb kikötő Angliában és annak megbénítása súlyos nehézségeket okoz a teheráru forgalomnak. Megfigyelők szerint valószínű, hogy az angol kikötők munk-

kásainak többsége végül is meg szavazza a szakszervezeti vezetőik által hozott határozatot a munkák felújítására. A kikötőmunkások szakszervezete előző nap azt a javaslatot terjesztette a munkások elé, hogy újítsák fel a munkát, mert sikerült megfelelő biztosítékot kapni arra vonatkozólag, hogy a kikötői munka gépésítés, illetőleg automatizálása után is biztosítva lesz minden munkás megélhetése. A liverpooli 9 ezer kikötőmunkás nem fogadta el a szakszervezet döntését ez ügyben.

LEVERTÉK A MAROKKÓI KIRÁLY ELLENI ZENDÜLÉST

Oufkir tábornok, a titkosszolgálat főnöke öngyilkos lett, vagy végeztek vele?

Rabat. (UPI, Reuter, IFP). — II. Hasszan marokkói király leverte az újabb puccskísérletet és urálja a helyzetet Marokkóban.

Politikai vonatkozásban a legdrámaibb fejlemény Muchammed Oufkir tábornok marokkói hadügyminiszter rejtélyes halála. Hivatalos közlemény szerint Oufkir tábornok, aki a titkosszolgálat vezetője is volt és Marokkóban „az erős ember” hírében állott, tegnap öngyilkosságot követett el. Az egyik magyarázat szerint Oufkir azért

végezt önmagával, mert nem sikerült megakadályoznia a királyellenes merényletet. Más verzió szerint Oufkirt meggyilkolták, mert része volt az összeszűkítésben.

● Késő éjjel még nem ért véget Borisz Szpaszki sakkbajnok és Bobby Fischer 15-ik mérkőzése, és a két nagymester esélyei egyenlők, jöhetnek Szpaszkinak egy gyalogos előnye van.

Mély fájdalomtól megtört szívvel tudjuk, hogy a legjobb feleség, anya, anyós és nagyanya

EISENREICH (SALAMON) ILONKA

Ermihályfalva — Nagyvárad — Brooklyn, N. Y.

július 28-án örökre itthagyt minket. — Emléke örök-ké élni fog a szívünkben.

Gyászolják: férje, JENŐ, leánya VERA; veje: PINCU; unokái: ERIKA, JASZIKA; a kiterjedt rokonság és a baráti kör.

Fájdalommal jelentjük, hogy drága férjem, apánk, testvérünk

DÉVAI JÓZSEF

Edelény — Petach-Tikva tragikus hirtelenséggel elhunyt és augusztus 17-én csendben eltemettük.

A GYÁSZOLO CSALÁD

Sívát ültünk: Petach-Tikva, Giszin u. 6.

GERGELY OLGA és GÉZA

Déva — Jeruzsálem

ARANYLAKODALMUK

alkalmából további boldogságot és jó egészséget kíván

ANYUSKA és CSALADJA

1972. augusztus 20.

Drága szüleink

FERENCZ TERUS és ERNŐ

25-İK HÁZASSÁGI ÉVFORDULÓJA

alkalmából sok boldog évet kívánunk

gyermekük: ROBI és MIRJAM

HIRSCH MAGDI és IZIDOR

Dés — Natanja

25-İK HÁZASSÁGI ÉVFORDULÓK

ALKALMÁBÓL

sok boldogságot kívánunk 120-ig

APU, TESTVÉREIÉK és CSALÁDJAİK

Izraelben és az Egyesült Államokban

SZIVBÓL GRATULÁLUNK és sok szerencsét kívánunk

KLEIN ADINÁNAK és HILLÉLNEK

lányuk

KLEIN RIVKA és FOGEL DÁVID hadnagy

Akkó Naharia

ELJEGYZÉSÉHEZ

Testvérei, nagynénjei nagybátyjai és a család, Akkó

IDŐJÁRÁS

A meteorológiai intézet jelentése szerint mára a következő hőmérsékletek várhatók: Jeruzsálem 21—30, Tel Aviv 22—30, Haifa 24—29, Afula 20—33, Ludd 20—33, Beer Seva 19—34, Éjjel 28—40 fok.

שולם

147

תל אביב-יפו

TIME 100
SUPER KING SIZE FILTER
HOSSZU ÉS FINOM.

TIME 100
Made by Dubek American Blend Super King Size Filter.

החבלה במטוס "אר-על"

במטוס "אר-על" שהמריא מרומא לישראל בועה חבלה ע"י הכנסת פטיון ממוכר להא המטען של ה"מטוס. למום של נוסעי המטוס יצונו איש לא נפגע וגם למטוס נגרם נזק קל יחסית. ברם, מנסיון החבלה עלינו ללמוד כמה לקחים.

ראשית, ברור שיש להגביל את ההרר על מומיהם הנפשיות נגד התעוה האורחית הישראלית. כן נ"ס תר שגם שירות הפעולה של המח"ב לים לא נשתנו. הניגודים הפשטי"איים ממשקים לנצל נערה חמ"ר מות הנפלות ברשתם של מאהבים ערבים אשר משתמשים בהן לשם ביצוע משימות החבלה. הרשעה של הערבים הפשיטנאיים האלה מודקרת לעין שכן אילו העלו טונון החבלה, גם הנערה עצמא שיקבלו על עצמן להעלות את המטען הממוכר על ה"מטוס — היו נפגעות.

הקרקע האחרון של החבלות נגד מטוס ישראלים מחייב בדיקה קפדנית והסקת מסקנות. יש לקבוע מי האח"ר לאי לכך שגורמים שמתקדמים היה לבדוק את המטענים לא עשו את ה"מטוס עליהם ונתאפשר להבריח לתא המטען את חבילת התופח.

מכל מקום ברור כי יש לטמור על הערנות ואף להגבירה למען סיכול מיומנות.

★ SZABOTAZS AZ EL-ÁL GÉPEN

Az El-ÁI Romából Izráelbe tartó repülőgéphe gramofonban elhelyezett pokolgépet csempésztek be. Az utasok és a repülőgép személyzete szerencsésére a robbanás következtében senki sem sebesült meg és a gépet is viszonylag csekély kár érte. A szabotázsakciók azonban nem kell vonni néhány tanulságot:

Mindenekelőtt nyilvánvaló, hogy a terrorizmus nem mondta le az izráeli polgári légitörvényekkel szembeni bűnös akcióitól. Az is bebizonyult, hogy a terroristák módszerei nem változtak. A „palesztinai hősök” továbbra is naiv lányokat használnak fel bűnös céljakra. Ezek a lányok többnyire arab szeretőik révén sodródnak — tudatosan, vagy anélkül — a terrorizmus szolgálatába. A palesztinai arabok gonoszsága különösen szembeötlő ezekben az esetekben, mert ha a szabotázsakciók eredménytelenné váltak volna, maguk a lányok is ugyan arra a sorsra jutottak volna, mint amit a pokolgép után az El-ÁI utasainak szántak a terroristák.

Az izráeli repülőgép elleni legújabb merénylet alapos vizsgálata és a konklúziók levonását teszi szükségessé. Meg kell állapítani, ki a felelős azért, hogy azon tényezők, amelyeknek kötelessége átvizsgálni a csomagokat, nem teljesítették a rájuk háruló feladatát és így lehetővé vált a gép csomagtartójába becssempészni a pokolgépet.

Mindenestre nyilvánvaló, hogy továbbra is maximális éberséget kell tanúsítani, — sőt azt fokozni kell — a terroristák ördögi kísérleteinek megállítására.

ELŐFIZETÉSI DÍJ HAVONTA 13.— FONT
Tel Aviv, P.O.B. 851.
Postabank: 4-0444-6

HAIFA
Hirdetések felvétele:
Sachar,
Shapira u. 13.
8—20 óráig, tel.: 66 24 53
Előfizetés és este 8 óra után hirdetések:
Grünberger,
tel. 52 70 10
Levontin u. 24., I. em.
Postabank: 4-26984-2.

JERUZSÁLEM
Előfizetés és hirdetések:
Erdős,
Telefon: 22 47 23,
délután 4—6 között.

— Ünneplés keretek között fejeződött be az első sport-ejtőernyős kurzus Izráelben. A kurzus Dél-Afrikából származó új olék szervezték meg és azon 26. an vettek részt, közöttük nyolc lány.

* Az **IZRAELI SZEMLE** augusztusi számában Antal Gábor, Balla Erzsébet, Breuer Elsie, Bródy László, Erem Gabriel, Farkas Imre, Gál Gy. Sándor, Juda Halév, Held Rachel, Herzl Tivadar, Dr. József Károly, Kaddar Arje, Dr. Lanczet Benó, Ornstein Lajos, Patai József, Rubin Ferenc, Salgó Alexander, Salom Alchem, Zoltán Dezsó, Zsoldos Andor írásait olvashatja.

Társadalmi - kritikai folyóirat. Szerkesztő: Arje Kaddar. Évi előfizetési díj: 12 IL., külföldre 5 dollár. Megrendelhető a kiadóhivatalban: Haifa, Hamapilim 5.

Turista és izráeli 30 éves

HADASH
Tel-Aviv, Nesz Cion uca 4.
(Járkon szállónál) Tel. 59684

* **Lúdtalpbetétek**, — modern, minden cipőben hordhatók. — Servedőkötők, ort. tűzők, haskötők, gumiharisnyák Vámosnál, Tel-Aviv, Dizensoff 155, tel. 227-284

— Az országban 2350, — 19 éven aluli — poliós fiú van. A fentieket Michaél Cházáni népjóléti miniszter közölte, aki részt vett a gyermekbénulásos betegek céljaira építendő nevelőintézet alapkövetélteli ünnepségén. Az épületet Choloban állítják fel és azt 14—20 év közötti fiatalok részére szánják.

EGYETLEN JÓ magyar könyvtár TEL-AVIVBAN az ALLENBY KÖNYVTÁR!
ALLENBY 11.
62, 63, 17, 16, 30, 31, 32, 33 autóbussz végállomásoknál!

* **Talesz, ifilín, mezuza**, ima-könyvek magyar fordítással is legelősbőben kaphatók **UNGAR MOJSE**-nál Tel Aviv, Allenby-Hár-Szina sarok, a nagytemplomnál Magyar nyelvű cégtábla.

GONDOS SANDOR KIADÁSÁBAN
Haifa, Bét-Hákránót, II. em. 241., tel. 525-666

JELENT MEG ISBETHI MOSE MODERN MAGYAR-HEBER SZÓTÁRA
26.50 font

* A Chug Jocz Hungária, az Aranykor Klub augusztus 23-iki jeruzsálemi kiránduló csoportja részére testvéri fogadást rendez helyiségeiben.

— A katonai hatóságok megengedték a katonáknak, hogy barkójukat két centiméterrel meg növeljék. Eddig ugyanis a barkó hosszúsága a szemvonalig húzódtatott és most megengedték annak meghosszabbítását a fül közepéig.

Áskelon és környéke
HOLNAP, szombat este, 8.30
Hisztdrut-terem

OPERETT FESZTIVÁL 1972
keretében.

LEPSÉNYNEL MEG MEGVOLT.
A felejthetetlen melódiák estje.
A legkiválóbb művészek fellépésével.
Pénztár 6 órától nyitva.

— A heér-sévai járásbírószághat havi tényleges és egy évi feltételes börtönbüntetésre ítélte Káid Muchammed chevroni lakost. Káidot három nappal ezelőtt fogta el a rendőrség, amikor tendet autóján 11 embert szállított. Hajtási engedélyt bevonták.

WIZO magyarjókú titkársága
körzeti gyűléseket szervez

északon, vasárnap, aug. 27-én d. e. 10 órakor, Haifán, rech Melchet 8 szám alatt; délen vasárnap, szept. 3-án d. e. 10 órakor, Beér-Séván, rech. Herzl 91 szám alatt.

A gyűlésekre meghívjuk a körzetekhez tartozó csoportokat, valamint a körzetekhez tartozó érdeklődőket.

A közös ebéden résztvevők száma körülbelül 22-ig, — délen 27-ig a 03 - 418813 telefonon bejelenteni.

— **Négy natanjai fiatalembert** átadtak a rendőrségnek, mert be-törték egy lakásba, amely a natanjai Szavion-szálló tulajdona. A fiatalemberek azzal védekeztek, hogy csak aludni akartak a lakásban.

ARADIAK FIGYELMÉBE!
Augusztus 22-én, kedden délután fél 5 órai kezdettel a natanjai WIZO nagytermében

ORSZAGOS TALÁLKOZÓT
tartunk.
Minden Aradról elszármazottat szívesen lát

A VEZETŐSÉG.

— A katonai bíróság egy évi elzárásra és 3000 font pénzbüntetésre ítélte egy mádsz-el-krimi arabot. Az arabot azzal vádolják, hogy gyanús körülmények között járta el Tul-Kárem körzetében, annak ellenére, hogy nem volt kijárási engedélye.

Kötöttárugyár keres kézi munkásnéket.
Jelentkezés naponta 7—16 óra között.
I. A., Nachlat Jichák u. 42.
II. em., autóbuszok: 53, 63.

AJANDÉKOZZA
Ros-Hásánóra
FORRAI ESZTER
„Napóra mögött”
c. verseskötetét.
Ára 10.— font vászonkötésben és a kiadónál:
ETANA, 8 München 82,
Taku, Fort Str. 13/C
Kapható a
HADASH
KÖNYVKERESKEDESBEN
T.A., Nesz Cion u. 4.

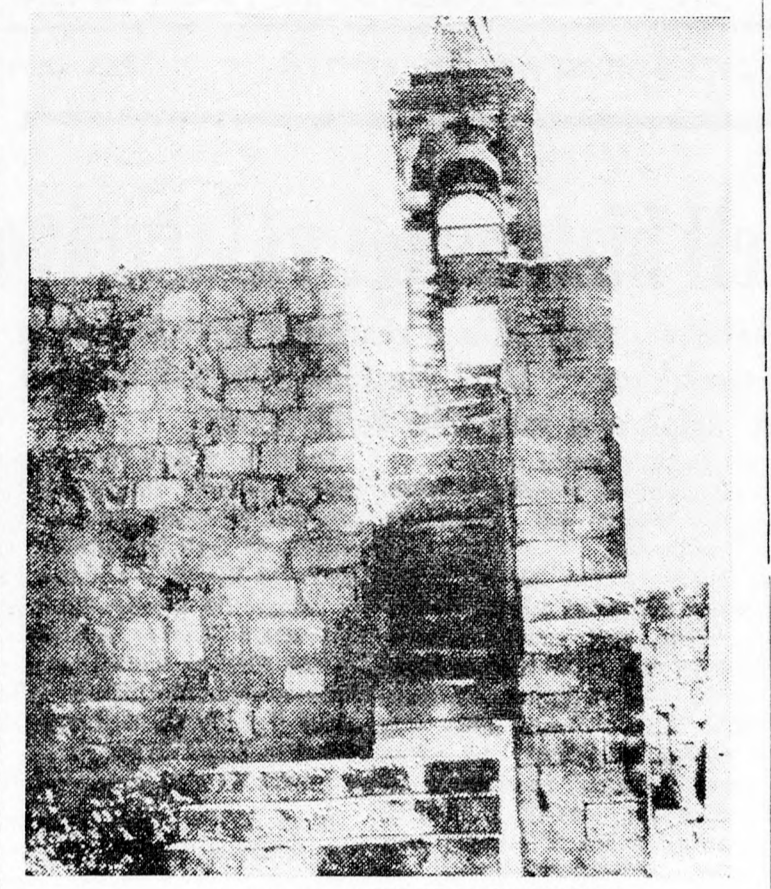
— Pinchász Koppel, a rendőrség volt országos főparancsnoka a jelölt a labdarúgó szövetség elnöki tisztiségre. Mint ismeretes, az eddigi elnök, Aharon Jadlin lemondott, mert a Munkapárt főtitkárává nevezték ki.

Gerwai FURS
SZÖRMESZALON
I. A., BEN JEHUDA 40.
(udvarban)
Tel. 287-311

Helyszíni riport Birám faluból: Ha elfeledlek Birám, száradjon le jobbjom...

A Ros Hánikrától Mecudát Jesáig húzódó, festői szépségű határmenti utat Északi útnak (Kvis Hácáfon) nevezik. Az út, amely a tengerszint mellől mintegy 700 méter magasságra megy fel, helyenként nem egészen öt méterre a határtól húzódik, egyes helyeken azonban jelentősen el-

Más szóval: a végtelenségig...
A falu temploma (a lakosság kivétel nélkül a maronita szektához tartozik) talán az egyetlen épület, amely többé-kevésbé jó állapotban maradt meg. Ebben a templomban találtak mintegy 30 személyt, közöttük öregeket, asszonyokat és kisgyermek-

A FALU MARONIA TEMPLOMA

távolodik. Az egyik ilyen helyen fekszik Birám, az egykor igen szép, keresztény-arab falu, amelyből ma már jörfórnán csak romok maradtak. Néhány kilométerrel távolabb fekszik a Hásó-mér Hácáir kibuc mozgalmahoz — a Kibuc Archioz — tartozó hasonévű kibuc.

Az elhagyott Birám falu bejárata közelében táblák hívják fel a közönség figyelmét, hogy ott érdekes archeológiai leletek láthatók, és hogy belépődját kell fizetni. A bejáratnál azonban nem jegyződő, vagy idegenvezető, hanem két, propagandával megbízott arab fiatalember fogadja az érkezőket. Ezek rögtön sokszorosított kiáltványt nyomnak az ember kezébe, amelyből kiderül, hogy a sztrájkolók addig folytatják a kampányt, amíg a kormány meg nem mészálja döntését visszavontatásuk ügyében.

KOMPLETT ÚJ MAGYAR-HEBER NAGYSZÓTÁR KAPHATÓ AZ „ALLENBY” KÖNYVTÁRBAN!
Tel-Aviv • Allenby 11

— A rendőrség két betörő-ban dát fűltet Jeruzsálemben. A betörők az elmúlt héten 31 betörést hajtottak végre házakban, üzletekben és parkoló autókban.

HOH • PETACH-TIKVA
értesíti a magyarjókú közönséget, hogy aug. 26-án, szombaton este 8.30-kor az „TARBUT” KÖNYVTÁR T. A., Hásaron 21. Tácháná Merkázit.

J. KÁVHÁN SZÖRMEUZLET
Tel-Aviv, Ben Jehuda 54
Tel. 286-701

Hatvanezer fontot sikkasztott
A rendőrség letartóztatta a Bank Leumi rámtát-gáni fiókjának egyik tisztviselőjét, akit az zal vádolnak, hogy 60 ezer fontot sikkasztott el.

A rendőrségre feljelentés érkezett, hogy az asszony különböző bankokban számlát nyitott és olyan csekket váltott be, amelyek arra a bankra szóltak, ahol dolgozott. Ott- viszont meg kellett volna terhelni a saját számláját a kiváltott csekkek összegével, ezt azonban nem tette meg és ezáltal csalárd módon hosszú időn keresztül komoly összegeket sikkasztott el a banktól.

A megtévedt asszonyt rövidesen bíróság elé állítják.

Ászmír és társai elmondották, hogy az 1948 novemberében történt kitelepítés után a lakosság többsége a közel fekvő Gus Chálav faluban telepedett le, de egye sek más falvakban, sőt a távoli Haifán találtak lakásra. A sztrájkot azzal indokolják, hogy mint Izráel lojális polgárai, egyenjóságot akarnak élvezni a többi kisebbségi lakossal, ezenkívül pedig lelki szempontból elszakíthatatlan kapcsolat fűzi őket Birámhoz, ahol atyáik és ősük is művelték a földet.

— Miért hallgattak 24 évig, és éppen most kezdtek meg az akciót? — kérdjük.
— Azért, mert az évek folyamán igen feszült volt a biztonsági helyzet, és tudtuk, hogy visszatelepítésünk nem lehet időszert. Most nyugalom, csend honol, az izráeli hadsereg szilárdan uralja a helyzetet, és nincs semmi ok arra, hogy ne térhessünk ide visszaza, annál is inkább, mert viszonylag távol fekszik a határtól. Közöttünk és a határ között van Dovév falu is.

Biráam lakosai anyagi szempontból nem panaszkodnak, nagy részük állandó munkára talált a falun kívül, de lelkiismereti kérdést kövacsolt a visszatérésből. Lehetséges, hogy ebben külön-böző baloldali mozgalmak aktivistái is „segítségre” voltak, habár Juszeff Ászmír a többiek nevében határozottan kijelentette, hogy a sztrájkolók elutasítottak minden, kívülről jövő uszítás kísérletet. „Szívesen fogadunk mindenkit, aki segíteni akar, de nem hagyjuk magunkat lázítani. Továbbra is Izráel lojális polgárai akarunk maradni” — szögezi le. Célsz formájában tudomásunkra hozza, hogy az utóbbi hetek folyamán több alkalommal elküldték a Mácépén és a Szíach aktivistáit, akik „segíteni jöttek”.

Vegyes érzelmeikkel vesztünk búcsút Birám sztrájkolóitól, akik nek legfőbb érvük az, hogy 1948 november 13-án az izráeli hadsereg egy tisztje két hétre telepitette ki őket a faluból és a „két hét” a mai napig is tart.

A jelek arra vallanak, hogy a sztrájk igen hosszadalmas lesz.
Ben-Saul (Kardos) Jozsef

A HITACHDUT OLÉJ HUNGÁRIA KOZL * MENYEI

MUNKÁT KAPHAT A TEL-AVIVI HOH UTJÁN:
● magyarjókú férfi társalkodó, idős úr mellé, napi 4 órai munkaidőre délelőtt 9—1-ig állandó elhelyezkedést kaphat;
● egyedülálló asszonyt, rendes fizetéssel, a délutáni óráktól másnap reggelig özevgy hólyg mellé keresek Tel-Avivban. A háztartási munkára külön segítség és elég a magyar nyelvtudás is;
● magyarjókú fiatal apa, két kisgyermekkel megbízható hávezetőt keres, minimális irvit tudással egész napi munkára Choloban.

A BNÉ HERZL KÖZLEMÉNYEI
Levélcím: P.O.B. 4472

Jótékonsági klubdelutánunkat Goldstein, Rech, Achád Háám 138, I. em. I. ajtó címen, 1972 augusztus 20-án, vasárnap délután 5 órakor tartjuk. Házasszony Gergely Vilma, Romikóvet és kártyát hozzanak magukkal. Szeretettel várunk mindenkit.

KERESZTREJTVENY PÁLYAZATUNK NYERTESEI
D'Attervilly: A karmazsin független című regényét a 450 sz. keresztretjvény megfőtői közül SA-MUEL ELIEZER, DERECH NOVE SAANAN 49, HAIFA 32164; Abádi Ervin; Solt György története című könyvét a 451. sz. retjvény beküldői közül SRAGA DÁGANI, KIBUC EYN-GEDI; Kosztolányi Dezső; Nero, a véres költő című művét a 452 sz. retjvény megfőtői közül SHALIT JÁROV, Tel-Aviv, P.O.B. 35012 — megfőtőink nyerték.

Braun Anna és Elemér Bernát Szeréna és Simon ÖRÖMMEL KÖZLIK, HOGY HANA és TOMI HÁZASSÁGOT KÖTÖTTEK.
A CSALÁD

★ HAIFAI MOZIK MUSORA ★
ARMON — NAGYZASI MANIA
RON — 707-ES BOEING ELRABLÁSA
ORAH — FINCI CONTINI KERTJE
MIRON — TARZAN A MAJOK KÖZÖTT
AMFITEATRUM — NEVEZZÉTEK KINGNEK
ACMON — A VOKOS NAP

SZOMBATI NAPTÁR
5732. elul 8.
1972. augusztus 18., PENTEK
5732. elul 9.
1972. augusztus 19., SZOMBAT

GYERTYAFÜTÉS

Jeruzsálem 5.43
Tel-Aviv 6.01
Haifa 5.54
Ejlát 5.56

SZOMBAT KIMENETELEI:
Jeruzsálem 6.39
Tel-Aviv 6.37
Haifa 7.01
Ejlát 6.37

HETI SZAKASZ

TECE

ÜGYELETES SZTRÁJKOLÁK

TEL-AVIVBAN
Péntek 17 — 23 óráig

Attramski, Allenby 42, tel. 57026.
Frenkel, Hamelech George 28, tel. 22321; Nordau, Ben Jehuda 183, tel. 242673.

Szombat: 8.30 — 19 óráig
Guttman, Achád Háám 91, tel. 225305; Beni, Dizensoff 174, telefon 222386; Jáni, Jehuda Hávéi 67, tel. 612474.

19. 23 óráig
Hánevim, Hamelech George 72, tel. 225740; Jáni, Jehuda Hávéi 67, tel. 612474; Jafia, Ben-Jehuda 172, tel. 224543.

ORVOSI SZOLGÁLAT TEL-AVIVBAN

Dr. Hár-Even, Epstein 6, tel. 443281; dr. Szegál, Bloch 12, tel. 247860.

ÜGYELETES GYOGYSZERTARAK CHOLON — JAT-JAM

Péntek: Merkáz, Cholon, Kikár Weizmann.
Szombat: Acmaut, Bét-Jám, Balfour 75.

RAMAT-GAN

Péntek-szombat: Chen, Jabotinsky 99, tel. 722434; Fischermann, Givátajim, Katzenelson 51, telefon 721163.

HERZLIA

Péntek-szombat: Dr. Berniker, Herzlia, Sokolov 28.

NATANJA

Péntek: Geva.
Szombat: Hádászsa.

CHEDERA

Péntek-szombat: Buchner, Hánászai Weizmann 62.

BEER-SEVA

Szombat: Hánegev.

ÜGYELETES GYOGYSZERTARAK HAIFAN

Péntek: Geula, Cheronon 12, telefon 664854.
Szombat: Balfour, Mászadá 1, tel. 662289.

ORVOSI SZOLGÁLAT HAIFAN

Állandó orvosi szolgálat a Mácépén Dávid Adom állomásán

HABITMA
Tel Aviv, augusztus 19, szombat
EGY KUTYA VEGRENDELETE
A kisteremben KIHÁZASZTAS

A TEL-AVIVI MOZIK HETI MÜSORA
ELOADÁSOK KEZDETEI:
4.30 — 7.30 — 9.30

ALLENBY: Fára akasztva
BEN JEHUDA: A skorpio farka
CINERAMA: Az oroszok sűves kulcsa
ESZTER: A voros nar
CAFON: A szürkeruhás ló
GAT: Előleok macskák
GORDON, Finci Contini kertje
OPHER: Az elegáns rablás
ORLY: Örvény
HOD: Repülőgéprablás
CHEN, Metody
MAXIM: Vámpírok
MOGRABI: A szervezet
PEER: Mi újság doktor?
PARIS: Az én autom
TCHLET: Kaszaleves
SDEROT: Benjámin
STUDIO: Alkozott vasárnap
TEL AVIV: Nurit

UJ KELET
עונו ימי בלתי מלתי בשפה הונונית
הערכת ד"ר ג. מרטון
הערוך האחרון דוד ש
המיר: אוי קלט עונו ימי בלתי
תל אביב, חר הרבנת 52, ת.ד. 831

ÖTVENKETTEDIK ÉVFOLYAM
שנת-החמישים ושנים

Főszerkesztő: Dr. MARTON GIZELLA
Fehélsz szerkesztő: SCHON DEZSÓ
Kiadó: UJ KELET, ITON JOMI LTD.
TEL AVIV, Harskevet 52, P.O.B. 831
Telefon: 30011

מפקד ההתקפה על מלך מרוקו צנח לים - ונתפס

שמונה מבין ימימי מטוסי הירייה שהשתתפו בהתקפה על מלך מרוקו, נפלו לים. מפקד כוח האוויר בקנדה, אלווין ג'ונס, נפגש עם מלך מרוקו, המלך חסן, ביום ח' אלול, על כף מפרץ, שם מוצבים 23 מטוסי ירייה. ג'ונס מדגם "נוטרופ" 5' מתוצרת ארבעת חברי הקבינט.

מפקד ח"א המרוקאי נמנה על הקושרים

מפקד ח"א המרוקאי, מריוק פנתה אל הממשלה הבריטית בבקשה שתחזיר לידה את המלך חסן, מלך מרוקו, שנתפס על ידי כוחות הבריטית ברבט. מריוק נמנה על הקושרים, שניסו להחזיר את המלך חסן. מריוק נמנה על הקושרים, שניסו להחזיר את המלך חסן. מריוק נמנה על הקושרים, שניסו להחזיר את המלך חסן.

סווארי ליברפול ממשיכים לשבות

9000 סווארים בליברפול, הנמל הגדול ביותר בבריטניה, החליטו אתמול פה אחד להמשיך בשבתה על אף ההחלטה שנתקבלה שלשום על ידי נציגיהם. עם זאת מצפים כי רוב הסווארים במחנה יחזרו לעבודתם. ההגנה הבריטית יאשרו את החלטת הסווארים בדבר חזרה לעבודה. האיגוד המקצועי המלוץ ביום ד' "טאס" על הפסקת השבתה, לאחר שבמשא ומתן הצליחו הסווארים לקבל עריבות 104.4 דקות. הוא נע במסלול בין 959 להעסקתם של עובדים, שרגלים נידחו 999 ק"מ מכדור הארץ.

רוג'רס נפגש עם נציג מצרים בארה"ב

שר החוץ האמריקאי, רוג'רס, נפגש אתמול עם הנציג מצרי, מר חסן מוסא, בוושינגטון. הפגשה זו היא אחת מהפגשות במסגרת משא ומתן בין שתי המדינות על פתרון הסכסוך. רוג'רס נפגש עם הנציג מצרי, מר חסן מוסא, בוושינגטון.

דפנות השיריון הצילו את נוסעי מטוס "אל-על" במקום מכס עמדו הצעירות האנגליות לשלם בחייהן

רומטרי התקנה, אל-על, דפנות שריון שצילתן לומר שהשטיפון הוא שליון בהאי המטען של מטוסי כרי ל-10. מטוס זה נוסע למינאמור את תוצאות פיוצוק אשירי, נראה, שאצבעי הזירות זה הציל את המטוס. בונתים נודעו פרטים נוספים על הנוסעים הבריטיות. הן סיפרו לי-200 גרם חומר נפץ, אך זה בונתים השערה בלבד. מיוחד תופה בלוד ציינו, שמאן האטון במטוס "סוויס אייר" ב-1970, בו הופעלה פצצה על ידי מנגנון ב-

הצעירות האנגליות הונו על-ידי "ידידים", "פרסים" הפטיפון הממולכד עתיד היה "לנגן" את "מחול המוות"

הן סיפרו למר חסיד שבאו מאנגליה וניסו להטות את לבן שבעים, התיידדו עם שני צעירים פרסים וגרו אתם. הן בדידתו של אחד מהם, הבחור רים קנו פטיפון משמש וניגנו בו תקליטים בחדר שבו גרו. לאחר ש-17 הודיעות בונים התהדקה הציעו שני הפרסים לנערות לבקר בישראל על חשבונם. השתיים שמחו, מכיוון שלא היה בידן כסף לטיול כזה ונאותו לקבל במתנה את שני הכרטיסים. לפני צא הן מרומא גם נתנו הבהורים הפריים לשרי הנערות מתנה - 20 הפטיפון המשובש, והשתיים, שצטרפו פו אליהן תוך ימים מספר בישראל, בחקירתן ברומא מסרו שתי הנציגות את מספר הטלפון והכתובת של הדירה בה התגוררו עם הפרסים. אך משרת רומא שחשה לדירה מצאה אותה עובדה, סיפר מל חסיד. עתה מניחים ששני הצעירים אלה, שהציגו עצמם כפרסים, לא היו אלא מחול המוות. שתי הנערות לבצע מעשה שפל, שהיה מביא גם למותן.

נציגת הוויטקונג: ניקסון החמיץ ההדמנות להשכין שלום בווייטנאם

ראש משלחת הוויטקונג בשירות פאריס, הנב"ב, אמרה אתמול כי לנשיא ניקסון היה "הודמנות נוחה ביותר" לסיים את מלחמת וייטנאם, כאשר התחיל בתקופת כהונתו בינואר 1969. במקום לנהל משא ומתן על פתרון בדרכי שלום, רצה מר ניקסון פתרון לניצח את השלטון הניאו-קולוניאלי בוייטנאם. לסיים בדרום וייטנאם, הוסיפה גב' ע"י סרגנט שריוור, מועמד הדמוי בן, הצהרה זו, שנמסרה בישיבה 155 של שיתוף העולם הווייטנאמית, תר אמת טענה שהושמעה בשבוע שעבר ע"י סרגנט שריוור, מועמד הדמוי בן.

ברנדט מאמין כי פרופסור שילר לא "יבגוד"

אין להם הזכות לגולל את כספיהם משום שהמיד נאמר לעם שהחיון בברית המועצות הוא הפשי מתשלדש. אמרה, ואם הם רוצים כסף, אין הם יכולים לדרוש יותר ממה שאפשר לי שלם. האשה הוסיפה ואמרה: איש מי אתה לא יכול עתה לעזוב. אין לנו • איגודת הווייטנאם, כי העי ניקה הכרה דיפלומטית לבנגלהדיש. נשיא איגודת, אירי ארון, הודיע על החלטתו ביום ד' לראשי אגודת, שג' רר ניד של בנגלהדיש. קנצ'ר נמסרה הנועריה, וזוהי כי הריה, אשר אמורה כי פרופסור קרה שיה, מי שהיה שר הכספים והמכללה בממשלתו, לא יחה מועמד מטעם ה' למרות החלטת ביהמ"ש הבינלאומי: איסלנד תאסור דייג זר בתחום 80 ק"מ מחופיה

סיפורה של תחנה

* (זהם תחנת אנד חיפה בבניה)

מקרת-שמונה ועד אילת כרושה רשת התחנות המרכזיות הממוארות שהקימה חברת "מפעלי תחנות" לנוחיותם ולרווחתם של נוסעי "אנד". אנו ממשיכים בבניית תחנות חדשות לשירות הציבור באופירה, באילת, בערד, בת"א, בחיפה, בעכו ועוד... סיסמתנו: שירות יעיל מתחנה נאה ועד תחנה נאה!

זהו אנד

A VILÁG KÖZEPÉ

WILLIAM ROGERS
Hová lett a terv?

Írta: ARAD GIDEON

vet", vagy legalább is tegyük lehetővé a Szezi-csatorna megnyitását a szovjet flotta számára, visszaadva Egyiptomnak Színáj egy részét. — **Ki meri azt állítani, hogy az amerikai választásoknak nincs döntő befolyásuk kormányuk politikájára?**

Hová lett a Rogers terv? Az amerikai külügyminiszter hosszas faggatásra csak annyit hajlandó mondani, hogy kormányának alapvető felfogása nem változott. Ennél többet nem mert mondani ugyilátszik nem kapott rá felhatalmazást Henry Kissingerrel, aki a napokban a titkos vietnami tárgyalások mellett bizalmasan felszólította Murad Galeb egyiptomi külügyminisztert is, hogy kövesse a világ példáját — kezdjen tárgyalásokba.

MOSZKVA HELYETT WASHINGTONBA

Az egyiptomi külügyminiszter kénytelen legalább titokban tárgyalni Washingtonnal, miután Anuár Szádát politikája következtében már nem mehet Moszkvába. Az oroszok ugyanis nem hajlandók tárgyalásokra Szádattal, vagy megbízottjaival — ami végeredményben nem is meglepő. Hiszen a Kremel Szádát jóvoltából maidnem olyan fájó pontot kapott, mint 1967-ben, amikor Nasser a pusztulásba vezérelte az egyiptomi-szovjet haderőt.

Az orosz-amerikai válságot voltaképpen ugyanaz a tényező okozta, amely most az amerikai politikában is oly erősen kidomorodik. Kiderült, hogy nemcsak a Szovjetunió és az arabok kombinált ereje, hanem még Amerika sem tudja elmozdítani Izráelt mai állásából, békekötés nélkül.

Ez az a tanulság, amelyet Rogers kénytelen volt levonni, és amelyet Szádát is kénytelen tudomásul venni. Hiszen folyton panaszkodik, hogy Amerika azzal hittegette, hogy izráeli engedményeket fog kicsikarni. Lehetséges, hogy Rogers és Sisco valójában felkeltették izráeli engedmények reményét kairói látogatásuk idején, valamint diplomáciai megbízottaik útján. Kiderült, hogy ők is tévedtek.

Ugyanúgy tévedett Grecsko marsall is, aki egyre több fegyvert, szakértőt, tanácsadót, oktatót küldött Egyiptomba és felépítette ott a szovjet bázisokat. Azt a politikát folytatta, amelyet elődjei követtek Szádát elődjével, Nasszerrel szemben. Végül is ez politika Izráel ellenállásán bukott meg, mert Grecsko nem tudta Szádát számára biztosítani a katonai győzelmet, amint Podgornij nem volt képes a diplomáciai győzelem felmutatására. Így tehát Szádát kiebudalta az oroszokat. Ezzel nemcsak önmagát hozta ideiglenesen rosszabb helyzetbe, de általános stratégiai viszonylatban Izráel és az USA pozícióját erősítette, csapást mérve az oroszokra. Izráel erejének növelése tehát jó politika volt Amerika számára is.

A ZSIDÓSÁG SZEREPE

Az amerikai zsidó választók bizonyos mértékű kulcspozícióit töltik be. A zsidó ereje abban rejlik, hogy ezt a pozíciót Izráel javára használják ki kényszerítik mindkét pártot Izráel-barát program ki hirdetésére. Ezzel egyébként az amerikai zsidóság erejét és önbizalmát is növelik, a hatás tehát kölcsönös és a zsidó nép izráeli központjával való azonosulás a galuti csoportnak is javára szolgál, az egész világra

kiterjedő zsidó nemzeti szolidaritás erejének kidomborításával.

Ennek kihatásait az oroszok nemcsak az amerikai—izráeli kapcsolatok síkján tapasztalták ki, hanem az orosz zsidók ügyében is, saját portájukon. Nelson Rockefeller-től tudjuk — amit Washingtonban fél-cáfolat formájában erősítettek meg — hogy az oroszok nemhivatalosan évente 35 ezer zsidó alijáját ígérték Nixon elnöknek. **Nem Nixon beavatkozása indította el az aliját a Szovjetunióból, hanem az orosz zsidók bátor kiállása és a világ zsidóságának szüntelen kampánya küzdelmük támogatására.** Az a tény, hogy Moszkvába látogatásra érkező nyugati államfők és végül maga az amerikai elnök Moszkva tudomására hozta a zsidók elnyomásának kedvezőtlen kihatásait politikai légkörre — kétségkívül igen jelentős mértékben befolyásolta a Kremel vezető trojkáját. A befolyás persze nem terjed ki az orosz rendőrállam lényegének, a megfélemlítés és elnyomás módszereinek megmésztására. Nem tüntetheti el a szovjet módszerek olyan jellegzetes megnyilvánulásait, mint a „fejéző” kivételét akadémiai képzésű zsidó kívándorlókra.

Szádát még halogtatja a beismerést — bár számára kezd lejárni az idő — de Moszkva reápolitikájában alighanem megnyilvánul majd annak felismerése, hogy Izráel ugyan nem a világ közepe, de legalább is a zsidóság centruma és ennek a zsidóságnak az ereje nem megvetendő. Nyugaton demokratikus szervezkedésben, párt-politikában, választásokon, pressziós csoportok és gazdasági pozíciók útján nyilvánul meg ez az erő, a kommunista világban pedig a zsidó nemzetiség elnyomása, vagy vallási üldözés elleni, egyre nyitabb felkelés formájában. Ennek a zsidóság lényegéből és sajátosságából eredő örök politikai elismerése, végül is kihatással lesz a szovjet—izráeli kapcsolatokra.

Az Izráellel szembenálló százmillió arab legenda — csak mese. Még az Izráellel szembeni ellenségeskedés sem képezi a csodamagnt, amely összefogásra bírná az arab népeket (beleértve a nem-nagyon arab egyiptomiakat). A „haladó világ” egysége, ahogyan az arab-kommunista összefogást nevezik, levetette álcáját és előbújt az orosz imperializmus „felszabadító” terjeszkedése, amely ellen az arab országok most védekezni kénytelenek. Ezzel szemben az aró Izráel és a világon, Nyugaton és Keleten szétszórt 13 millió zsidó egysége és összefogása, élő, erős, hatékony valóság.

Meggid tart még, amíg ezt Kairóban is felismerik?

ERTELMES HASONLAT

Két asszony beszélget:
— No és legalább rendes volt a férjed, amíg beteg voltál?
— Nagyon rendes volt. Olyan volt, mint ha nem a férjem lett volna, hanem a szomszéd...

ORVOSI TÖRTÉNET

Az orvost várja haza a felesége. Késik. Teljes két órát késik. Mikor megjön, dühösen kérdezi tőle az asszony:
— Hol késtél két órát?
— Sehoh. De itt, a ház előtt találkoztam Silbersteinnel és megkérdeztem tőle, hogy van...

FÉRFIAK

— Képzeld, az asszony szült tegnap. Fiunk született. Nagyon csálódott voltam.
— Miért? Leányt szeretnél volna?
— Nem. Váloleveget...

KIVANUNK 120-IG TARTÓ BOLDOGSÁGOT JÓ EGÉSZSÉGBEN

MERSCH MAGDI és IZIDOR

Natanja
25-İK HÁZASSÁGI ÉVFORDULÓJA ALKALMÁBÓL,
Zélig Bijou, Herci és családjuk (New York)

EZUTON HIVOM MEG ROKONAIMAT, BARÁTAIMAT, ISMERŐSEIMET 1972 AUGUSZTUS 22-ÉN, — KEDDEN

ELITE CIPŐÜZLETEM

ÁSDOD • MERKÁZ ALEF 42 MEGNYITÁSÁRA.

SCHWARTZ OTTO • az Avnal v. üzletvezetője

IZRÁELI HÉTKÖZNAPOK

Váltságdíj diplomás orosz zsidókért

Bekövetkezett, amitől régen tartottak Izráelben és a Szovjetunió zsidósága körében egyaránt. Félhivatalosan már régen fenyegetőznek a szovjet hatóságok azzal, hogy megszorítják a diplomával rendelkező zsidók alijáját, mert távozásukkal a szovjet államnak effektív veszteségei vannak. Iserjük ezeket az érveket, már más államok vezetői is hangoztatják Közép-Európában. Az egyetemi végzettség ingyenes, vagy csaknem ingyenes ezekben az országokban, kormányuk számára tehát fontos, hogy olyan emberek, akiknek kiképzéséhez az állami költségvetésből fektettek be jelentős összegeket, fizessék vissza azt, amit rájuk áldoztak mostoha hazájukban.

Mert ez a haza zsidók számára akkor is mostoha, ha élveznek bizonyos szociális előnyöket, amelyben kevésbé lehet részüik a szabad verseny ideológiáját hirdető kapitalista országokban. Igaz, hogy a Szovjetunióban nem fizetnek tandíjat a zsidó diákok, ha sikerül feljutniuk az egyetemre, de az is igaz, hogy nagy általánosságban a szellemi kategóriák legalacsonyabb fokozatában foglalkoztatják őket és igen kevesen jutnak el a magasabb pláne akadémikus pozíciókba.

De még ettől is eltekintve, hamis és megtévesztő az az érvelés, hogy a főiskolai tanulmányi költségeit ha távozni akarunk, pláne ha alijáznak Izráelbe. A kívándorlási jogot a szovjet alkotmány énnen úgy biztosítja a Szovjetunió állammolgárainak, mint a tandíjmentességet első élemtől a doktori címig. A Szovjetunió zsidósága páratlan önfeláldozással és sokezer ember személyi biztonságát kockáztatva, kiharcolta azt a jogot, hogy Izráelbe engedjék azokat, akik a zsidó államot tartják igazi hazájuknak, holott ha szigorúan a jogi szempontot nézzük, semmiféle harcra nem lett volna szükség, hiszen az alkotmány paragrafusai szerint szabad onnan kívándorolni.

Amint jogtalanul tartották vissza a zsidókat általában a kívándorlástól hosszú évek keresztl, éppen olyan felháborító, hogy most váltságdíjat követelnek az alijázótól az egyetemi tanulmányok költségeiért, amelyekre alkotmányos jog alapján ingyenesen szolgáltatnak nekik. Nevelészes volna tehát elfogadni ezeket az érveket, mert a váltságdíj megszabása nem egyéb mint közönséges zsarolás, amellyel részint meg akarják fosztani az egyetemet végzett zsidókat az alijá jogától, másrészt pedig dollárokkal akarják gazdagítani a Szovjetunió kincstárát.

Az aralós méreteire jellemző, hogy a New York Times szavahihetőnek elfogadható híradása szerint, a váltságdíj összege haimeresztben magas. Tanítóképző végzettségű 5400 dollárt, egyetemi végzettségű zsidókatól 13.200 dollárt, doktorátus birtokosától pedig 26.400 dollárt követelnek. Aligha akad a nagy Oroszországban olyan diplomás zsidó, aki ilyen horribilis összegeket ki tudna fizetni. Mire ezek a sorok napvilágot látnak, alighanem már részletesebb információk is rendelkezésünkre állnak arról, hogy miként fogadták az érdekeltek a zsidók az új rendelkezést és hogy vannak-e olyanok, akik ennek az anyagi követelésnek eleget tudnak tenni.

Természetesen a szovjet hatóságok is jól tudják, hogy még a diplomás embereknek is lehetetlen a Szovjetunióban ilyen vagy onnantól összegyűjteni. Nehezen hihető azonban, hogy Moszkvában olyan nagyon ragaszkodnak ezekhez a diplomás zsidókhoz, akiket az alijára vonatkozó kérvény benyújtásának pillanatától kezdve megbizhatatlannak tekintenek, felfüggesztik őket állásukból, és az eddigi tapasztalatok szerint, alacsonyabbrendű munkára kényszerítik őket, amíg megkapják az utlevelet.

Kevés ésszerűség van abban az elgondolásban, hogy a maradásra kényszerített zsidók feltétlenül szükségesek a Szovjetunió társadalmára, mert hiszen ha így volna, nem történnének olyan esetek, hogy kiváló tudósokat bolondok házába zárnak, vagy hordárrá degradálnak és ez az állapot néha két-három évig is eltart, mert csak akkor adják ki az utlevelet a megkínzott áldozatoknak.

Nem egyéni, hanem kollektív zsarolási kísérletet véltünk felfedezni az új szovjet rendelkezés mögött. Alighanem azt remélik a Kremelben, hogy a világ zsidósága, elsősorban persze az amerikai, tudomásul veszi a váltságdíj követelését és valamilyen módon teljesíti a Szovjetunió ultimátumát, esetenként megfizeti a kizsartolt összeget. Ha eddig erről nem is beszélnek nyíltan, nagyon sok ember számára nem titok, hogy más országoknak fizettek már váltságdíjat alijázó zsidókért. Csakhogy az összeg nem volt ilyen magas, és a várható olék száma ezekből az országokból jóval alacsonyabb volt, mint amennyit most a Szovjetunióból várnak. Nyilván akadtak majd a zsidók között olyanok, akik a könnyebb ellenállás politikáját akarják alkalmazni, s ott, ahol az érintkezési lehetőség fennáll, szovjet megbízottak és külföldi zsidó személyek között, majd alkudozni kezdenek el akariák talán érni az összeg leszállítását és aztán a Szochnut megkezdheti az újabb gyűjtőakcióit a diplomás szovjet zsidók megváltásáért.

Nem merjük azt állítani, hogy el kell tiltani a zsidó szervezeteket ennek az alkudozásnak a lehetőségétől. Elképzelhető az is, hogy végső fokon nem lesz más mód arra, hogy a tusként visszatartott diplomás zsidókat kiengedjék, minthogy kifizesék értük a kizsartolt váltságdíjat. Izráelnek és a világ szervezett zsidóságának azonban másként kell eszelekednie, uév kell eljárnia, amint azt vette a szovjet-zsidó alijáért való küzdelmének megindulásakor: megosztania kell a világ közvéleményét, hogy elértesse a szovjet kormányt a váltságdíj-taktika végrehajtásától. Általában nem helyesebb, hogy kisebb-nagyobb belpolitikai kérdések megvitatása céljából rendkívüli ülésre hívják össze a nvári szabadságon levő Kneszetet, amint ez most történt a Jicchak Ben Aharon körül keletkezett közéleti viharban. Azt azonban, hogy a szovjet kormány zsarolási kísérlete ellen azonnal megkezdődjék a zsidóság szent háborúja, szívvel-lélekkel helyesebb és ehhez a szent háborúhoz tartozik az is, hogy az első felháborodott tiltakozás az izráeli parlament pódiumán hangozzék el. Az alijáért való küzdelem tana mindig Cionból indult el, s visszhangja mindig óriási volt a zsidó világban. Így kell eszelekedni most is.

Ezt követően pedig meglesznek az eszközök arra, hogy az új alijá-sorompó elhárítása érdekében felvonulassuk a zsidó világszervezeteket, valamint mindazokat a tisztességes nyugati köröket, amelyek eddig is rendelkezésünkre állottak a szovjet-zsidók szabad alijájáért folytatott küzdelmünkben.

Főllesleges uira hangoztatni, hogy milyen nagyjelentőségű ügyszólván forradalmi esemény az cionizmus és a zsidó országérettés életében, hogy végre megnyitották a szovjet-zsidók előtt az ötven évig zárva tartott határok. Az orosz alijá 15 százalékát tették ki a diplomás zsidók és ha igaz, amit Nelson Rockefeller Izráelben mondott, tehát hogy a szovjet kormány 35 ezer zsidó alijázását engedélyezi évente, a diplomások visszatartása érzékeny számszerű veszteség az alijá méreteiben. Meg kell kezdeni tehát a harcot és a közelmúlt tapasztalatai azt mutatják, hogy ez nem feltétlenül marad eredménytelen.

Amikor Mihail Szmirnovszki, a Szovjetunió londoni nagykövete leplezte a Lenin-emléktáblát Londonban, egy zsidó megkísérelte, hogy az emléktábla mellett koszorút helyezzen el a következő felirattal: „A Szovjetunióban megvilákosított zsidók emlékére”.

SOK SZERENCSET KIVANUNK
ROSMANN BENJAMINNAK
BNÉ-BRÁK, AKIBA UTCA 61 SZÁM ALATTI
GYERMEKRUHA KONFEKCIÓ ÜZLETE MEGNYITÁSÁHOZ.
CHESZKEL MÁTYÁS ÉS CSALÁDJÁ

ÜZLETI UT? • ÜDÜLES? • TURISZTIKA?
ROKONLATOGATÁS?
BÁRMILYEN UTAZÁSI ÜGYÉVEL
FORDULJON BIZALOMMAL
CITOUR
UTAZÁSI IRODAHOZ,
TEL-AVIV, BRENNER 2,
(Allenby sarok)
Telefon: 281-755 • 285-959
BESZÉLÜNK MAGYARUL!
1972. VIII. 18. UJ KELET 3

Asszonyoknak és figyelmes férjeknek...

(A vásárló és a kereskedő szolgálatában)

ÉRDEKES ASSZONYOK:

MICHÁL TÁL,

külföldi sikereket arató izraeli énekesnő

tűnt fel, de hamar felfedezték kedves hangját, egyéni előadó képességét. Jó együttesekben énekelt, egyre több gyakorlatot szerzett.

— Nagyon fontos, hogy a rutin ne fojtogassa az embert. Én minden erőmmel azon vagyok — magyarázza —, hogy ha századszor énekelem is a számot, ne legyen rutinosabb a kelleténél. A közönség megkívánja, hogy minden alkalommal újra meg újra megformálja az ember azt a dalt.

— Ez nehéz dolog?

— Én nem találok annak, mert szeretek énekelni. Mikor új számot tűzök műsoromra, előbb magamnak énekelek, s így megszeretem a dalt. Aztán már akár ezereszer is előadhatom, soha nem lesz sablonos... — Mi a különbség a hazai és a külföldi szereplés között?

— Ha a lényegét vesszük alapul, akkor semmi. Külföldön is jól kell énekelni és a hazai publikumot sem szabad lebe-

A gyermekkorát Efnát kibucban töltötte. Művésznél készült, de területet nehezen választott a maga számára. Kezdetben táncolt, aztán festgetett, kerámiával foglalkozott, különböző hangszerek megszólaltatásának titkait sajátította el, s végül rátalált a saját műfajára.

Igy lett énekesnő. Előbb kibuc közönség előtt

Ben-Cion Chalfon, a földművelésügyi miniszter helyettese:

»NAGY JÖVŐ ELŐTT ÁLL az izraeli libatenyésztés«

— Világszerte — de főleg Franciaországban — nagy a becsülete az izraeli libamájának —

Sajtófogadást rendeztek néhány nappal ezelőtt az izraeli libatenyésztők, s meghívták Ben Cion Chalfont, a földművelésügyi miniszter helyettesét is, aki a gazdasági ág jelentőségéről beszélt.

Mindenek előtt elmondotta, hogy mindössze 15 éve exportál Izrael — komoly mennyiségben — libamáját. 1957-ben 3

tonna máj volt a kivitelünk, az idén 135 tonnán.

— Ez azt jelenti, hogy a világpiacon libamáj-szükségletnek 12 százalékát Izrael fedezi — mondotta a helyettes miniszter.

Ezután rámutatott, hogy jelenleg mintegy 5-6000 izraeli család él a libatenyésztésből. Sokáig az volt a helyzet,

csülni. Én nem látok semmi különbséget.

— Hol lépett fel legutóbb idegen közönség előtt?

— Mexicóban. A tévé is közvetítette a műsoromat. Tettszettek az izraeli dalok az ot-

tani közönségnek.

— További tervei?

— Minél többször szeretnék itthon szerepelni. A tévében és a pódiumon is. Ma már komoly érdeklődés mutatkozik az izraeli dalműsor iránt.

CÉGTÁBLÁK ÉS ESZTÉTIKA

Az asszonyok tanácsára volna szükség

Sokat irnak, sokat beszélnek mostanában városépítésről, városfejlesztésről. Van aki a szemtelőkre haragszik, mások a sokemeletes házak építését kifogásolják, vagy az erkélyen száradó fehérnemű bántja szemüket. Ujabbnak sok bírálót ér a izraeli üzletek, portálok.

Kevesen veszik észre, milyen óriási szerepet játszanak az üzletek az utcák kialakításában. Nem kisebb író, mint Thomas Mann írt a kirakatok szerepéről a szélhámos Felix Krull életében. Molnár Ferencnél megjelenednek a kirakatbábok.

A kitűnő cseh író, Vladimír Neff egész fejezetet szentelt egy mult századbeli prágai portálnak **Snatzky z rožumu** című regényében. De miért ékeskednénk idegen tollakkal? S. J. Agnon, Nobel-díjas írónk, legszebb regényének hőse, Jicchak Kumer

— cégtáblafestő.

Álljunk csak ki az izraeli üzlet elé vagy talán menjünk át a másik oldalra. A kép majdnem minden esetben elszomorító. A nanellenző-ernyő: porros, szakadozott. A cégtáblát ferden tették fel, hónapok, vagy évek óta nem mosták le. A festék, a fa, vagy üveg, vagy műanyag töredezett, a színek nem illenek össze és az egész az izléstelenység netovábbja. Ez a leírás természetesen elsősorban a makoltekre illik.

A kirakatok? Az izraeli kereskedők azt hiszik, hogy csak konfekcióit, ajándékokat, vagy cipőket kell szépen a vevő elé tenni. A többi üzletben az áru mintha vasvillával lenne a kirakatba dobva, vagy zsákból kiszorva, lehetőleg vastag porréteggel fedve, a legnagyobb zűrzavarában. A vasredőny rozsdás és piszkos, éppen úgy, mint az ajtókeret és a kirakat alatti rész. Sok új üzlet nyílik, sok eszerel gazdát. Az új üzletek szebbek, de igazán csak addig ameddig ápolják őket.

Mi tehát a teendő? Elsősorban (és másodsorban és harmadsorban is) a karbantartás. Ha az új üzletet maga Le Corbusier tervezte volna Vasarely, vagy Jákov Agam csinálná a kirakatot és egyenesen Marc Chagall a cégtáblát, — tessék csak elképzelni — mondom, a

AUSZTRÁLIAI LEVÉL

HÁZASSÁGKÖTÉS A VADLOTTAK PADJÁN

Páratlan eset történt egy ausztráliai városka bíróságán tárgyalóteremben. A vadlottak padján ülő 47 éves férfit betörés elkövetésével vádolta az ügyészség.

Miközben folyt a tárgyalás, kiderült, hogy a vádhatóságnak egyetlen tanúja van, egy nő.

A vádlott szemfüles ügyvédjének nagyszerű ötlete támadt, ugyanis megtudta a tárgyalás szünetében, hogy a vádhatóság tanúja — hajadon. Történetesen a vádlott is kellemes családi állapotú ember volt, éveket korábban elvált, tehát a házasságának nem akadt semmi akadály.

Nem kellett ahhoz egyéb, csak hogy a tanu igent mondjon.

Az események filmszerű gyorsasággal pergetek. A vádlott két percig udvarolt a tanúnak — sietni kellett, mert a tárgyalási szünetből már csak 20

KIZÁRÓLAG ASSZONYOKNAK

A TÁBORNOK LÁNYA

Kínai hír szerint, az utóbbi hónapok legjelentősebb belső eseménye Lin Piao marsall és néhány társának összeesküvése volt Mao elnök ellen. Az utolsó percben sikerült megfusiítani az akciót. Mao életben maradt, ellenben Lin Piao elűtött a kínai kommunista rendszer süllyesztőjében.

Nos, Mao elnök mindezt Lin Piao lányának köszönheti. A tábornok lánya hűségesebb volt Maohoz, mint saját apjához és leleplezte a készülő akciót.

Lin Piao előbb pártzserű kezetek között akarta átvenni a hatalmat. Azt javasolta, a kommunista párt politikai bizottságának ülésén, hogy Mao adjon neki a párt vezetését és elégedjen meg az államelnöki címmel. Ezt a javaslatot Mao és néhány lelkes hivatásos vezetője.

A következő lépése Lin Piao-nak katonai jellegű volt. Erőszakkal akarta eltávolítani Maot a hatalomból. A tanácskozással otthon a lakásán folytatott bizalmas hűvel és a lánya kihallgatta.

ELADÓ BRIGITTE BARDOT VILLÁJA

Brigitte Bardot — mint tudjuk — hosszú éveken át a francia Aranyparton, Saint Tropezben töltötte a nyarat. Ő és néhány, a művésznő nyomában érkező párizsi bohém változtatva divatos fűdőhelyé a korábban szűk, istenhátamögöttinek számító halászfalu.

Most hűtlen lett B. B. a faluhoz, az idén már máshol nyaral. A villa, amelyet eddig bérelt, gazdát keres. Egy tábla hirdeti a kerítésen, hogy eladó.

Nem olcsó a mulatság. Az ára 600 ezer dollár. Viszont azonnal beköltözhető.

AZ ANYAKIRÁLYNÓ SZÜLETESNAPJA

Angliában néhány nappal ezelőtt megünnepelték az anyakirálynó — Erzsébet mamája — születésnapját.

Az anyakirálynó 72 éves. Nagyszerű erőben. Születésnapján összegyűlt a királyi család és szeretettel vették körül az ünnepeltet, aki rendkívül aktív ma is. A közélet eseményei iránti érdeklődése töretlen és kedvenc időtöltése változatlanul a horgászat.

SZINGAPURBAN

Kem Kao, egy csinos, 19 éves zingapuri menyecske váloptert indított a férje ellen — alig néhány héttel a házasságuk megkötése után.

Ez már önmagában figyelemreméltó eseménynek számított Szingapurban ahol a válasszintiztika ma még nem éri el a világszintet. De még nagyobb volt a szenzáció, amikor a fiatalasszony előadta a bíró előtt,

miért akar elválni.

Az anyósá miatt. A zingapuri anyós ragaszkodott ugyanis ahhoz, hogy a fiatal pár nászgyája alatt vesse meg a maga hálólhelyét. Ez se-hogy se volt Kem Kao anyére. Ő — ki tudja, miért? — kettesben akarta volna tölteni az éjszakát a férjével. Az anyós így érvet a bíró előtt:

— Igaz, hogy megnőtült, de mégis csak az én fiam. Nekem éjjel-nappal vigyáznom kell a gyerekekre...

A bíró felbontotta a fiatalok házasságát.

AZ AMERIKAI SZÜLÖK KOZBELÉPTEK

Az amerikai iskolák szülői munkaközösségei nemzetközi szövetséget alakítottak és így komoly erőt képviselnek. Különféle eredmények elérésére képesek.

Most például elérték, hogy bizottságot választottak, amely — törvényes felhatalmazás alapján — ellenőrizni fogja azokat a tévében közvetítésre kerülő reklámfilmeket, amelyek a gyerekek számára készülnek. Ed-dig valóságos dzsungel volt ezen a téren.

Most azt akarják elérni, hogy a gyerekek számára készülő reklámfilmek becsületes tartalmúak legyenek és ne neveljék az ifjúságot a szülők értelmi képességének a lebecsülésére.

Arra is ügyelni fog a szülői ellenőrző bizottság, hogy ne legyenek ezekben a reklámfilmekben a fiatalok fogalomrendszert megzavaró tulzások, amelyekből hemzsegnék a fel-nöttek számára készülő reklámfilmek.

TÁRSADALMI ÉLET — HAMBURG BAN

A hamburgi „Die Welt” című, Európa-szerte tekintélyes lapban, hirdetés jelent meg, amely egy utazási vállalkozás létesítését tudtja.

„Star-Gest-Service” a neve és a pontos címe: 6236 Eschborn, Postfach... — vagyis a hirdető cég csak a postafiók számát adta meg az érdeklődőknek.

Mi a vállalkozás lényege? Kiderül a hirdetésből, hhogy aki meghívja a barátait és üzletpartnereit és azt akarja, hogy a banketten neves film- és tévé-szár-rok is megjelenjenek, ezután tisztos óráber ellenében teljesedik a vágyuk.

Azt állítja a hirdetés, hogy a cég kapcsolatban áll Nyugat-Németország legnagyobb sztárjaival.

EGYRE BŐVÜL A FOGYASZTOK SZERVEZETE

— A múlt hónapban a WIZO 90.000 tagja csatlakozott a soraihoz. — A tel avivi egyetemisták szervezete is belépett —

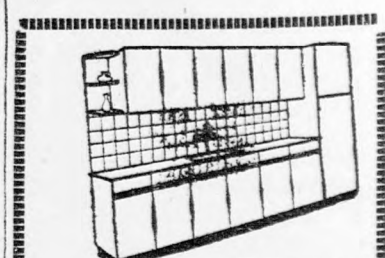
A „Fogyasztók érdekvédelmi szervezete” egyre bővül, mert mind többen ismerik fel, hogy

közérdekű a tevékenysége. A tel-avivi egyetemisták szervezete például, a napokban testilegileg belépett és ezáltal részt vesznek a munkájában.

Az elmúlt hónap nagy eseménye volt hogy a WIZO-asszonyok szinte tömegesen jelentették be csatlakozásukat. Ország-szerte 90.000 asszony lépett be a fogyasztók szervezetébe.

Minél több tagja van a szervezetnek, annál nagyobb a súlya — ez világos. Megjegyzendő ezen kívül, hogy a fiatalasszonyok nagyobb számmal képviselték magukat a szervezetben, ami — endkívül öröndetes jelenség.

Rövidesen két új fiók-irodát állít fel a szervezet, de addig is elfogadják és továbbítják a fogyasztók indokolt panaszait a WIZO-szervezetek is.

Konyhaszerekre nyek

forma-ka nevonalta mértékre különböző színekben. AVIV, Kfar Giladi utca 36. telefon: 829519

MARS

magasan a legjobb...

196

180,-

195,-

7645,-

780,-

490

1565

7680,-

780

290,-

A KIVALÓ ÜZLET 1972 cím nyertese

...v...ban, sehol sem talál olyan div választót, mint a Mars üzlet-házban, Izrael legnagyobb butiküzletjében. 2000 négyzetméter területen, izlésesen tervezett butikok állandó kiállítás. (Belföldi és imp...)

Uj oláknak és vámm-mentességet élvezők-nek egyéni kiszolgálás, gyors szállítás.

IZRAELIEN A LEGOLCSÓBB ÁRAKON

MARS

Tel-Aviv, 158 Herzl St. Ramat-Gan, 75 Herzl St. Haifa, Rehitei Hadar, 15 Nordaw St.

VÉGLEGES HAJELTAVOLÍTÁS

A LEGUJABB MÓDSZERREL, ● 100 % GARANCIA. FAJDALOMMENTESEN, NYOMTALANUL

MIRJAM HÁRARI

TEL-AVIV, GEULA U. 11, TEL. 56772

EDIT — ITA FÜZŐSZALON

Kényelmes fűzők hátfájás ellen, állapotos fűzők. — Nagy választék kész fűzők és melltartókban; fehérnemű.

Ortopéd fűzők és melltartók a német kártyításra is (Oeár)

BnÉ-Brák, Rech. Zechárjá 5., (Akiba 121 sarok)

Hölgyeim!

Kifogástalan szabású elegáns szoknya

BINDER KONFEKCIÓ

Tel-Aviv, Náchlat Benjamin u. 21, tel. 623081

● Rendeléseket méret után vállalunk ●

WEINBERGER LÁSZLÓ KONFEKCIÓ

NAGYVÁRAD TEL-AVIV

Fin utca 8/4, Tácháná Merkázit

Legújabb divatú női ruhák és kosztümök nagy választéka

Férfiing

Terylene, rövidujjú, azelött 22,— most csak 15,— I.L.

* * *

Diolen férfipizsama rövid ujjal azelött 36.90,— most csak 18.90 I.L.

* * *

Rosen takarók számtalan színben 140 × 225 azelött 32,— most csak 25.60 I.L.

* * *

Nárkisz takarók jacquard, 150 × 210 azelött 39,— most csak 29.90 I.L.

* * *

»MLAI«

Gruzenberg 24, Tel-Aviv, Ofir-mozival szemben

KERESZTES VITÉZEK

Irta: DÁN OFRY

Szomorú igazság, hogy a zsidók legnagyobb ellenségei — a zsidók...

A multban is tapasztaltuk ezt, de mostanában különösen szembeötöl a siralmas tétel. Izrael legveszedelmesebb ellenségei nem a határokon túl ülnek, hanem itt, az országban belül próbálják — tudatosan és sokszor tudat alatt — kiidőnteni azokat az oszlopokat, amelyek a negyedszázados jubileumhoz közeledő zsidó állam tartópillérei.

Nem először figyelmeztetünk a veszélyre. Nem első alkalommal látjuk napnál világosabban, hogy a sajátos zsidó önrombolási ösztön milyen léleket vág a nemzeti egység falán. És a legelső figyelmeztetés, hogy a jelek szerint, nem is utóljára kiközösítünk erről a problémáról. Mert a defetista zsidó ötödik hadoszlop sorai egyre bővülnek. A legújabb történetírás kész tényként könyveli el, hogy Jeruzsálem nem pusztult volna el és nem lett volna a római légkör martaléka, ha Judea népe nem ült fel fejét a belső széthúzás...

Ha akarjuk, ezt így is magyarázhatjuk, hogy Isten csak akkor vette le a vizgázó kezét az ő népéről, amikor látta, milyen mélyen beragadt magát a nép lelkébe a belső egyenlenség.

Ha akarjuk, — komor figyelmeztetésnek is vehetjük a Második Szentély pusztulását. Hogy térjünk észhez, amíg nem késő...

Birá és Ikrit ügye sohasem daadt volna ilyen méretűvé, ha különböző izraeli széplelkek és céltudatos belső ellenségek nem szították volna örögi tervszerűséggel az állam-ellenes megmozdulás tüzeit. Birám és Ikrit szenvedélyektől felkorbácsolt lángjainál azonban sokan, nagyon sokan akarták megütni a maguk kis pecsenyéjét. Ki nem ugrott fel a kényelmesnek ígérkező lóra? Majdnem mindenki, aki szűk érdekeit fontosabbnak tartotta az állam érdekében.

Igy állott elő a helyzet, hogy Birám és Ikrit falvai körül megszületett az Izrael kormányával szembeni legfeszélyesebb, legotrombább és legkevésbé természetes koalíció.

A képmutatás, az álszentség, a kormány felelősségteljes politikájával szembeni felelőtlenesség koalíciója. Olyan szövetség, amelyben messiási idők előszekként együtt legel a farkas és a bárány. Olyan közös front, amelynek egyik végletében a nyíltan Izrael megsemmisítésére törekvő moszkovita Rákách és Mácpén ügynökei sziszegik gyűlölettel izzó jelszavaikat, másik oldalon pedig a Gáchál, a Független Liberálisok és a Munkapárt „galambjai” turbékolják sopánkodó szemforgatással a két falu lakosai elleni eghekiallító igazságtalanság” vétkét.

Csodálkozhatunk-e ezek után ha Birám és Ikrit egyszerű paraszti Juszuf Rájá görögkeleti érsek keresztje árnyékában akarják visszaforgatni a történelem kerekét? Csodálkozhatunk-e az igaztolt görögkatolikus főpapon, aki a két falu lakosai által készített fakerezzel akarja bejárni Európát, hogy a demagógia szerkeze felülve, ő is világgá kúrtolja, milyen Szodoma lett az ujkori zsidó államból?...

Eddig még nem tették fel a kérdést, de előbb-utóbb mégis válaszolni kell: Miért legyen lojalisabb, felelősségteljesebb és tárgyilagossabb Izrael államával szemben az arab anyanyelvű, görögkeleti érsek, mint például a Chéret zsidó agitátor, vagy a Sziaéh (Izraeli Új Baloldal) és a Háolám Háze nevű belső „rákfene zsidó öngyűlölet-től átitott professzionális uszítói?

Talán akadnak majd olvasóink között, akik megismétlik a kérdést és maguk is választ keresnek.

Miért?
Miért legyen ő jobb a Deákné vásznánál?

Nem akarjuk csökkenti Rájá érsek felelőtlenségének súlyát. Mindössze azt kívánjuk érkeztetni, hogy valószínűleg soha sem került volna sor Rájá érsek ilyen szélsőséges fellépésére Izrael államával szemben, ha a demoralizáción fáradozó szélsőbaloldali csoportok kártató uszítása és a „csendes többség” tétlensége következtében, nem született volna meg az a közéleti légkör, amelyben nem szegven hanem egyszenesen társadalmi „sikk” nyilvánosan rugni a kormányon, — biztonsági és külpolitikai vonatkozásban.

Tartozunk az igazságnak annak megállapításával, hogy a kormányt is bizonyos felelősség terheli a mai közhangulat kialakulásáért. Hatóságaink túlságosan kesztűs kézzel bántak Izrael megatalkodott belső ellenségeivel. Ezért is lett nagyobb a hangjuk. Ezért is lettek népszerűbbek.

Mert egyenlő felelősséget tárgyalhat velük. Példákat akarnak? Van bőven.

Ki nem emlékszik még Abie Nátán, a vendégfős-békepilóta ünneplésére? Ki nem emlékszik arra, hogy Jigál Alon miniszterelnökkel milyen lelkesedéssel szorongatta a dizengoffi playboy kezét az egyiptomi renitülökaland után? És ki nem tudta szíve mélyén, hogy a „békéért” repeső és szavát, ígértétét visszatérően megszögő béke-pojáca, aki Nazareth számarháton vonult be, hogy még nagyobb legyen a felhajtás, — valójában nem több, mint az ön-

reklámozás világhajnoka, akinek vitórlát kétségeltlenül duzzasztották a Jigál Alonnal és más hírességekkel készített mosolygó felvételek.

És talán már véget ért Giora Neumann, a Mácpénhoz tartozó kölyök ügye? Nem ért véget. Sőt, attól tartunk, még lesz folytatása a jelenlegi büntetés kitöltése után. Ebben az ügyben is hibát-hibára halmozunk. Amikor az izraeli „hódító” hadserg hűségükjüket megtagadta Giora Neumannt a vezérkar egyik tábornoka fogadta, hogy személyesen próbálja meggyőzni a bevonnulás szükségességéről, — súlyos melléfogást követünk el.

Miért kell egy renitens lázadót, egy hazaárulásra kész ellenséget, egy eltévelyedett lelket azzal megütni, hogy tábornokkal vitakozhasson? És miért kell nyilvános hadbírósi tárgyalást rendezni számára, hogy azt is mérgezzet államellenes uszításra, hősi halottaink emlékének meggyalázására használja fel?

Miért?
Mert ebben az ügyben is teljesítjük a demokrácia, a megértés, a humanitás normáit. Majdnem hogy azt mondtam — a megértés abnormit...

És ha Abie Nátán, Giora Neumann ügyében így jártunk el, miért legyünk mások Birám és Ikrit esetében?

A libanoni határtól alig egy kilométerre fekvő Birám és Ikrit falvak arab anyanyelvű keresztény parasztiak az 1948-as felszabadító háború idején telepítették ki falvaikból. Miért? Biztonsági okok miatt.

Azóta 24 esztendő telt el. Közben a két falu egykori lakosai más helyeken telepedtek le. Izrael állama több, mint 700 ezer font kártérítést fizetett a két falu lakóinak elhagyott házaikért, földjeikért. Ugyanakkor adtak nekik más helyeken földeket és építettek számukra állami költségen kétszobakonyhás új lakásokat.

Ikrit és Birám házaiba senki sem költözött helyettük. A két falu azóta is elhagyott. A biztonsági hatóságok úgy vélik, nem lenne bölcs lépés Ikrit és Birám ismételt betelepítése. Ezért áll a két határmenti falu üresen, lakosok nélkül.

Néhány hónapja hírtelen felbredtek Birám és Ikrit egykori lakosai. Akarják régi házaikat, földjeiket. Mintha mi sem történt volna, Mintha megállt volna az idő 1948 óta. Mintha nem adták volna el a földjeiket, ingatlanjaikat, Mintha az állam nem fordított volna százezreket és milliókat arra hogy Gus Chálávban és más településeken, ahová átköltöztek, — gyorsan gyökereket verjenek.

Ikrit és Birám lakosai azonban hírtelen nem akartak emlékezni semmire... Hírtelen a 24 év előtti „igazságtalanság” helyrehozatalát követelték. Mintha megérették volna, hogy megérett az idő a zsidók körében ilyen igény lanszírozására.

A szélsőbaloldal természetesen azonnal verni kezdte a dobát. Uri Avnéri, Ámosz Kénán és a többi „forradalmár”, Izrael kormányát a gonoszág megtestesítőjékként állította be. A minisztertanácsban a Mápám megbízottai természetesen a kormányhatározat ellen szavaztak, de nem vonták le a következtetéseket. Maradtak a kormányon belül, tehát jogilag, erkölcsileg, ők is vállalták a kollektív felelősséget a döntésért, amely kimondja, hogy Ikrit és Birám lakosai nem térhetnek vissza korábbi lakhelyükre.

Az utcákon és az arab falvakban azonban zabolátlanul uszították a kormányhatározat ellen. Nyilván a sajátos közéleti dialektika szellemében...

Aztán jöttek az írók és a költők. Golda Méir őket is fogadta. Ők is erkölcsről és az igazságtalanság megszüntetésének a fontosságáról szavaltak. Prózában és rímekben. Közben a Gáchálban is ébresztőt fújtak. Ott is felfedezték, hogy Birám és Ikrit hasznos fegyver lehet még a jövő évi választásokon. Kiálltak hát az igazságtalanság ellen. És ha ők „igen, miért maradjon ki a játszmából a Független Liberális tábor”? Ők is igazságot követeltek a két falunk. A külső szemlélőnek hírtelen az a benyomása lehetett, hogy csupa cádikokból áll ez az ország és egyetlen gonosz van csak:

Golda Méir miniszterelnök. Aki szilárdan tartja a kormányhatározat mellett. Aki vállalja a „rossz ember” szerepét. — Izrael érdekében!

Aki közölte a kendőzetlen igazságot Juszuf Rájá görögkeleti érsekkel is, aki dühösen mondta a találkozó után: „A miniszterelnök nem győzött meg engem!”

Persze, hogy nem győzte meg. Miért tanúsított Rájá érsek öb belátást, mint a Mápám fiataljai, vagy Jigál Alon, aki a minisztertanácsban tartózkodott a szavazástól annak tudatában is, hogy ez amugy kiszívároga majd...

Igy alakult ki a mai mérgezett légkör. Az a légkör, amely Rájá érsek veszedelmes érvelésének vitórlát duzzasztja. Izrael ellen.

A baloldal uszítása, az írók és a poéták sopánkodása, a kormány több tagjának különös, kétkelti magatartása, meghozta gyümölcsét. Rájá érsek csuhája alól kibújt az új kereszt. Az új kereszt hadjárat vádlói, gyűlölködő fakerezzel, amely Ikrit és Birám szimbóluma akar lenni.

Miért tűrhettél Rájá érsek fellépése? Egy oknál fogva. Mert egy háborús konfliktusból eredő politikai kérdést a vallás-háború síkjára próbál átvinni. Abból kifolyólag, hogy Birám és Ikrit lakosainak többsége történetesen görögkatolikus és maronita keresztény, az érsek azt a várvadát akarja elhíntetni a nyilvánosságban, hogy Izrael vallási okok miatt üzte ki házaikból a szegény parasztoakat...

Ez az indokolás. Másfélőben nincs értelme Rájá érsek egész tervének, hogy fakerezzel a hátán vonuljon végig a Via Dolorosán és úgy tűntessen a kommunis-ták és a Mápám híveivel egyetemben a két falu érdekében.

Rájá érsek a külföldet is a tüntető fakerezzel akarja bejárni. Birám és Ikrit lakosainak készítményét. Hogy így gyűjtson pénzt, amiből a két falu lakosai visszafizethetik az állami telekhatóságnak a házaikért. Az érsek ur tehát a háború okozta politikai problémát úgy akarja bemutatni a világnak, mintha itt Shylock népevel állana szemben a kíméletlen keresztények csoportja, akik a kereszt jegyében folytatják keresztes hadjáratukat a zsidó elnyomók, kizsákmányolók ellen...

Ez a ki nem mondott üzenete a kereszt jelképének Ikrit és Birám ügyében. Ezért feleltelen Rájá érsek és egész harci módszere. Mert hamis módon és álszent érvelés-

sel a keresztények és zsidók ellentétének állítja be a két falu ügyét. Mintha muzulmánok által lakott falvakban nem történt volna ki a 24 év előtti háború vihara embereket otthonaikból. És mintha zsidókat (!) nem teleptettek volna már át Izrael megalakulása óta biztonsági okokból.

Rájá érsek jól tudja, milyen veszedelmes módszerhez folyamodik. Azt is tudja, hogy valójában mindez méltatlan főpapi talárjához és a szerethetőség valláshoz. Rájá érsek, aki színtelenül azt követeli a kormánytól, tegye újabb megfontolás tárgyává Ikrit és Birám ügyét, helyesen tené, ha ő is revidálna felfogását és levonná a keresztet a két falu küzdelmének zászlajáról.

A keresztes háborúk korszaka lejárt. A keresztes vitézek is kimentek a divatból. És ami döntő fontosságú ebben az egész ügyben: a zsidó néphez komor emlékek vannak azokról a küzdelmekről, amelyekkel kétezer év alatt folytattak ellene a keresztiegyében.

A keresztes hadjárat akkor sem indokolható és tűrhető el, ha történetesen akadnak meghasonlott zsidó szolgalelkűk, akik város zászlóval és Izrael-ellenes galázkodással hajlandók díszíteni Juszuf Rájá érsek fegyverrel kovácsolt keresztjét.

UTCAJA.

- 15.00: A MEGLEPETESEK
- 15.50: A SZOMBAT FOGADÁSA.
- 18.30: Rövid hírek arab nyelven.
- 18.32: „AZ UTCAI NŐ” — Szálal, aki egy éjjeli mulatóban dolgozik, beleszeret Chászinba, egy milliomos fiúba és reméli, hogy az elveszi feleségül. A fiú azonban rövidesen elhagyja anélkül, hogy tudná, hogy a lány állapotos. Később férjhez megy Musztafához, aki egy megbecsült család tagja és akit nem érdekel Szálal múltja. Amikor már minden elrendeződik, újra előbukkan a lány első szerelme.
- 20.15: Hírek arab nyelven.
- 20.30: PÉNTEK ESTE. — Jakov Ben Herzl tarka műsora.
- 21.15: HANGOS HETI HIR-ADO.
- 22.00: „AVRAM ÉS AVRAM KFT”. — Avrahám Hafner héber író drámája két üzletársról, egy zsidó és egy arab kereskedőről szól, akik régiségekkel foglalkoznak. A történet Jeruzsálemben kezdődik 1947-ben és napjainkig tart, amikor is a társak fiai csatlakoznak a társasághoz. A dráma középpontjában egy óségi kancsó áll, amely eltűnik a többi hamis áru között és a darab négy szereplője keresés közben váratlan kalandba keveredik. — Főszerepben: Ili Gorlicki és Jozsef Silóach. Rendező: Smuel Imberman.
- 22.50: HIREK. Befejezésül egy mondat a Szentírásból. Hátikvá.

ISKOLATÉVE

- 16.00: Könyvrészlet.
- 16.18: Nyelvtani érdekességek.
- 16.31: NÁTAN ALTERMANN VERSEIBŐL.

SZOMBAT

- 18.00: Rövid hírek arab nyelven.
- 18.02: GYEREKEK A MI UTCÁNKBÓL. — „A pajkosok”.
- 18.17: UJITÁSOK ÉS TALALMANYOK. (Héber felirat.)
- 18.30: Arab folklór műsora.
- 19.00: Hírek és tévé vita arab nyelven.
- 19.30: RAJZFELMEK.
- 20.00: MÁBÁT — HIRGAGAZIN.
- 20.30: HÁMÁVDIL. — Szlichot imák szefárd rítusban.
- 21.00: IRONSIDE. „A forradalmár”.
- 21.50: MÁBÁT — SPORHIR-ADO.
- 22.30: HIREK. Befejezésül egy mondat a Szentírásból. — Hátikvá.

„DO-RE-MP”

Rel-Aviv, Frischmann 37. Tel.: 236458. Új és használt zongorák. Nagy választék.

A KOL ISRAEL ADASAINAK

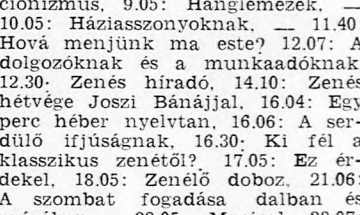
- A-MUSOR: Az egész országban (Éjlát kivételével) 522 méter; Jeruzsálemben 522 és 256 méter; Éjlát 221 méter.
- B-MUSOR: Országszerte 457 méter; Jeruzsálemben 457 és 423 méter; Éjlát 256 méter; Haifa és Nyugat-Gálil 249 méter; Cfat 355 méter és Kirját Simona 340 méter.
- A-MUSOR: Jeruzsálem 91.3. Haifa 87.6; Éjlát 99.25.
- B-MUSOR: Jeruzsálem 95.5; Haifa 8.8.
- A HADSEREG RÁDIOJA: 1286 kilohertz (230 méter) az ország egész területén.
- Az izraeli rádió külföldre sugároz magyar nyelvű adása minden este 20.45 órakor a 33.3 és 31.7 hullámhosszon hallható.

PÉNTEK

- ALLANDÓ HÍRKÖZLÉS (Csak hirtőknöpnökön)
- 8. 9. 10. 11. 14 (és tapsemle).
- 15. 16. 17. 18. 19 (és hangos híradó).
- 20. 22. 23. 24 órák.
- 6.05. 7. 8. 9. 10. 11. 12. 13. 14. 15. 16. 17. 18. 19 (könyvű héber nyelven).
- 19.30 (Jiddis), 20.30 (román).
- 20.45 (rosz).
- 21. 22. 23. 24. órák.
- A HADSEREG RÁDIOJA 12. 13. 14. 15. 16. 17. 18. 19. 20. 21. 22. 23 és 24 órák.

B-MUSOR

- 6.00: Má tovu. 6.10: Torna. — 6.20: Hanglemezők. 6.55: Műsorismertetés. 6.59: Egy perc héber nyelven. 7.20: Hanglemezők. 7.55: Soforoknok. 8.05: Közlemények. 8.10: Reggeli zene. 8.55: Pár perc

ALLANDÓ HÍRKÖZLÉS

- (Szombaton és ünneppap)
- A-MUSOR
- 8. 9. 10. 11. 12. 13. 14. 17. 18. 19 (és hírmagazin). 20. 22. 23. 24 órák.
- B-MUSOR
- 1.06. 6. 9. 10. 11. 12. 13. 14. 15. 16. 17. 18. 19. 20. 21. 22. 23. 24 órák.
- 19.30 (Jiddis), 20.30 (román).
- 20.45 (macvar).
- 21. 22. 23. 24 és 0.1 órák.
- A HADSEREG RÁDIOJA 12. 13. 14. 15. 16. 17. 18. 19. 20. 21. 22 és 24 órák.

A MUSOR

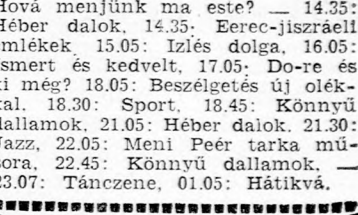
- 8.05: Közlemények. 8.15: Collegium musicum. — 9.05: Zenekari művek. 10.05: Mozart és Beethoven szerzeményéből. 14.10: Aranyánk és gyerekeknek. 15.05: Közéleti magazin. 16.30: Klasszikus kívánságverseny: Grieg és Bartók műveiből. 17.55: Közlemények. — 18.05: A jövő heti zeneműsor ismertetése. 18.30: Irodalmi magazin. 19.07: A héten történt. 20.10: Nigunim. 21.05: Péntek éjjeli sztereokonzert: az 1971-es salzburgi fesztivál felvételeiből. Mozart, Alban Berg és Beethoven művek. 23.07: Rádiónovella — felolvassa: Rachel Márkus. 23.05: Regi dalok. 0.05: Egy perc líra és Hátikvá.

SZOMBAT

- B-MUSOR
- 7.00: Adon olám. 7.16: Hanglemezők. 7.55: Műsorismertetés. — 8.05: Kedvelt lemezek. — 8.55: Országismertetés. 10.05: Könyvű és klasszikus. 11.05: Gádi. Jiddis egy órást tarka műsora. 12.05: 12.05: Tarka műsora. 13.05: A színház és a film világából. 13.40: Cházánut. 14.09:

„DO-RE-MP”

Rel-Aviv, Frischmann 37. Tel.: 236458. Új és használt zongorák. Nagy választék.

AZ ÉREM KÉT OLDALA

- A szóbanforgó érem egyik oldalán áll az orvos, a másikon a beteg. Egy-ugyanazon érmen találhatók — mégis holmokegyenest más véleményű hangzóitnak. Az orvos azt mondja: — Örülte! Higgyék el, szintizta téboly. A diplomával életfogytiglani idegajra ítétek. Nincs magánéletem. Néha azt hiszem már, hogy én sem vagyok. Amikor elindultam a pályán, égett bennem a vágy: gyógyítani. Azt a beteg és én, a másikkban a betegség és a halál. A betegeknek és nekem együtt kell harcolnunk, közös fronton hogy győzzünk.

„DO-RE-MP”

Azt hiszik, hogy ez így van? A beteg is az ellenség oldalán áll. Nem nekem segít, hanem a betegségnek. Ha telesszi magát töltöttkáposztával és éjszaka háromkor ki kell rohannia, mint boldogult Zrinynek, azonnal hív: „Doktor ur, jaj, azt hiszem veseroham. ... Jöjjen azonnal...”

„DO-RE-MP”

Mindenki csodát vár tőlem. Azonnali gyógyítást. Intelligens, okos emberek titokban azt remélik, hogy kézzel-éjjel eltüntetem bajukat. — Hiába írom elő a gyógyszerzt, elfelejtik bevenni, aztán felkeltenek hajnal álomból, hogy már megint belenyilal a bal alsó lapockába, ha a jobbkarjukat derékszögben a fejbubjukon átukulsólják.

„DO-RE-MP”

Rettenetes dolok orvosnak lenni, higgyék el, ösztönit mondom. Még néhány év... és teljesen belebetegszem. Igy beszél az orvos. Ezért szemben a beteg azt mondja:

„DO-RE-MP”

— Csak orvossal... Ennél kegyetlenebb, önzőbb hivatás nincs a világon. Mit érdekelni lehet hogy a beteg göröcsökben fetreng? Alig bírom elmondani a telefonon, mit értek... és akkor semmi részvét, semmi együttérzés, csak szentetlen hang: — „Próbáljon melegtet rátenni, majd reggel kijövök, megnézem...”

„DO-RE-MP”

Re g e c e ! Amikor én a halállal küszködöm, akkor ő — a kinek, mellesleg szólva, egy vagyont fizetek, minden kijövetelnél... akkor ő azt mondja, hogy majd reggel... Ahelyett, hogy rohanna, azonnal, helikopterben, hisz modern világot élünk...

„DO-RE-MP”

A beteg teljesen érdektelen. Az a fontos hogy a doktor ur kényelmesen éljen, fontoskodó kijelentéseket tegyen és nyaranta kéjtudásokat. Hogy amíg ő üdül, addig én felfordulok, az persze nem lényeges. A beteg döglőn meg! Igen, ez az orvosok állás-pontja, higgyék el, ösztönit beszonkít. Fizessen neki minél többet, de ha véletlenül rámtör valami súlyos nyavalya, veseroham, vagy lépfene akkor elvárja, hogy ne zavarjam, hanem vonuljak el a dzsungelbe, mint az elefántok és ott adjam ki páramat, természetesen nev, hogy értékes elefántcsontjaimat, más értékeimet, ingóságaimat előzőleg ráhagyom.

„DO-RE-MP”

Egyetlen szerencsése van az emberiségnek. A természet amely meghozza a gyógyulást, az orvosok minden mesterkedése ellenére.

„DO-RE-MP”

Vajda Albert

Nemzeti Társadalombiztosító Intézet

CSALÁDI PÓTLÉK KIFIZETÉSE SOKGYERMEKES CSALÁDOKNAK

Az intézet dolgozóinak sztrájkja nyomán a pótlékra jogosultak tucajai fordultak hozzánk kéréseikkel. A Nemzeti Társadalombiztosító Intézet igazgatósága örömmel közli az összes érdekeltekkel, hogy a sokgyerekes családoknak járó családi pótlékot idejében, annak rendje és módja szerint ez év augusztus 20-án kifizetik.

Egymás között...

— MAGYAR ZSIDÓ KURIR —

A jugoszlávai „Magyar Szó” című újság sport-mellékletében két hasábos „fényképes interjú” jelent meg Klein Ávrámmal, a Haifán élő magyar-zsidó nemzetközi futballbíróval. Az Újvidéken megjelent lap sportszerkesztőjének véleménye szerint, Klein a legjobb ázsiai futballbíró.

Jókívánságokkal halmozták el Beér Síván Karp Chájim Dávidot, dr. Karp László nőorvos édesapját — a kilencvenedik születésnapján.

Groszberg Jenő budapesti ortodox rabbi néhány hetes izraeli családi látogatás után visszautazott. Elutazása előtt a bné-bráki „Chug Chátám Szofer” templomban búcsúszónoklatot tartott.

A héten megjelent Rezes György időszakos lapja, az „Izraeli Kurir” legújabb száma.

Bensőséges hangulatú háziünnepség keretében köszöntötték a héten az Aranykor Klubban Falus Sávát, a torontói magyar-zsidó közélet kiemelkedő személyiségét, aki az országban tartózkodik. Fleischer Renée, Smuel Ben Cvi, dr. Antal László és Löwenberg Jenő üdvözlötte a vendéget, aki meghatótt szavakkal köszöntötte meg a fogadást.

A családi és a baráti kör nagy szeretettel ünnepelte Glückman Chánát és Tomit a házasságkötésük, valamint Joszi Petrovert és Rinát — az első házassági évfordulójuk alkalmából.

Jókívánságokkal halmozták el a héten a Pozsonyból, illetve Mákórl alijázott Deutsch és Farkas család tagjait — Deutsch Joszi és Farkas Chájim házasságkötése alkalmából. A fiatal pár egyetemi hallgató, a Chupá-szerződést a rámat-gáni Anubach rabbi és Bár On Micháel főkanonikátor végezte.

New-yorki tudósítónk írja, hogy a Máramarosszigetől elszármazott dr. Sreter Oszkár orvosi, fül- és gége-szakorvos és feleségét, Zsuzsit a baráti kör jókívánságokkal árasztotta el abból az alkalomból, hogy Robert fiuk Los Angelesben eljegyezte Kellerman Hindát. A fiatalok egyetemi hallgatók. Az eljegyzés szigorúan ortodox hagyományok szerint történt.

A haifai magyar-zsidó vallásos körben vitáztak a polgári házasság kérdéseiről. Salomon Mihály, dr. Schönfeld József és dr. Scheer Mose adott elő.

A bné-bráki Wagschal teremében tartotta esküvőjét a héten dr. Schwartz Éva dr. Áskénází Gávrillel. A Bécsből alijázott dr. Schwartz Éva orvosnő édesapja balmazújvárosi születésű és jelenleg a bécsi ortodox

hitközség előjárója. Maurice Goldring, a floridai Miami Beach zsidó közéletének egyik ilusztris vezető személyisége a héten felesége, Bella kíséretében ismét az országba érkezett. Maurice Goldring ezalkalomból szülei földi maradványainak Izraelbe hozatalát intézi, hogy jövő héten Jeruzsálemben, a Hár Hámenuchoton helyezik örök nyugalomra.

Bernard Straszbuzg frankfurti exportör-importőr, a helyi zsidó hitközség előjárója, feleségével újabb izraeli látogatásra érkezett.

Fuchs Pál, a kitűnő nevű gra-

Dr. Marton Ernő ázkárája

— Halálának 12. évfordulóján —

Vasárnap délután a család tagjai néhány barát és tanítvány gyűlt egybe a Náchlát Jicchák-í temetőben dr. Marton Ernő sírjánál, ahol ázkárát volt az Új Kelet alapító-főszerkesztője halálának 12. évfordulóján.

Dávid zoltárainak recitálása után a kántor elmondta a Kél máé ráchámim imát. Marton Ernő egyetlen fia, Marton Micháel kádist mondott, majd Barzilay István, az Új Kelet szerkesztőség titkára, emlékezett meg az elhunytáról.

Nem múlik el nap, hogy ne beszéljünk Marton Ernőről, vagy a lapesimálás valamelyik fázisában ne gondolnánk egy-

fikusművész és díszlettervező családjaival állandó letelepedésre az országba érkezett és jelenleg a dimonai ulpánon tanul.

Rokoni látogatásra és ország-nézésre érkezett Amerikából Schenk Margalit, az egykor híres Schürmacher család tagja.

Sok jókívánságot kapott a rokonoktól és barátoktól a marosvásárhelyi származású Kovács Dina és Bandi, abból az alkalomból, hogy Los Angelesben tartózkodó fiának Éli Eldárnak (Pali) és feleségének, Beckynek megszületett az első leánya, Lióra Ajálja.

Klein Béla, az Új Kelet hirdetői osztályának munkatársa a héten hazaérkezett néhány hetes európai útjáról.

Avidán (Ecker) György és felesége leánya, Dorit Jeruzsálemben házasságot kötött Náfáli Rázzal, Silber Miké és Kati fiával.

Jókívánságokkal árasztották el a héten dr. Salzer István volt szegedi ügyvédet és feleségét, Mirjámot, leányuk, Ráchel és Dávid Leibovics — Ávráham és Szára Leibovics fia — esküvője alkalmából. Kfár Szában, a Sár-on-teremben volt az esküvő. A fiatal pár frigyét dr. Frenkel Jenő volt szegedi főrabbi áldotta meg.

A násznép szerencsekívánatokkal vette körül a héten Weisz Aliz, a Bár Ilán egyetem könyvtárosát és Katz Arjót, a Bank Leumi tisztviselőjét a házasságkötésük alkalmából. A menyasszony a Nagyváradról elszármazott Weisz Jehuda Jenő és Szára leánya, a vőlegény szülei — Katz Slomó és Bella — Beregszászról alijázták annak idején és most Rechovoton élnek. Az esküvő a tel-avivi Gil teremben volt.

— Azért van ez — folytatta az emlékbeszédet —, mert Marton Ernő az Új Kelet megteremtése által élő emlékművet hagyott maga után. Igéksznünk ennek megfelelően dr. Marton Ernő szellemében folytatni munkánkat. A tízenketedik ázkárán kegyelettel és nagy-nagy szeretettel idézzük felejthetetlen alakját.

Az ázkárát után, régi zsidó szokás szerint, emlékrögzőket helyeztünk dr. Marton Ernő sírjára.

(bp.)

ELMÉLKEDÉS AZ ANANÁSZRÓL

Iria: CHANÁ ZEMER

Mindig büszke vagyok, ha ebben a szezonban zöldességű mellett haladok el. Abban a pillanatban nem érdekel, hogy milyen drága az özbirack és hogy van-e otthon szőlő. Megállok és hisz-lalom a szemem, olyan nagyszerű a látvány. Mennyi gyümölcs! És az ízük versenyez a gyönyörű külsejükkel.

Persze, számomra nemcsak esztétikai élményről van szó, hanem a dolog érzelmi része is érdekel, mert mindig arra gondolok, hogy ez a sok gyümölcs mind hazai termés. Hihetetlen, de nekem a zöld-ség- és gyümölcszületet előtt cionista gondolataim támadnak. Eszembe jut a „zsidó munka” jelszava és olyan büszke vagyok, mintha közvetlen részem volna a dologban.

Elhátároztam, hogy megint-juvolom Jonatán Peledet, Má-ábárot kibuc tagját.

Jonatán a „Szíach” nevű baloldali politikai mozgalom egyik vezető tagja, s mikor hozzá fordultam, először azt hitte, világnézetéről kérdezek, akarat velem beszélni.

Tévedett. Engem más érdekelt. Jonatán Peled ugyanis politikai kérdéseken kívül, ananász-termeléssel is foglalkozik.

Az egész a gyümölcszületben kezdődött, ahol egy olyan szép ananászt láttam, mint ha kiállítá-sra természetű volna. Azt tudom, hogy Izraelben tilos külföld-ről gyümölcsöt importálni, viszont nem értettem, hogy került ide az ananász.

Közölték velem, hogy az ananász izraeli termék. Megvettem. Hét fontot fizettem érte, de ha többet került volna akkor is ha-zaviszem. Nem azért mert felvet-

a pénz és nem is azért, mert úgy szeretem az ananászt. Eppen fordított a helyzet. Nemrég voltam Afrikában, s hosszú időre jóllak-tam ananással.

Ez azonban izraeli ananász a-melyet meg kell kösztölnöm. Csak így tudok meggyőződni arról, hogy valóban termeljük már ezt a különleges gyümölcsöt is.

Hazarohantam, megkösztöltem és örömmel állapítottam meg, hogy az izraeli ananász mesés. Valamivel apróbb, mint egyes kül-földi fajták, de sokkal izesebb és az egész gyümölcs fogyasztható. Nemcsak ízlett, de afféle sovínis-ta boldogságot is éreztem evés közben.

Nos, mint említettem, alkal-mam volt megint-juvolni a má-ábároti Jonatán Peledet, az egyik izraeli ananász-termelőt.

A beszélgetés elején azzal le-pett meg, hogy közölte, miszerint az izraeli ananász nem újság. Ez-élt 40 évvel hozott egy derek zsidó Jamaicából félmillió ananász-palántát, de a nagyszabású vállalkozás kudarcba fulladt. A legtöbb palánta nem volt képes a növekedésre a mi éghajlati viszonyaink között.

Jonatán gyermekkorában — talán 13 éves lehetett — látott ananászpálántát, emlékszik a ter-mesztésének kísérletére azokból az időkben. Csak akkor még nem ismerték a nasztik-takarót, amely megvédi a palántákat az éghaj-lat viszontagságaitól ezért nem sikerült a kísérlet.

Nem felejtette ezt el Jonatán és 1960-ban vásárolt 50 ananász-palántát egy kárkuri termelőnél.

Ötven palánta nagyon kevés. Ha egy dunámon akarunk ananászt termelni, négyezer palántá-ra van szükség. A kibuc részéről megfelelő támogatást kapott és ma már négy dunámon termeli Jonatán az ananászt. Minden du-nám 3000 gyümölcsöt hoz.

Melegházi feltételek között termel-nék nálunk az ananászt. Termelés közben sok probléma mer-ül fel. Le kell győzni valamennyit és meg kell szervezni a termelési tapasztalatokat.

Olyan sok a nehézség, hogy az ananásztermelők valóságos ki-hívást látnak a dologban. Szép bevételt jelent az ananásztermelés, de az anyagiaktól függetlenül nagyon nagy örömet is biztosít azoknak, akik ezzel foglalkoz-nak. Valóságos elégtételt jelent. Ezt könnyű volt megmagyaráz-

ország csapata ellen játszik és a labdarugó szövetség vezetői meglegedésüket fejezték ki a javasolt tervezet felett. A válogatott minden játékért 1000 dollárt kap, valamint az utazá-si és ott-tartózkodási költséget is megfizetik.

Az impresszárió még azt is felajánlotta a válogatott vezető-nek, hogy október 10-én állít-sák ki az izraeli válogatottat Argentína labdarugó bajnoká ellen. A javaslat feletti határo-zat Edmond Smilovicsótól, a válogatott edzőjétől függ, aki sze-vebben látná ellenfélként az argentinai nemzeti válogatottat, mint a bajnok csapatot.

SPORTHIREK

X A külföldön portyázó ma-gyar olimpiai válogatott labda-rugó csapat Malloreán 1:0 arányban legyőzte a frankfurti Eintrecht együttesét. A Vasas és a belgrádi Partizan közötti mér-kőzés 2:2 arányú döntetlen er-edménnyel végződött.

X Barátságos mérkőzés ke-retében a Hápoél Mármorek e-gyüttese, amely az idén került fel a nemzeti bajnokságba, 3:1 arányban legyőzte az SK Nesz Cionát. A mérkőzést Rechovoton játszották.

X Sitonen finn atléta teg-napelőtt Helsinkiben 88.58 métert ért el gerelyvetésben, ami az idei szezon második legjobb e-redménye.

X Az olimpiai szervező bi-zottsága személy szerint meg-hívta Münchenbe Teleki Józsefet, az izraeli uszó válogatott szlovákiai származású, volt ed-zőjét. Teleki vasárnap indul Münchenbe.

SPORT

Avery Brundage figyelmeztet: Végleg eltávolítják az afrikai államokat, ha nem vesznek részt az olimpián Kenya is bojkottal

A nemzetközi olimpiai bizottság elnöke, a 85 éves Avery Brundage, Münchenben nyilatkozott és figyelmeztette az afrikai államokat, hogy amennyiben távol maradnak a rövidesen megnyíló olimpiáról, a jövőben végleg eltávolítják őket az olimpiákon való részvételről.

Mint ismeretes, eddig hat afrikai állam közölte, hogy visszavonul a müncheni olimpián való részvételről mert azon Rhodesia is részt vesz. A hat állam Tanzania, Sierra Leone, Zambia, Libéria, Gána és Etiópia. Egyes értesülések szerint Egyiptom, Szudán, Nigéria, Uganda és Guayana is mérlegeli kivá-lását az olimpiáról.

Brundage nyilatkozata ki-mondja, hogy sajnálattal vették tudomásul néhány afrikai or-zság elhatározását, hogy bojkot-talják az olimpiai játékokat Rhod-esia részvétele miatt. A bojkott szándék alanyai főleg az-azok a sportolók lesznek, akiket

Guatemala Costa-Rica, El Salvador, Venezuela, Columbia, Equador és Peru és ezek közül az izraeli válogatott három állam ellen játszik majd. Az izraeli válogatott délamerikai ut-tolsó mérkőzése január 21-én lesz, amikor Venezuela válo-gatottja ellen áll ki.

A mérkőzéseket úgy állapít-ott meg, hogy az izraeli válo-gatott minden másnap egy más

csak a sport érdekel és nem a politika. Brundage emlékeztet arra, hogy Rhodésia még ta-lyav felvették az olimpián sző-vegsége és akkor az afrikai államok nem ellenézték.

Az etiópiai küldöttség szővívő-je is nyilatkozott és kijelentette, hogy Rhodesia részvétele az olimpiai játékokon csak meg-erősíti a kormány helyzetét és a többi afrikai állam nem haj-landó eszközként szolgálni a rhod-esiai kormány megerősítésé-ben.

Közben Kenya is közölte, hogy nem vesz részt az olimpián és Kenyát államelnök utasítást a-dott a már Münchenben tar-tózkodó küldöttség hazatérésé-re országába. Sport szempont-ból és az elért eredmények terén, Kenya a legerősebb afrikai ál-lamnak számít ma.

KIJELÖLTÉK A LABDARUGÓ VÁLOGATOTT DÉL-AMERIKAI PROGRAMJÁT

Az izraeli labdarugó válo-gatott csapat 1973 elején délame-rikai turnén vesz részt és első mérkőzését január 10-én játssza Mexikó nemzetközi válogatott-ja ellen.

A turnét egy uruguayi im-presszárió irda szervezi meg és annak Izraelben tartózkodó vezetője elmondotta, hogy hét délamerikai állam hajlandó ki-állni Izrael ellen. A hét állam

Legnagyobb választékban ISKOLATÁSKÁK SPECIÁLIS BÓRÁRUHÁZ H. ZENTER & Co. TEL-AVIV, PINSKER UTCA 4, I. EMELET „Noga” kávéház épülete

A közönség páratlan érdeklődést tanusít

150,000 nő, férfi és gyermek tapsolt és élvezte az izraeli szerelmi történetet a vetítés első hetében!

NURIT

RENDEZTE GEORG OVADJA

TEL-AVIV „Tel-Aviv” JERUZSÁLEM „Oron” BEER-SÉVA „Oren” PET. TIKVA „Shalom” RAMÁT-GÁN „Ordea” CHOLON „Armon”

3-ik HÉT

egyidőben hat város filmszínházában vetítik sikerrel

6 UJ KELET 1972. VIII. 18

MAGYARNYELVŰ MŰVÉSZ SZÍNHÁZ

NATANJA és környéke
Holnap, 19-én, 8.30
Ohel Sém terem
Az igényes színházkedvelők közönségnek!

ZILAHY LAJOS TŰZMADÁR
Bűnügyi dráma 3 felv.
Számozott helyek!
Péntár 7 órától!

HAIFA BET HÁAM
A városi színház kistermében
Augusztus 26. szombat, 8.30
Elővétel: HOH, Pevsner 2, telefon: 667435

RECHOVOT HISZTADRUT
Szept. 2. szombat, 8.30.
Elővétel: HOH könyvtár

Egyszer az életben van ilyen könyvsiker
HANS HÁBE „MINT HAJDAN DÁVID”
Cnnepre küldje el barátainal és ismerőseinek.
On helyett postázzuk: bárhová a világon:
HADASH
Tel-Aviv, Nesz Clona utca 4 (Járkon szállónál) Tel.: 59684

HIRDETÉSEKET ES ELŐFIZETÉSEKET FELVESZ

UJ KELET natanjai megbízottja GROSZ E. NATANJA,
Rech. Giora Jozseftál 9/27

Amikor a békegalamb köteleles bőjtöltni...

— Az Új Kelet kiküldött tudósítójának helyszíni beszámolója —

Irtá: SCHÖN DEZSÓ

Az olimpia-központban mindenki a helyén van és a hivatalos megjelölés szerint „szolgálatot teljesít”. Felelős ténylegök stopper-órával a kezben visszafelé számítják az időt, s maükra kényszerített nyugalmat várják a megnyitó napját, augusztus 26-ikát. Közben a szervező-bizottság (OK) közleményeiben naponta legalább kétszer kihangsúlyozták: Felkészülten várjuk a versenyzőket és a vendége-

hirszerzésről... A külföldiek általában elégedettek a berendezésekkel. Egy angol sportoló a nagystadion látván egy kiáltott fel: „Az az érzésem, hogy ide csak frakkban és cilinderekben szabad belépni...”

A szervező-bizottság gondoskodik arról, hogy azok az újságírók, akik a Press Cityben már elfoglalták helyüket, ne egyeztető-nyára a kényeret. Legalább egy sajtókonferen-

A megnyitó iránti érdeklődésre jellemző az a vásár, amely a jegyek körül folyik. Az 50 márkás jegyek 800-900 márkáért cserélnek gazdát. Vevők és eladók hirdetés útján szereznek egymásról tudomást. A német sajtó tele van ilyen hirdetésekkel. Vannak nagyvállalatok, amelyek fontos külföldi üzletfeleik számára akarnak jegyet szerezni. Hirdetéseikben rendszerint azt írják hogy „ár melleskes”.

Megkérdeztük egy máramarosi származású ismerősünket, aki egy a textil-iparban, mint a müncheni zsidó közéletben fontos szerepet játszik, mi a programja az olimpiai játékokkal kapcsolatban?

Ismerősünk a világ legtermészetesebb hangján válaszolt:

— A megnyitó előtt — elutazunk... Az egész család... Közvetlenül ros-hásáná előtt jövőnk vissza, viszont akkor már vége felé jár ez az örült komédia...

AZ OLIMPIAI SAJTÓVÁROS EGYIK CSÜCSKE

A müncheni játékok idején 3000 újságíró fog lakni ebben az 1100 lakásos egységből álló negyedben, amelynek építkezési költségei 124 millió márkát igényeltek. Az olimpia után müncheni fiatal házaspárok költöznek be a lakásokba, amelyeknek nagyrészt már ki is fizették.

ket. Az utolsó szegit minden elkészítettünk. Mindenre gondoltunk, minden eshetőséget számba vettünk.

Nem lesz érdektelen közelebről is megnézni, mi mindenre terjedt ki a szervező-bizottság figyelmé, milyen problémákkal kellett megküzdenie, s hogyan igyekszik ennek a maga nemében egyedülálló rendezvénynek a program szerinti, zavartalan lefolyását biztosítani.

Kezdjük ott, hogy bizonyos határon túl a számok elvesztik jelentőségüket. A számokból egyszerűen statisztika lesz, s mint tudjuk, a legtöbb ember számára a statisztika nem mond semmit.

Itt van példának okáért a közlekedés. Arra számítanak, hogy az olimpiai játékok idején a müncheni pályaudvar csúcsforgalmat bonyolít le. Ez renben is van. De mit jelent az, hogy „a játékok tartamára menetrendszertlen közlekedő vonatokon kívül napi 400 (!) különvonatot állítanak be”? Hogy fog kinézni ez a vasútállomás? Micsoda fantáziára van szükség ahhoz hogy az ember csak megközelítő képet tudjon adni róla?

Itt van néhány más adat: az olimpiai játékok idejére 8000 rendőrt és detektívet vezényelnek Münchenbe. Köztük vannak Nyugat-Németország legjobb bünyűi szakemberei. A hadsereget is igénybe veszik, összesen 24 ezer katona áll az olimpia rendelkezésére. Az olimpiai személyzet száma — 27 ezer. Az olimpia-központban 72 postahivatal működik, 3500 posta-tisztviselővel. A Press City-be 3000 újságíró költözik be. A müncheni középületekre felhúzzák az olimpiai lobogót, összesen 6000 zászlót készítettek erre a célra. A megnyitón az olimpiai tűz mellett a békegalambok sem fognak hiányozni. A galambok száma: 5000.

A szervező-bizottság nem elégedett meg holmi karszaggokkal, hanem a személyzetet egyenruhával látta le, 82 (!) fajta egyenruhát kreáltak a tervezők. A verseny-bíróknak, a virsl-árusoknak, a jegyszedőknek, a takarító-személyzetnek, az ellenőröknek, s csak a jó ég tudná megmondani, miféle más csoportoknak. Az olimpia-központban tett negyedik látogatás után, végképp lemondunk arról, hogy valaha is kiismerjük magunkat ebben az egyenruha erdőben.

Csak azt állapítottuk meg, hogy a 72-es olimpián a németek egy biztos rekordot már elérték: kétség kívül ez a leguniformáltabb olimpia.

12 nappal a megnyitó előtt a szervező-bizottság hangulatát egy helyi sporttudósító így jellemezte: hol premier előtti pánik, hol letargikus állapot... Ebben a 4-5 éves munkában valamennyien életük nagy művét látják. A világ szeme 16 napig ezen a három négyzetkilométernyi területen lesz. Csoda-e, hogy a feszültség, az izgalom, a várakozás ilyen hangulatváltozásokat idéz elő...?

Közben a stadionokban folynak a helyi jellegű versenyek és edzések. Eddig csak az orosz küldöttség érkezése váltott ki izgalmat. Sok sző esik az ellenfelek kitapasztalásáról és a

cia esik minden napra. Mert sportteljesítményeken innen s túl, az újságíróknak tudnia kell, hogyan akarják megoldani annak a mintegy 20 ezer hippinek a problémáját, aki a játékok idejére Münchenben gyülekezik majd. Vagy: Hogyan fogja a Bundeswehr — vagyis a nyugatnémet hadsereg — gulyásgyűkből fillérekért élemezni azokat, akik nem tudják megfizetni a borsos olimpiai árakat. Föltétlenül riportot kell írni a postaszolgálatról, mert amit itt építettek, az nem csak az olimpiának szól: így fog kinézni a jövő postahivatala!

Meg kell barátkoznunk az elektronikus berendezéssel is, mert a müncheni olimpián két futó, vagy úszó nem érkezik egyszerűen célhoz. Az emberi szem tévedhet, az emberi szem érzéketlen a finomabb árnyalatok iránt. De az elektronikus szem a másodperc egy ezredrészét is leméri, a milliméter egy századrészét is észreveszi.

Ezen az elektronikai sajtóbemutatón a nő-nemű atlétákról vitakoztak. Herr Klein, az olimpia sajtófőnöke, halálos komolysággal magyarázza, hogy az elektronikus berendezések sajátos problémákat vetettek fel. Mert ugyebár (ezt ki kell mondani) vannak kisebbül nők — s vannak másféleké... Már most előfordulhat, hogy egy nőnemű atléta nem sportteljesítménye miatt, hanem a kebel-arányok révén szerezzen aranyérmeket... Tetszik érteni, nemde... A sporttudósítók stílusa is megváltozott. Azt írjuk majd, hogy Heide Rosendahl a 100 méteres versenyben egy fél-mellhosszal előzte meg Elfegard Schittenhelmet...

A szervező-bizottságnak sok fejtörést okozott a kérdés: milyen fontos személyiségeknek kell megengedni, hogy autójuk a stadion kapujáig hajtsin be. Késégtelen, hogy államfőnek, miniszterelnöknek kijár az a megtiszteltetés. De mi legyen az egyházi és katonai méltóságok helyzete? Hogyan viselkedjenek a világhírű művészekkel?

Münchenben biztosra veszik, hogy a játékok idején itt lesz, többek között, Nixon, Heath és Pompidou. De Brezsnev látogatására is számítanak. Művészi téren nagy eredménynek számít, hogy Charlie Chaplin is eljön Münchenbe. Hangsúlyozzák, hogy a német filmvilágnak sikerült rávennie őt arra, hogy 31 év után először látogasson el Németországba.

Az ugynevezett nagy sztárok közül itt lesz Elizabeth Taylor és férje Richard Burton, továbbá Roman Polanski, a lengyel filmrendező, valamint Jacky Stewart és Kirk Douglas. A vendéglistából még ki kell említeni Peter Sellers, Michel Caine, O.W. Fischer, Hein Rühmann és Kurt Hoffmann nevét.

Willi Daume, a müncheni játékok fő-felölése bejelentette, hogy a 72-es olimpia „új olimpiai rekordokkal” kezdődik. Augusztus 26-án, a megnyitó ünnepségen, a stadion belterületén, több mint 12.000 személy működik közre, köztük 123 nemzetből származó 8485 férfi, s 1603 női sportoló. 80.000 nézőt várnak.

ERRÓL-ARRÓL...

Mint jó izráeli hazafihoz illik, élénk figyelemmel kísérem az Egyesült Államok elnökválasztási kampányát, még akkor is, ha így aránytalanul kevesebb energiám marad az Egged manipulációinak szemmel tartására, a viatedjakk újabb emelését illetően.

de otthon az asszony annyira akarja, hogy nem volt szívem nyetet mondani neki...

Fantasztikus álmom volt a minap. Elme-sélem.

Ami igaz, az igaz! Meg kell hagyni, oda-át a fiuk most elteadnak. Tulajdonképpen csak mind értettem meg a vietnámi háboru kudarcának a valódi okát. A négyéven-kint megismétlődő elnökválasztások erőfeszítései nem teszik lehetővé az amerikai népek, hogy másfajta nagyobb szabású kalandokba bocsátkozzon.

Azt álmodtam, hogy Pinchász Szápir pénzügyminisztert egy óvatlan pillanatban elemelték Braziliában a Tupamaros terrrorszervezet gerillái.

Tupamarosok kijelentették, hogy ők nem gonosztevők, hanem igaz ügyet képviselnek, ami azonban költséges szórakozás, ezért tíz-millió dollár váltásdíjjal kérnek az izráeli pénzügyminiszterért. Ismerve az izráeli adókulcsot, ez ugyszólván nem összeg.

Ha meggondolom, valóságos csoda, hogy a Második Világháborúra egyáltalán oda tudtak figyelni. Ezer szerencse, hogy a japánok nem időztették ravaszabban a perl-harbouri ortvamatást, mert akkor teljesen eliskadt volna az elnöki előválasztások korteshadjáraitak idegtépő küzdelmeiben.

Az izráeli nagykövetség megbízottja erre azt válaszolta, hogy elvben nem zárkózunk el váltásdíj fizetésétől, mivel érdekelték vagyunk Pinchász Szápir visszakapásában, azonban a tízmillió dollárt soknak tartjuk. Emlékeztetett a szentimentálisnak aligha nevezhető Fekete Szeptember nevű cég díjazására, akik mindössze ötmillió dollárt kértek a Lufthansától a Jemenben elrabolt repülőgépeért.

Ez a mostani cécc se nevezhető unalmasnak. Nixon trükkjei, Humphrey lemaradása, az Eagleton-story, — mind, mind megannyi esemege a politikával bibelődő kisemberek számára. Azonban nekem mégis Muskiené megnyilatkozása tetszett a legjobban...

A Tupamaros megbízottja azzal érvelt, hogy az alku tárgyát képező Jumbo Jet nyilván már erősen használt állapotban volt mire az izráeliek azt választották, hogy Pinchász Szápir sem új. Végül Jeruzsálem felajánlott ebben az ügyben hétmillió dollárt, a legmagasabb összeget, amelyet valaha is beigérték izráeli pénzügyminiszterért. Ebből hárommillió dollár készpénz, amit röfön az áru átvételkor kifizetnek, kétféle dollár váltótkban, a Világbank által garantálva, viszonylag rövid lejáratu, a szokásos kamattal, végül pedig kétféle dollár értékű izráeli kötvény: Milve klitá bitáchon, Netivé Neft, Vered, Elite, stb.

Ugyanis Edmund Muskie szenátor kijelentette, nem tehet eleget George McGovern kérésének, hogy vállalja az elnökhelyettes jelöltséget, mivel felesége megítélése szerint az utóbbi négy év erőfeszítései után szó sem lehet arról hogy egy újabb kampányt vállaljon magára.

A Tupamaros vezetőség kijelentette, hogy Pinchász Szápir kiszabadult, megéhez az teljes nyugalom! A Tupamaros mozgalom váratlanul tönkrement és csődgondnokot neveztek ki.

Mondjuk, hogy Csehszlovákia lerohanásának előestéjén, Brezsnev egy érvelt volna a Párt Központi Bizottságában:

Senki se tudja, hogy történt a dolog...

— Nézzék elvtársak, én tulajdonképpen kicsit viszolygok ettől az izétől a tankokkal,

Hogyan lettek az ázsiaiak «Afrika zsidói»?

— Idi Amin kiutasítási parancsa minden ázsiai jövőjét fenyegeti Kelet-Afrikában —

LONDON (OFNS). — Ugandában 80.000 ázsiai él (javarészüik indiai származású) akiknek több ségét most a kiutasítás veszélye fenyeget. Ez a fejlemény a kulminációja annak a válságnak amely egyre súlyosabb méreteket öltött Kelet-Afrikában, amióta a négy volt angol gyarmat — Kenya, Uganda, Tanganyika és Zanzibár — tíz évvel ezelőtt elnyerte függetlenségét.

különösen az analfabéta indiai bevándorlókkal szemben. Az ázsiaiakat azzal vádolták, hogy nem lojalísalak adoptált hazájukhoz és

A Dél-Afrikában élő 600.000 ázsiai helyzete rossz, de ezeket az idő szerint nem fenyegeti a kiutasítás Damoklesz-kardja. Dél-Afrikában az ázsiaiakat csaknem egy évszázad óta harmadrangú polgároként kezelik. Jóllehet szorgalmasak és műveltek, helyzetük súlyosabb, mint a bennszülött feketéké.

PROSPERITÁS

Mindez nem egészen felel meg a tényeknek. Amint prosperálni kezdtek, az ázsiaiak iparvállalatokat alapítottak, modern épületeket létesítettek és manapság Kelet-Afrika legfőbb városainak, legfőbb modern üzletháza az övük. Tanzániában, Julius Nyerere államotitotta a kereskedelmet és kisajátította a legtöbb ázsiai vagyonát. Ugandában Amin tábornok azzal vádolja az ázsiaiakat, hogy az ország legtöbb városa az ő tulajdonukban van.

TÁRSADALMI ÉS KULTURÁLIS APARTHEID

Az ázsiai közösségek szerepe Kelet-Közép- és Dél-Afrikában nagy vonalakban hasonlít arra a szerepre, amelyet a második világháború előtt a zsidók játszottak Közép-Európában és Kelet-Európa gettóiban. Mert, mint főleg a kelet-európai zsidók, az ázsiai közösségek is (hinduk, muzulmánok, katolikusok és síkhek) elkülönítették magukat a „gazdanepektől” — megvédvén vallásukat nyelvüket és ősi kulturájukat. Templomokat iskolákat és klubokat építettek maguknak. Nem éltek ugyan gettóban de társadalmilag és kulturálisan tel-

A valóság az, hogy amióta a Kelet-Afrikai államok elnyerték függetlenségüket az ázsiaiak igrékettek eladni birtokaikat és üzleteiket, mert érezték, hogy nincsenek biztonságban. A nehézség az, hogy nem igen talál- tak vevőkre. Csak nagyon kevés

FEKETE NACIONALIZMUS

De a domináló ázsiai értelmiségi réteg most itt is összeütkezésbe kerül a felnövő fekete elit-nemzedékekkel.

Politikai téren az ázsiaiak ugyancsak kelepcebe szorultak. A gyarmati uralom alatt a fehér teleges politikusok távol tartották az ázsiaiakat ettől az arénától. De a fekete nacionalizmus terjedésével, a fehér telegesek kény-szerszövetségre léptek az ázsiaiakkal, akik úgy érezték hogy önvédelemből szükségük lesz egy politikai bázis megteremtésére. A fekete nacionalisták ennél fogva jogosan úgy érezték hogy az ázsiaiak a kolonialisták szövetségesei, akik meg akarják akadályozni, hogy átvegyék az uralmat saját hazájukban.

Függetlenségük elnyerése után, az új afrikai kormányok lehetőséget nyújtottak az ázsiaiaknak, hogy a helyi, vagy a brit állampolgárság mellett optáljanak. Az

IDEGEN ELEM

Mint a multszázadbéli „pántlikás zsidó”, gyalogosan, vagy szekérral, az ázsiai vándorkereskedő is eljutott Isten hátmögötti falvakba szegényes portékájával, ahol azelőtt senki sem kereskedett. Fáradszatólan energiával garast garasra tettek és — mint a legtöbb árus, ha módját leli — becsapták tudatlan fekete vevőiket.

Ezeknek a vándorárusoknak a többsége éppen csak fenntartotta magát. Egy részük az évtizedek során jólétre tett szert és néhányan közülük meggazdagod-

altak. De mint közösség az ázsiaiak mindenütt prosperáltak. Mint az amerikai zsidók, sorsuk javulásával kihozták hozzátartozóikat. Bennszülött feketéket csak ritkán alkalmaztak, legfeljebb cselekmunkára és sok ázsiai embertelenül bánt afrikai szolgálóival. Ilyen körülmények között érthető, hogy a bennszülött „betolakodott idegeneknek” tekintették az ázsiai jövevényeket. Bizalmatlanságukat csak növelte az angolok példája, akik ösztönös felsebbrévedéssel viselkedtek mindden „alacsonyabb fajta” iránt, de

Eltörött az erkölcsi kardantengely

Irtá: BENEDEK PÁL

1.

— Hány éves ön?
— Már elmúltam 46, százados ur.
— Büntetve volt?
— Soha az életemben.
— Hogy lehet az? Mivel magyarázza, hogy öszülő fejjel ilyesmibe keveredett?
— Az adóhivatal az oka.
— Ezt nem értem.
— Évek óta annyi a levonásom, hogy szinte betegesen vágytam egy kis adómentes jövedelemre. A magamfajta kisbér számára ez szinte megoldhatatlan probléma. Hacsak...
— Miért hallgattat el?
— Most, ahogy így átgondolom, ösztönösen röstellem a dolgot. Elvégre családos ember vagyok és amit csináltam ugyebár, az akár hogy is vesszük mégis csak leánykereskedelem. Higgye el százados ur hogy megbántam a dolgot, ezért is határoztam el, hogy együttműködöm a rendőrséggel.

2.

A vádlott hosszú éveken át egy nagy szállító-vállalat alkalmazásában állt. Fărădhatatlanul járta a Negev útjai egy óriás-teherautóval, s építőanyagot szállított.

Amikor kilépett a cégtől, kapott egy kalap pénzt végkielégítés gyanánt, amelyet hozzácsapott az anyai örökségéhez és vett egy kis kocsi, a hozzávaló zöld számmal, vagyis taxit engedélyez.

Vérbeli teherautós létére a taxizást játéknak tekintette, nem munkának. Elegánsan öltözködött, sofőr-kollégáit másfél arasz szélességű, tehát az utolsó divatnak megfelelő nyakkendővel bosszantotta, s úgy viselkedett, mint az élet királya.

Hozzá kell még fűznünk, hogy tudott egy kicsit angolul — a mandátumi időkben Haitán volt gyerek —, tehát könnyen értett szót a turistákkal.

Itt kezdődött a baj.

3.

— Mondja el kérem, hogy kezdődött.

— A turistanevelő környékén dolgoztam, százados ur. Ha százezerbe akarom kifejezni magam, azt mondatom, hogy az utasaim 70 százaléka külföldi vendég volt. Ezeknek nagyrésze magános férfi. Autózás közben beszélgettünk. Előbb-utóbb a lányokra terelődött a beszélgetés. Megkérdezték hogy hol lehetne eltölteni egy-két zavartalan órát erre-felé.

— Ilyenkor mit válaszolt?

— Kezdetben zavarba hoztak ezek a kérdések. No hiszen nem azért, elvégre már bölcseink is megmondották, hogy férfimber kezébe nem tartódik a ládába, de mégis, az a nyíltság, ahogy ezekről a dolgokról manapság beszélnek a nyugati világban, engem meglepett.

— Tehát mit válaszolt?

— Megpróbáltam kiterő válaszokat adni, de a legtöbb turista csak erősködött. Nem hiték el, hogy taxisofőr létemre elhárítom ezt a nagyszerű borra való-lehetőséget. Később nem is hátrítottam el. Megismerkedtem olyan lányokkal, akik szívesen veszik, ha egy külföldi vendég rájuk öngyújt.
— Kapott a lányoktól jutalékok?
— Hiszen éppen az a baj, hogy kaptam. Eleinte nem szoltam egy szót se, mivel nem lukasztja ki a zsebemet az a kis pénz, de aztán vérszemem kaptam és rájöttem, hogy én a szerelmi lakmározás asztala előtt csúszók és összeszprem a lehulló morzsákat. Ezt igazságtalannak éreztem, s állandóan azt forgattam a fejemben, hogyan változtathatnék a dolgom.

4.

A sofőr kibérelt egy ugynevezett magashé-ri lakást Tel Aviv egyik luxus-negyedében és társult a negyed nivójához méltó színvonalu hajasbák egyikével.

— Mit jelent az, hogy társult? Nem volt az a lány az ön alkalmazottja?

— Szó sincs róla százados ur! Hogy egész őszinte legyek, nem is volt számomra valami előnyös a szerződés, mert én fizettem a lakás bérét, engem terheltek a villany, a telefon, a lépcsőház-takarítás, a kertrendbentartás költségei, ehém volt a rizikó, én gondoskodtam az ügyfél-forgalomról, de a bevételt mégis igazságosan megosztottuk. Vagyis én adtam minden a vállalkozáshoz, a hajasbaba csak a pusztá jelenlétével támasztotta alá az ügyletet. No mindegy, én egyeztem meg ilyen alapon vele, nevétség volna, ha most, a jelenlegi helyzetemben bosszankodnék.

— Mennyi volt a kereset?

— Szerény keretben dolgoztunk, kevéssel beértük.

— Számokat szeretnék hallani.

— Napi 5-600 fontot kerestünk. Vagyis ebből 250-300 font volt az enyém.

— Nettó?

— Nettó, nettószám. Természetesen ebből lejön a lakás költsége.

— Az mennyi volt?

— Ha mindent egybeveszünk, körülbelül havi 1000-1200 font.

— Vagyis önnek maradt tisztán nyolcezer fontja ezen az üzleten. Plusz a taxisofőr-

kereset. Az mennyi volt?

— Felment kétezerre de bruttó. Annak harmincyolc százalékát megette az adó. Ezért kellett gondoskodnom, hogy valami maradjon tisztán is...

5.

A taxisofőr tavaly, november elsején, vette ki azt a bizonyos luxuslakást, tehát majdnem kilenc hónapon át szállította oda a bufejtésre váró turistákat.

A nyomozás során az is kiderült, hogy négy hónappal ezelőtt személyügyi átszervezésre került sor, mert az a lány, aki kezdetben társa volt, ismeretlen okok miatt faképnél hagyta, új tündérről kellett gondoskodnia.

Az ilyesmire még apróhirdetésre sincs szükség, azonnal megtalálta az utódját, legfeljebb 2-3 napig szellőzött a lakás — erkölcsi értelemben.

6.

Vigjátékba illő história, ahogy sor került a kis vállalkozás letelezésére.

Ezuttal nem alvilági bosszu, még csak nem is egy utólagos elégedetlenkedő vendég feljelentése vezette nyomra a rendőrséget.

A kis vállalkozás alá a féltékenység gyűjtött alá. De olyan hatásosan, hogy porrá égett.

7.

Élt a házban egy németországi eredetű, rendkívül szolid házaspár. Az asszony vagy tizenöt évvel fiatalabb a férjénél, aki jóval idő előtt nyugdíjba ment, de úgy látszik minden tekintetben nem ítélte még pihenésre önmagát.

Otthonülő természetű volt, ezért feltűnt a feleségének, hogy az utóbbi időben gyakran van házon kívül.

Hogy egész pontosak legyünk, csak lakáson kívül, de házon belül volt, mert naponta több órát töltött a hajasbabánál. Ha vendég érkezett, visszahúzódtott a másik szobába, s onnan leskelődött. Valami beteges elváltozást okozott a lelkében ez a kapcsolat, amely nyelvi rokonszerve épült, ugyanis a hajasbaba ausztriai születésű volt, s a Nürnbergből elszármazott nyugilias férfit elszorakoztatta a Práter, a Ring, a bécsi kávéházak tejszínes habos-kávé-hangulatát felidéző csacogása.

Nála töltötte a kora délelőtti órákat — akkor alig volt vendégjárás —, de este felé, a csuesforgalom idején is beugrott mindig tisztelő látogatásra. Akkor nem maradt sokáig, legfeljebb másfél órát.

8.

A feleségének szemét szurt a dolog. Így megváltozott volna az ő férje? Azelőtt furkósbottal is alig lehetett kiverni otthonról, most meg kétszer is eljár naponta.

Hová mehet?

Nem olyan asszony volt, aki szó nélkül elfordul, ha rejtély kerül az útjába. Elhatározta hogy kibogozza.

Meg is tette.

Lesben állt — nem szégyen az, ha a családi boldogságunkról van szó — és megállapította, hogy szerelmes férje nem koptatja a cipőjét, ki sem megy a házból, csak beavakodik az első emelet egyik lakásába.

Mi lehet abban a lakásban?

9.

Megtudta elég gyorsan.

Belesápadt, mikor világos lett előtte, hogy a férje mibe keveredett. Hiába magyarázta neki az egyik barátja, hogy ez még mindig jobb, mint ha ulkuszt kapott volna, amely érdekes módon soha nem alakul ki erkölcsi gyomorsavtúltengés esetén.

Ez nem érdekelte az asszonyt, ő cselekedni vágyott.

— Majd én megmutatom! — hajtogatta harciasan.

10.

Meg is mutatta.

Element a rendőrségre és feljelentette a lányt. Letartóztatták a hajasbábát, aki nem egészen tíz percig tartó vallatás után bemártotta a pácba a sofőrt.

Mi egyebet tehetett volna, később, a vizsgálat során ugyanis előkerült a lakás-szerződés, minden a sofőr nevével volt.

Letartóztatták mindkettőjüket és mivel kiderült, hogy a hajasbaba nem alkalmazott, hanem társ volt, ellene is nyilvános-ház üzemeltetési címén indult eljárás.

11.

A házaspár két hétig haragszomrádot játszott de azóta megbékélt az asszony. Elvonókurára fogta a férjét, aki egyedül nem hagyhatja el a házat, csak hitvéssel. Így aztán jobbnak látta átalakulni ismét otthon ülő emberré.

A zálogos

Irtá: EDWARD LEWIS WALLANT

13.

Nem zavartatta magát Sol hallgatásától. fel-alá járkált az üzletben, s könnyedén megérintett egy-egy tárgyat gumibotjának végével. — Öregem, hogy mennyi cucc van itt magánál! — Szörnyülködve csóválta meg a fejét. — Ezek a suvikszos-képek könnyen beleugranak mindenféle vásárlásba. A legmodernebb kocsijak, a legújabb típusú tévék vannak. Eből szerzett jószág ebül vész el. Részletre vásárolnak, és itt kötnek ki magánál; a magáé lesz minden. Jó üzlet. Most jut eszembe, Solly, — mondta, s fölnézett, durva arcan egy hirtelen támadt ötlet fénye —, a feleségem szeretne egy mixert. Van itt magánál?

Sol bólintott, és lehajolt egy polchoz, melyen több készülék állt, porral belepeve. — Van itt egy Hamilton Beach, tavalyi típus.

— Hüha, nagyszerű lenne. Hitelbe nem tudná ideadni? — kérdezte Leventhal, s mohón maga felé húzta a masinát. — En csak készpénzzel dolgozom — felelte Sol.

— Ej, no, majd kifizetem, ha megkapom a csekkemet. Mennyibe kerül?

— Magának kilenc dollár. Jöjjen el, ha megkapta a pénzt; félreteszem — mondta Sol közömbösen. miközben visszahúzta a mixert, és lerakta az alacsony polcra.

Leventhal arca megfeszült, de száját erőltelen mosolyra húzta, hogy leplezze felháborodását. — Jól van, Solly, tegye csak félre. — Fenyegetően a tenyerébe csapott gumibotjával, és összehúzott szemmel nézelődni kezdett az üzletben. Hirtelen észre vette a fűnyíró gépet. — Ki az ördögnek van ezen a környéken vadonatúj fűnyíró gépe? Talán fel is írom a gyártási számát, ha nem haragszik.

Sol vállalt vont; keserű multság volt ez neki. Ime, ismét a vállalat klasszikus szerepébe került. Leventhal meg az inkvizitort játssza. Egyre zavarosabb a helyzet; nem sokára meg se lehet majd különböztetni a zsidókat az inkvizitortoktól, a fehéret a feketéktől.

— Nincs rajta a listán; egyébként nem tudhatom — mondta Sol, s karikatúrába illő mozdulattal szétárta a kezét.

— Semmi baj, Solly, egyelőre semmi baj. Es ne feledje, amit a hosszú nyitvatartásról mondtam. Jó néhány rablótámadás történt már ezen a környéken. Nem szeretném, ha egy hitsorsosomnak baja esne, érti?

Sol bólintott. — Értem — mondta, és szemével követte az egyenruhás alakot, ahogy kimegy az üzletből.

— És ekkor megszólalt a telefon.

— En vagyok, zálogos — mondta a gramofon-hang.

— Savarese nem jelentkezett — közölte Sol.

— Nem? No, rendben, majd utánanézek — mondta Albert Murillio élettelen hangja. — Majd holnap jelentkezik. Uj-ság?

— Semmi különös. Leventhal, a zsarú, valami potya után szaglászik. Szeretne belém kőtni.

— Leventhal? — Fémes csengésű nevetés. — A büdös csirkefogó. Gőze sincs róla, mi megy itt. Miatta sose izgassa magát.

Sol némán bólintott; sose fecsegett fölöslegesen, ha a főnökével beszélt.

— No, jól van, zálogos, holnapra várja Savareset. Majd jelentkezem. — És aztán elnémult a hang.

Fél kilencig nyitva tartotta az üzletet, egy megnevezhetetlen valaki iránt érzett gyerekes dacból. Kész mazochizmus volt, mert természetellenesen fáradtnak és gyöngének érezte magát. Miközben tett-vett, és meddő semmiségeket velyzett, érezte, hogy valami homályos, helyhez nem köthető fájdalom ébred benne, olyan fájdalom, amely még nem igazi kín, hanem csak a szenvedés halvány ígérete, afféle barometrikus ösztön.

Nem jött be senki, és a zsfolt kárakot előtt is csak néha állt meg egy-egy ember. Miközben céltalanul szöszmötölt a papírokkal, amelyek egyszerre hieroglifikától hemzsegtő ősi papiruszoknak tűntek, elfogadható magyarázatot keresett erre a furcsa érzésre. Ki nem mondot kis szótörredékekkel bizonygatta magának, hogy talán valami kisebb betegség támad-

ja meg, hogy agyondolgozza magát, és nem tud eleget aludni, hogy most jelentkeznek nála az öregedés tünetei.

Öreg vagyok... Öreg vagyok...
Buggyos gatyában totyogok.

Rekedten fölnevetett, és megdöbben-tette a saját hangja. „Azt hiszem, fölme-gyek Tessie-hez ma este. Igen, fölme-gyek.” — Jól van, jól van már — mondta hangosan, mintha valami sürgetésre felel-ne. És ekkor engedett a testi kimerültség-nek. Mindent bezárt, belakatolt, elrete-szelt, és föltette a nehéz vasrúcsokat a ki-rakatokra. Aztán elindult a földalatti felé, hogy elvitesse magát Tessie Rubin laká-sáig. Miközben ballagott, úgy érezte, mintha hajszál híján menekült volna meg valamitől, s most számtalan más vesze-delem közt imbolyogna.

— És amikor lement a földalatti mocskos lépcsőjén, a szürke, nyirkos levegő mint-ha tömör, súlyos masszaként zuhant vol-na rá, úgyhogy még a földalatti dübör-gését is megkönnyebbüléssel fogadta.

4

Tessie Rubin nyitott ajtót Solnak, aki-nek másfajta szagok csapták meg az or-rát, mint amilyeneket a lépcsőházban ér-zett. A lépcsőházban, melynek cement-padlója és törött ablakai voltak, közpö-szabú és pernyeszék terjengett; Tessie la-kása jellegzetesebb szagokat — áporodott étel- és porszagot — árasztott.

— Ó, te vagy? — mondta, szélesebbre tárva az ajtót. A riadalom sárgás arcán az állandó félelem beteges, mégis bele-nyugvo arc kifejezésével szelídült. — Az a Germanman folyton pénzért zaklat. Megát-kozik, megátkozik engem, mert nem adok pénzt a Zsidó Segélyszervezetnek. Hát le-het így, átkokkal, az embereket jótékony-kodásra rábeszéli?

Sol elment mellette, átvágott a hallon, mely sötét és jellegtelen falaival szinte üres térnek hatott.

— A saját zsebre dolgozik — nyug-tatta meg az asszonyt, aki követte a nap-paliszobába.

— Valóságos ördög. Azt mondja ne-kem: „Magának is illene hozzájárulnia a zsidó életék megmentéséhez.” Mit akar tőlem, a véretem? Nem látja, hogyan élek? Talán nem tudja, hogy egy huncut fillér sincs a háznál? Minden héten eljön, s ha adok neki valamit, úgy nézi, mintha kutyagumi volna. „Ezt nevezi maga hoz-zzájárulásnak?” — kérdi. Most mond meg, mit akar tőlem?

Fáradtan belevetette magát egy karos-zékba, amely puffadtan oldalra dőlt fakó kartonhuzata alatt, mint egy vén, beteg elefánt, kopott királyi díszben.

Az asszonynak nagy, görbe orra, so-vány arca és nagyon homorú halántéka volt; rendkívül éles vonású arcában ke-rek, riadt szemek ültek. Karját szétvetette, kimerülten szétrakta a lábait; soványsá-guk komikusnak hatott, mert kővér és rövid törzse volt, nagy mellekkel.

— Mért nem néz körül, hogy lássa, hogyan élek? Azt gondolja, hogy egy Rothschild vagy egy Baruch vagyok? Talán közölni kéne vele, hogy ma tejkon-zerve mártogatott kenyéret vacsoráz-tunk, én meg az alta is..

— Miért tejet és kenyéret? A múlt héten ötven dollárt adtam — mondta Sol ingerülten, miközben hátradőlt a dívá-nyon. Az is olyan idomtalan volt, mint a szék, amelyen az asszony ült.

— Miért, miért! Kétszer ki kellett hív-nom az öreghez az orvost, ide a házhoz. Kétszer tíz dollár.

— Akkor is, harminc dollár öt napra. Nem egy vagyon, de többre kell, hogy fusza, mint tejrre meg kenyérrre.

— O, esztelenül költekeztem, tudod. Megnéztem egy filmet, vettem egy kis pongyolát, hogy ne járjak rongyokban. Bűn? — Vadul rámeredt Solra, mintha ezzel ellensúlyozná változatlanul ernyedt testtartását.

Sol egy legyintéssel elejtette a témát.

— Majd itt hagyok nálad néhány dol-lárt. Ne felejt el szólni. — Fejét a két hálószobába vezető benyíló felé fordítot-ta. — Hogy van az öreg?

— Eh, él. Hogy lehetne?

Sol bólintott, és lejjebb csúszott a dívá-nyon, úgyhogy majdnem vízszintesen feküdt. Lassan kifújta magából a levegőt a fogai közt, és karjával eltakarta a szemét. A csúnya, barlangszerű szoba ápo-rodott, dohos szaga az orrába hatolt; mégis, teste furcsa módon elernyedt e-ben a pihenő pózban. Hallotta, ahogy Tessie halkán felsóhajt a szűk szobában, s mintha a karjain át is látta volna azt a temérdek gicces emléktárgyat, amit az asszony régi életéből mentett meg vagy pótoltt hasonlóval: egy réz szamovárt, egy kettős keretbe fogalt díszes fényképet, melyen ő maga és néhai férje, Herman Rubin volt látható, egy barna, meglehe-tősen nyomasztó faliszőnyeget, amely egy velencei lagúnát ábrázolt, egy recézett porcelántálat, melyen színjátszó, zöld tulipánok hemzsegték, egy fényképet apjáról meg anyjáról, fél évszázaddal ezelőtti fagyott pózban, és egy pufók arcú, kissé kancsal gyerek — halott fia, „Morris — ovalis keretbe fogalt portréja.

A konyhai lefolyó állandóan szivárgott, nem cseppken, hanem halkán, kitar-tóan csörgedezve. Fentről lábdobogás hal-latszott, férfiak és nők nehéz lépteit, gyere-kek ugrabugrállása. A november felnyö-gött a hálószobában, valami cifra jiddis-lenlyel szitkot kiabált, majd némileg le-csillapodva magas, nőies nyögéseket hal-latott, melyek fokozatosan hortyogó lég-zéssé halkultak.

Aludtette meg karfiol szaga, és mindent átható izzadságbú, mintha az épület egy nagy, eleven állat lett volna. Sol izmai fokozatosan elernyedtek, légzése mélyebbé és egyenletesebbé vált. Ahogy ott feküdt, hallgatta áom felé sodródó testének zó-rejeit, figyelte végtagjainak zsihbadt nyugalmát, míg mély és békés álomba nem merült.

Amikor fölébredt, egy ideig nem tudta kitalálni, hol van. A szoba sötét volt, csak a konyhából vetődött be egy vastag fény-nyaláb a padlóra. Mozdulatlanul feküdt, hallgatta a fizekek és lábasok csörömpölését, élvezte testének ernyed nyugalmát.

— Mi van enni? *Ich bin kronk*. Erőre van szükségem, *kajah*-ra — mondta a panaszos öreg hang. — En tejet meg kenyéret ettem, te meg... mit eszel titokban, amikor én alszom? Mi, micsoda — rákot meg heringet, valami zaftos füstölt halat? *Ich bin kronk, eine eine tata*. Foly-ton éhezem. Jaj, nekem már végem — nyöszörgött.

— Pszt, fölébredsz, hagyj aludni. Olyan fáradt az ember, szüksége van az alvársra. Kivettem egy kis pénzt a zse-béből, és hoztam néhány szép friss tojást meg egy kis krémsajtot. Te is szereted a krémsajtot, ugye, papa? — kérdezte az asszony.

— Füstölt tonhalról álmodom. Miért nem chetünk füstölt tonhalat? — siránko-zott az öregember.

— Csinálok tükörtőjást, jól megsütve, ahogy te szereted — hallatszott az asszony hangja. — Csak ne beszélj olyan hang-szal, kérlek. Itt tud a legjobban aludni.

Sol mozdulatlanul feküdt. Eljutott hoz-zá a zsrban sercegő tojás illata, a ház többi lakójának hangjai. Körülötte min-denfajta élet, üregek kö, melyben embe-rek élnek rovaréletüket, s az egész Földet átluggatják. Egy másik kö-, vagy téglavagy faodúban Jesus Ortiz, Morton, George Smith, Murillio, billiók. Rovarak, amely-lyek elcsúfítják a kecses, néma Földet. Belevájnak, bepiszkítják, tönkreteszik. Hol az az óriás láb, amely mindnyájunk-at eltapossa? Hol az áldott csend? Lábdobogás, fizekak csörömpölése, idegenek hangjai, az öregé, az asszonyé a konyhá-ban. Ismét magába merült, hogy az álom-talan álom egyik utolsó kis üregét felku-tassa.

— Sol, Sol, ébredj. Kész a vacsora. Gyere, mielőtt kihül.

Fölnézett a szikár, zord arcra. Az asz-sony bólintott, hogy jelezze neki: ébren van; nagy tapasztalata volt a valóság és az álmok közti határok megértésében, eleget tudott ahhoz, hogy időt szenteljen az alvó megnyugtására. — Tükörtőjás zsemélével, kávé. Igen, igen, csak én va-gyok. Tessie... gyere.

Lassan összeszedte magát, felült, aztán felállt. Az asszony megérintette a karját, s ő követte. Kinn a konyhában a vénem-ber vállvonogatva meredt rá.

— Hello, Mendel — köszönt neki.

— Igen, igen — mondta az öreg ke-serűen. — Mit törődnek ők vele? Igen, ne kérdezz semmit, zsidó — elgázosítani, elégetni, tüzes tüffel szürkálni.

— Egyél, papa, míg meleg — mondta Tessie, s apja feje fölött Solra pillantott.

(Folytatjuk)

HETI FILMLEVÉL

VASARNAP, ATKOZOTT VASARNAP (Studio mozi, Tel Aviv)

John Schlesinger, az angol rendező („Ejti cowboyt”) és szövegírója Penelope Gilliat tudják hogy az élet mint a boldogság főleg hétköznapokból és megalkuvásokból áll. Hogy a valóságban az ember beéri álmának leghalványabb vetületével. **Vasárnap, atkozott vasárnap** ragyogó együttműködés eredménye. Reális film, ritka konklúzióval: nincs tökéletes szerelem, becsüljük tehát meg azt, amit a mindennapos élet nyújt, a befejezetlen szímfőniát.

Ez az a film, amelyben a szerelmes trióból sohasem lesz teljes háromszög, mindhárom oldal valamivel rövidebb marad a kelleténél. Danjel Hirs (Peter Finch szexibílis alakításában) kettős életet folytat. Egyrészt kóztisztelőben álló orvos, a londoni zsidó közösség oszlopos tagja, másrészt titokban homoszexuális. Szerelmes egy Bob nevű csinos, fiatal szobrászba (Murray Head), aki azonban csak félig-meddig viszonzozza szenvedélyét, érzelmeinek másik részét Alex (Glenda Jackson) számára tartja fenn. Alex egy elvált tisztviselő, aki a futban stagnáló életének reményességét véli felfedezni.

Schlesinger kerüli a „nagy” jeleneteket, apró, rutin-eseményekből szövődik a cselekmény, a mindennapos élet filmkockáiból. Nincs viharos szenvedély, nincs öngyilkosság csupán félig viszonzott ölelések ki nem mondott tervek meg nem valósuló fantáziák titkos félelmek. A triót az elegáns bérház közönségszolgálati kötik egybe a telefonközpont keresztül. És egy közös szerető. De a telefonközpont gyakran zavarsan közvetíti az üzeneteket, mintegy aláhúzza a lelkek elszigeteltségét a modern nagyvárosban. És a telefonközpont zűrzavara egyben a kommunikáció hiányát is szimbolizálja a szerelmek között.

De valahogy ez a felemás helyzet, reménytelen love story, nem tragikus, s mégkevésbé kómikus. Schlesinger nem fiz boldondot figuráiból. Hirs — Finch finom alakításában — megható keveréke a magabiztos orvosnak és a gyarló halandónak. Pácienseinek gyóntató atyja és valósággal bálványozzák. Mint homoszexuális szerető gyengéd és megértő. Mint közéleti személyiség udvariassá, tisztelettel parancsoló. Sebezhetőségét csak kezének remegése, összeráncolt homloka sejteti.

Glenda Jackson Alexe, az intelligens nő típusa, aki tisztában van saját diagnózisával, de nincs elég akaratereje, hogy levegye a konzekvenciákat. Az egyetlen gyenge kapocs Murray Head, egy eddig ismeretlen fiatal színész, aki túlságosan passzív és közbübs benyomást kelt.

PETER FINCH, MURRAY HEAD ÉS GLENDA JACKSON
— NEM TELJES HÁROMSZÖG —

HOROSZKOP

VIZONTÓ — (Január 21-től február 19-ig)

Felejtsd el, hogy mülk az idő. Akkor leszel boldog, ha az idő múlásával minél kevesebbet törődik. Találjon magának valami olyan hobbit, amelyből sok öröme lesz, mikor több szabadidőt kell majd kitöltenie okos tevékenységgel.

HALAK — (Február 20-tól március 20-ig)

Nem lenne helyes, ha valakinek most adna vissza kama-tostól, amit az illető megérdemel, holott valóban rászolgált. Legyen vele kapcsolatban belátással, illetve nézze el a gyarlóságait.

KOS — (Március 21-től április 20-ig)

Szóljon hozzá egy időszerű problémához a munkahelyén, de ne foglaljon állást. Erre semmi szükség. — Még nem biztos, hogyan öltenek végleges formát a dolgok, s legjobb, ha ön kiharad az érdemi vitából.

BÍKA — (Április 21-től május 20-ig)

Behozhatja most évek mulasztását egyetlen helyes lépéssel, ha nagyon ügyesen intézi a dolgait. Négy vagy öt héten belül egy kisebb fordulat lehetséges az életében. Az a legvalószínűbb, hogy kedvező fordulat.

IKRÉK — (Május 21-től június 21-ig)

Az is sokat jelent, ha ön bízik a jövőben, de nem elegendő. Tegyen is valamit azért, hogy a jövő alapvetően külön bízón az a jelentő. Ha kis erőfeszítést befektet az ügybe, minden sikerülni fog.

RAK — (június 22-től július 22-ig)

El kell határoznia, hogy egy kínos vitában ki mellé áll. — Az már biztos, hogy döntenie kell. A félreállítás ebben az esetben szinte lehetetlen. Próbálja az ön számára kedvezőbb — és nemcsak rokonszenvesebb oldalt választani.

OROSZLÁN — (július 23-tól augusztus 23-ig)

Nem kell megijednie egy anyagi bonyodalom első jeleitől, a helyzet tisztázódik, ön sokkal jobb helyzetbe kerül ebben az ügyben, mint ahogy az kezdetben tűnik. Csak az idegeire vigyázzon.

SZŰZ — (Augusztus 24-től szeptember 22-ig)

Ha majd úgy látja, hogy valakivel le kell számolnia, tegye ezt meg bizonytalankodás nélkül. A dolog lehetséges, de csak akkor, ha egyértelmű magatartást tanúsít. Gyorsan cselekedjen.

MÉRLEG — (Szeptember 23-tól október 22-ig)

Szabjon magának egy reális határidőt és ezen belül számoljon fel a restanciáit. Közülük is az egyiket, amely nagyon kellemetlen lehet elmérgezés esetén.

SKORPIO — (Október 23-tól november 21-ig)

Ha úgy találja, hogy a sport jót tesz önnek, lásson hozzá, de persze csak módjával. A túlzásokra ön hajlamos, viszont ebben a tekintetben nem ajánljuk, hogy elfeledkezzen a legfontosabból, a mértékről.

NYIL — (November 22-től december 21-ig)

Baráti körben sem kell a fontosabb terveit részleteznie, mert a rosszindulat rejtett is lehet. Elég, ha a megvalósítás stádiumában értesülnek az elképzeléseiről azok, akiket illet.

BÁK — (December 22-től január 20-ig)

Most egy ideig ne foglalkozzon új tervek körvonalazásával, ellenben a meglevőkkel valósítson meg lehetőleg minél többet. És minél pontosabban. Ugyanakkor a magánéletének színésztéséről se feledkezzen meg.

Az egyik jelenetben Alex édesanyja megvisszítja lányát, hogy „a szerelem sohasem lehet teljes”. A vég a bucsujelenetek és a visszatérés ígéréteinek sorozata, amelyeket senki sem tart be. Schlesinger konklúziója, amelyet Finch szájába ad, az hogy

BRIDZS

A szlem-licitról (130)

Apunk: P: AK 10 x x Kő: x Ká: KDB x T: A x x

1 pikkelt nyitottunk, partnerünk 3 pikkelt választottunk. A szlem biztosítottunk látszik. 6 pikkelt bemondata ajánlatos. Hogy mégis kellő óvatossággal járjunk el, helyes ha először 4 szanzadut mondunk, habár valószínű, hogy partnerünk nem emelt volna ugrásszerűen egyetlen egy ász nélkül. A 4 szanzadu-Blackwood.

Lapunk: P: AK 10 x x Kő: x Ká: KDB x T: A D x

Lapunk értéke 20 ponton felüli. Amennyiben partnerünk ugrásszerűen emelne, ebben az esetben a nagyszlem valószínű. Ha partnerünk történetesen idegen színben folytatná a licitet, óvatosságnak kell lenniünk s meg kell elégednünk a kisszemmel. A két kéz nem jelenthet többet, mint 32 pontot.

(Polytjatjuk)

*

A Dallasi Ászok

A Dallasi Ászok, fiatal professzionista játékosok, akiket a texasi milliárdos Ira Corn támogat anyagilag. Kétségkívül ők a világ második legjobb játékosai, a verhetetlen olasz Blue Team után.

Egy partit, ami teljesíthető. Az ifjú amerikai titánok mégis elbukták:

R 7 3

♠ A 6 3 2

♥ A B

♣ A K 4 2

♠ B 10 8 4

♥ K 9 8

♣ K D 2

♠ B 10 5

♠	E	♠	5
♥	Ny	♥	B 10
♦	K	♦	10 8 7 5 3
♣	D	♣	D 9 8 7 3

♠ A D 9 6 2

♥ D 7 5 4

♣ 9 6 4

♠ 6

A licit: Dél pásszal indult. Nyugat szintén pásszolt. Észak 1 trefet mondott. Dél 1 körrel folytatta a licitet. 1 szanzadu, majd Dél bemondata a 4 pikkelt.

A játék: Nyugat a káró királlyal indult, amit Dél az ásszal vett. Ezután kiadta a káró damát, két kört és egy adut. Hogyan kellett volna Délnek folytatnia a játékot, hogy minden védelemmel szemben teljesítsen? (kím)

452. SZÁMÚ KERESZTREJTÉNY

MEGFEJTÉSE:

Vízszintes: 10. ADUA. 14. BORISZ PASZTERNÁK. 23. HUZAMOS. 33. ANNA PAVLOVA. 37. LEZIO. — 43. KOLIBRI. 64. BRUNO. 69. MEISSEN. 72. TAPIOKA. 76. ALPAKA. 77. OREGON.

Függőleges: 2. KORUND. 6. RASSZ. — 7. 1) OSSIAN. 2. ANINIZMUS. 13. KUKA. 27. VILLÁMHÁRITÓ. 32. GUSTAVE LE BON. 35. WEBER. 36. ARCANUM. — 50. BUBER.

Nyereménykönyv: S. Maugham: SZINHAZ.

EZ AZTÁN A SZERELEM!

Disznóság! Azzal vádolni engem, hogy utcai nők keresetéből élek! Mindenáron lakat alá akarnak tenni! Van egy barátom, az igaz. Rendben van, nem egészen tisztességes, de az az ő dolga, hogy mivel foglalkozik! Nem igaz? Van aki gépiró és van, aki gyárban dolgozik. Ő az utcán keresi a pénzt. Szabad államban élünk, vagy nem?

Az én barátom, Mirjam nem akar gyárban dolgozni. Azért sétál az utcán. Mit akarnak tőlem? De ami a fő, mit akarnak tőlem? Hogy én az ő keresetéből élek? Soha az életben! Hogy nekem adja minden keresetét? Ugyan kérem! Ez az ő pénze. azt csinál vele, amit akar, ha úgy tetszik neki, elégeti, vagy kidobja a szemébe.

Ha kedve van, vesz nekem egy szép inget, már azt sem

szabad? Szeret engem és kész! Mi az, már tilos szeretni ebben az országban? Akar nekem egy inget venni, de nem tudja pontosan, mi az izlésem. Miért vegye meg? Hogy kicséréljem? Sokkal egyszerűbb, ha mindjárt ideadja a pénzt és én olyan inget veszek, ami tetszik nekem. Ezért már rosszlanok keresetéből élek!

Mondjuk, hogy eszébe jut, hogy autót vegyen nekem. Ki akadályozhatja ebben meg? Maga biztosan ismeri a nőket. Ha valamit a tejükbe vesznek, nem lehet azt kiverni onnan. És ki hallott még olyat, hogy egyedül menjen autót venni? Ért ő az autókhoz? Eljő hozzám, ideadja a pénzt és én megyek és megveszem az autót. Ugyanez van, ha televíziót, vagy gramofont akar venni. Hát most kérem én és joggal, ez már azt

jelent, hogy kitarat engem? Vagy vegyünk egy más példát. Szórakozni akar menni. Először egy klassz filmet megnézni, aztán egy jó vacsora Cionnál, utána diszkoték. Hát mindenütt ő vegye elő az erszényét és fizessen? Hogy nézzenek rá az emberek? És mit gondolnának rólam? Ideadja nekem azt a pár százast és jól elszórakozunk. Mi a rossz ebben? Ezt tiltja a törvény? És még azzal vádolnak, hogy utcai nők keresetéből élek!

Csak bajt tudnak okozni az embernek. Mert nem tudják, mi az igazi szerelem! Én kényszerítem arra, hogy nekem vegyen valamit? Ezt csak szerelemből teszi. Ha egy nő szeret valakit, nem nézheti, hogy rongyokba járjon, pincéhelyiségben lakjon és még annyi pénz se legyen a zsebében, hogy

egy doboz amerikai cigarettát vegyen! Ha szeret valakit, annak legyen elégán ruhája, egy tuat olasz cipője, a legjobb étteremben étkezzen és taxival utazzon.

Mi az, hogy Mirjam szeret engem! Mindenki megmondhatja. Én az első voltam nála. És aki a legszó, azt szeretik mindhalálig. Ez törvény. Nézz, már kétszer vágtam el az arcát szilletténgével, háromszor meg elvertem, hogy hetekig nem tudott lábraállni és ha mégis kitarat mellettem, ez annak a jele, hogy száz százalékgig szeret. Hát akkor honnan veszik azt, hogy én rossz lány keresetéből élek? Maximum a szerelméből élek! És hol van arra törvény, hogy szeretni tilos?

DRORY DAVID

UJ KELET SZELVÉNY 455 PÉNYVÉNYPÁLYAZAI

Név:

HAZASSÁGI TÖRTÉNET

Nem kérlek, mi aránylag elég békésen élünk, de persze kisebb viták nálunk is előfordulnak, mint minden házasságban...

EGY ALLAMI HIVATALBAN

Uj tisztviselőt vesznek fel egy állami hivatalba. Néhány nappal később a hivatal vezetője kéri az osztályvezetőt, aki közvetlen beosztottjának kapta a keze alá a tisztviselőt:

Nos, milyen az új kolléga?
Feltűnően szorgalmas.
Hogy érti ezt?
Reggel, amint bejön, s leül az íróasztalához, azonnal dolgozni kezd...

MAI FIATALOK

A papa kényes témát pendit meg a kislányánál:
Katicám, szeretném megjegyezni, hogy az új udvarlód szerintem kicsit sokáig marad nálad estéknél.
A leánya diplomatikus feleletet ad:
Ez felfogás kérdése, apukám.
No jó, ezen ne vitatkozzunk — feleli a helyzetbe beletörődve a papa —, csak arra kéri meg, hogy mikor elmegy, ne vegye ki és ne vigye magával a levélzsekrényből a reggeli újságomat...

SZINHÁZI TÖRTÉNET

A színház közelében lévő vegyeskereskedésbe délután beállt egy férfi és érdeklődik:
Van tojás?
Van kérem. Mennyit parancsol?
Mennyit van?
Kétszáz.
Az egészet megveszem.
Ertem. Ön bizonyára a ma esti premierre készül.
Psz! Én vagyok a szerző...

ANYJA LÁNYA

Aranyigazságok szezonvégi kiárúsítása

Vannak asszonyok, akik azért ragaszkodnak olyan nagyon az Istenhez, mert az ördögnek se kellenek.

Ha előre tapsolnak egy szónaknak, ez a bizalom jele. Ha beszéd közben tapsolnak neki, ez a bizalom jele — hogy hamar befejezi —, s ha a végén tapsolnak, az mindig az öröm jele, hogy már túl vagyunk a beszéden.

A lónak van egy nagy előnye az autóval szemben. Csak tízezer évenként változik a típus és soha nincs probléma a pótkatárcszekkel.

KÉPZŐMŰVESZETI TÖRTÉNET

Te ezt nem érted, öregem. A középső nő fizet a képpért...

RÉMES RIMEK

Szádát most randevura készül,
de Brezsnjev azt mondja:
— Nyet!
Nem akar vele találkozni,
ki hallott már ilyet!

Szádát szívja a fogát,
hisz lényegében mit tehet?
Leonyid nem akar randevuzni,
mit mondjak?
megértem Brezsnjevet...
(meredek)

BIZTATÓ VELEMÉNY

Az öreg operaénekesről tudja mindenki, hogy gyűlöli a tehetséges fiatalokat. Vetélytársát lát valamennyiben.
Egyszer úgy alakul, hogy egy ifjú énekes mégis a véleményét kéri. Annak megfogalmazása végett énekel neki két-három áriát. Az öreg énekes végül így összegezi a véleményét:
— Ön igen tehetséges ember, fiatal barátom. Akár világhírű énekes is válhatna magából. Kár, hogy a hangja erre nem ad lehetőséget...

FALUSI TÖRTÉNET

Városi vendég vetődik a szüretre. Látja, hogy a parasztok tapossák a szőlőt, bő sugárban ömlik az édes must.
Nézi a műveletet, s egyszer megszólítja az egyik taposó munkást:
— Azt mondja csak, legálább megmossák munka előtt alaposan a lábukat?
— Az kérem tilos!
— Tilos? Miért tilos?
— Mert a szappan szaga ártana aztán a bornak...

SZÓTÁRLAPOK

PILOTA: Vannak más, levegőből élő emberek is, de azok nem sztrájkolhatnak.
PESSZIMISTA: Aki a Cheva Kadisának is bejelenti a cím-változását.
CSEKKÖNYV: A leghasznosabb és legmegbízhatóbb Baedeker. Pontosan megmondja, hová menjünk és meddig nyújtózkodjunk.
ZSILETPENGE: Használata nem kötelező. Növeszthetünk szakállt is.
SZADISTA: Az igazi szadista simogatja, kényezteti a mazochistát.

KIZÁRÓLAG DOHÁNYOSOKNAK

A férj váratlanul hazajön. Nagy meglepetésére az asztalon lévő hamutartóban ég egy szivar.
Éktelen haragra gerjed és nagyot kiált:
— Honnan van ez a szivar? Néma esend. Az asszony hallgat. A férj megdühösebben kiáltja:
— Honnan van ez a szivar? Az asszony utra nem felel. Mikor harmadszor is felteszi a kérdést, hogy honnan van ez a szivar, megszólal egy távoli hang a szekrényből:
— A szivar Havanából van...

UNALMAS ELŐADÁS

Az unalmas előadásairól híres egyetemi professzor egyszer csak felnezi a jegyzetéből és látja, hogy sokan ásitoznak. Megszólítja az első padban ülő egyik hallgatót:
— Mondja kisasszony, miért ásitozik a fél terem?
A fiatal diáklány zavarba jön, majd így válaszol:
— Nem mindenki ásit. professzor ur. Csak azok, akik még nem aludtak el...

ÖSZINTÉ ÍRÓ

Sinclair Louisról köztudomású volt, hogy amikor darabját játszotta valamelyik színház, a próbaköltől az utolsó előadásig állandóan a színház körül volt. Holott erre a szerződés nem kötelezte.
Egyszer egy újságíró megkérdezte tőle:
— Ugy látszik, ön nagyon szereti a saját darabjait, kedves mester. Mit szeret elsősorban bennük?
Az író így válaszolt:
— A színésznőket...

FINOM KIS VENDÉGLŐ

A vendéglő tulajdonosa üvölt a konyhában a szakácsra:
— Botrány! Botrány! Az egyik vendég megtalálta a levegőben az ön fésűjét! Tessék, visszaadta. Micsoda szegény...
— Ez szegény? — kéri a szakács. — Én büszke vagyok az ilyen becsületes vendégre. Eddig még soha nem kaptam vissza, ha valamim elveszett ebben a vendéglőben...

EGY FILOZÓFUS NAPLOJÁBÓL:

Most, hogy a miniszoknya ilyen sokat mutat meg a nők lábából, már megértem, miért rejtegettek annyi évtizeden át...

ALKOHOL-VIZSGA

Bevisznek egy sofőrt a rendőrségre. Az a gyanú, hogy pityókásan vezet. Műszer hiányában egyszerűbb megoldáshoz folyamodnak a részleges fokának megállapítására.
Huz az egyik rendőr egy fehér csikot mészrel a rendőrség udvarán, s felkéri a sofőrt, hogy utazzon a csik mellett.
— Nagyon szívesen — mondja —, de kérem, intézkedjenek, hogy ez a csik ne mozogjon folyton...

HAZASSÁG-KÖZVETÍTŐNÉL

— Van az ön számára egy ragyogó fiatal leány, felhívom rá a figyelmét. Nem beszélék a levegőbe, csak annyit mondok, hogy tökéletes:
— Ismerem én az ilyen tökéletességet! Hisz manapság nincsenek tökéletes lányok!
— Ez igaz — mondja szolgálatkészen a házasságközvetítő —, de ez nem mai lány. Ez 36 évvel ezelőtti...

A SZOKÁS HATALMA

Egy építési vállalkozó felkéri az orvost és panaszkodik, hogy seb van a fején.
— Hol az a seb? Láthatnám? — kéri az orvos.
Az építési vállalkozó szinte automatikus hangon mondja:
— Ragyogó helyen van! Három oldalról kapja a levegőt...

LEÁNYKERES A TEVE-KORSZAKBAN

— Rendben van, hozzád megyek, de a részleteket csak később, a műsor után beszéljük meg, jó?

GYEREKES FERFI

Megőrült? Hogy hintázzhat egy felnőtt ember órákon át?

KONFEKCIONÁLT BÖLCSESSEGEK

Bár lenne minél több barátunk és bár lenne rájuk minél ritkábban szükségünk!

A történelem folyamán soha nem csinált az ember annyi bajt a jobb lábával, mint amikor feltalálták az autót.

Azt mondják, a nehéz munkától még eddig senki nem halt meg, de az emberek mégis félnek a dologtól, mert senki nem akar az első áldozat lenni.

A frázisokat könnyebb lenyelni, mint megemészteni.

HAZASSÁGI TÖRTÉNET

Hazajön a férj a munkából és lágymatagon megcsókolja a felesége homlokát.

— Ha így csókolnál volna meg husz évvel ezelőtt, esküszöm, agglégny maradtál volna! — jegyzi meg az asszony.

A férj sem marad adós:
— Istenem, s te ezt csak most monddod...

AZ EGYETLEN MENTŐ-KÖRÜLMÉNY

Sulyos a vád az asszony ellen. Megölte a férjét. A bizonyítékok ellene szólnak, ő maga sem tud mivel védekezni. A bírő mégis felmenti, ami nagy szenzációt kelt.

Aznap este a jogász-klubban a kollégák faggatják a bírót, hogy valójában miért mentette fel?

— Megesett rajta a szívem. Az eset sulyos volt, de azért mégis találtam egy mentő-körülményt.

— Espedig?
— Ne felejtétek el, hogy azért mégis csak egy szegény özvegyasszonyról van szó...

ASSZONYOK

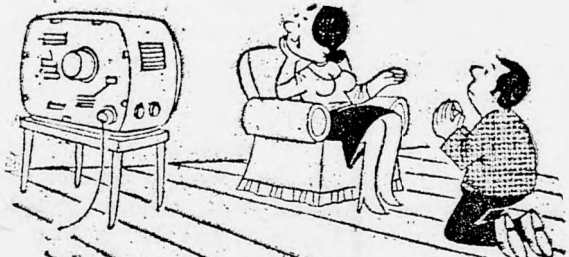
— Vegye tudomásul, hogy én nem vagyok olyan, mint maga. Én nem járok házról-házra a pletykáimmal!
— Könnyű magának! Nekem nincs telefonom...

IGAZI SZAKEMBER

— Szeretném, ha megjavítaná a kocsimat.
— Mi a baja?
— Nem tudom.
— Rendben van. Száz font.

VADNYUGATI VICC

A cowboy már hónapok óta nem járt egy bizonyos kocsmában, ahová most betér. Kérdi a kocsmárosot:
— Ez a legújabb divat? Miért van teleszóra forgácsal a padló?
Szomorú hangon válaszol a kocsmáros:
— Ez nem forgács. Ez tegnap még a kocsmá berendezése volt.

LEÁNYKERES A TEVE-KORSZAKBAN

— Rendben van, hozzád megyek, de a részleteket csak később, a műsor után beszéljük meg, jó?

Rio de Janeiróban a jövő héten megnyitják az első nyilvános kutyavécét. A városatyák a városatyák azért rendelték el építését, hogy megakadályozzák a város szennyezését.

Az ebtulajdonosokat utasították, hogy minél előbb tanítsák meg kutyájukat a WC-használatára.

A torinói állatvédő egyesület tagjai feljelentették a rendőrségen Aldo Olivieri helybéli sofőrt, mert kintozta a tehergépkocsiján szállított 600 galambot. A feljelentésben a többi között azt kifogásolták, hogy a szegény madarakat több óra hosszat éhezette és szomjaztatta.

És mit csinált Olivieri annyit galambbal?

Egy lőtérré szállította, ahol a galambokat élő célpontoknak használták.

Maria Angela huszonhárom éves olasz háziartási alkalmazott néhány nappal ezelőtt egy egész séges leánygyermeknek adott életet a római-palermói vonaton. Egy orvos, aki a másik fülkében utazott, megkezdte a szülésben. A jegykezelő azt tanácsolta Angelának, hogy az első állomáson szálljon le, és menjen kórházba.

Az asszony meghallgatta a tanácsot, és le is szállt a vonatból — az újszülött nélkül.

FELFOGÁS KÉRDÉSE

Az asszony sirva mondja a férjének:

— Nem hittem volna, hogy idáig jutunk! Amint meglátsz egy fiatal nőt, azonnal elfelejtetted, hogy nő ember vagy.
— Tévedsz, drágám. Éppen olyankor jut eszembe...

ANGLIAI IMPORT-VICC

Egy angol kisvárosra kőd ereszkedik késő este és egy turista képtelen eligazodni. Fáradt, pihenésre vágyik. Becsönget egy kis villa ajtaján, szállást remélve.

Kijön egy csinos nő, aki meghalván, hogy miről van szó, meintegetzik:
— Uram, én egyedül élek ebben a villában, igazán beláthatja...

— De asszonyom — így a férfi —, engem nyugodtan beengedhet. Én gentleman vagyok!
Az asszony beengedi és a villa első emeletén a vendégszobában megveti neki az ágat.

Másnap reggel a férfi felkel és távozás előtt szeretné megköszönni az asszonynak a szíves vendéglátást. Keresi mindenhol, végül lent, a gazdasági udvarban találja meg, a háziállatok között. A megfelelő formások után körülnéz és látja, hogy az udvarban egy tyúk kapirgál, körüli lötte két kakas pöffeszedik.
A turista megkérdi:
— Mondja asszonyom, miért kell egy tyúkhoz két kakas?
— Téved uram — feleli az asszony —, ez csak egy kakas. A másik gentleman...

IMPORT-VIC 1999-BŐL

— Miért vagy olyan fáradt, szívem?
— Nagyon nehéz napom volt az irodában.
— Miért?
— Az elektromos ágy elromlott és gondolkodnom kellett...

BÖLCSESSÉG A MELLÉNYZEBBEN

Az asszony úgy viszonyul a hozzá tartozó férfihez, akár az Istenhez. Mindig akar tőle valamit.

Az asszony számára a titok nem olyan lényeges, hogy megőrizze, vagy lényegesebb annál, mint hogy érdemes lenne megtartani önmagának.

A családi élet megszűnik, amikor a férfi számára a kutya hozza az ágyhoz a papucsot és az asszony morog rá.

Fellebbezés a bíróság ellen

Írta: EFRAJIM KISHON

A nagyközönség olvassa a sajtóban, hogy a határőrség néhány egységet átvezényelték a békés Gázából a vadkeleti Tel Avivba, hogy megvédjék a bankokat és a turistákat — s a nagyközönség mindezt természetesnek találja. Nemokára páncélosok fognak cirkálni turista-nyugedeinkben és a helybeli publikum tápsal fogja őket köszönteni. A lényeg az, hogy Meir Lanskyt kiutasítsák mert ő veszélyezteti a közbiztonságot, ugyebár. Az újságok az utóbbi időben két új rovatot nyitottak: „Ki rabol mit?” és „Kis-megerőszakolási tanácsadó”, minden a legnagyobb rendben van. Külföldi turisták, látogatók meg Szodomát!

Igen mulatságos. Ez az arabok egyetlen, de talán döntő győzelme. A harcmezőn mindenkor kétváltalra felültetik őket, de időközbe, szinte észrevétlenül, lesüllyedtek a színvonalukra. Nem mindig volt ez így. Csak az utóbbi éveken fedezte fel az izraeli alvilág, hogy a felvilág gyenge és képtelen magát megvédeni. És azóta állandó zűld fény jelzi setányaink, hogy szabad az ut, mindenre szabad...

Három férfi ráveti magát egy 13 és fél éves kislányra, embertelenül ütlegeli, kínozza és megerőszakolja. A bíróság előtt azt fogják állítani a vádlott urak, hogy a rendőrségen nyomást gyakoroltak rájuk a jogtanácsosok formális fellebbezést nyújtanak be és orvosi vizsgálatokat követelnek, azután jönnek a hülye társadalom összes pszichológusai, szociológusai és kriminológusai és fél éven át vizsgálják a szörnyetegek lelkiállapotát, majd végül az egyikük két évet kap, míg a másik kettő, mint koronatanu szabadlábra kerül — és valahol egy kórházban fekszik egy 13 és fél éves kislány testileg, lelkileg megnyomorítva.

Miért nem ítélik a kislányok megrontóját 20 évi fegyházra?

Miért?

Miért?

Miért?

Az elmúlt hét folyamán 1000 font óvadék ellenében szabadlábra került jónéhány illető, akiket kislányok megrontásával vádolnak — bizonyára, hogy szabadon folytathassák, amit abbahagytak. Nevelességek a bíróságokat ezek az urak, vagy jobban mondva a bíróságok teszik magukat nevelességgé. Néhány héttel ezelőtt három fiatal vadállat betört egy egyedülálló öregedő hölgy tel-avivi lakásába, s egy egész éjjelen át szurkálták, égették, s egyenként megerőszakolták megkötött áldozatukat olyan szadizmussal, amely minden emberi képzeletet felülmúl, helyesebben megbecstelenít, majd elrabolták mindenét az egyedülálló asszonynak — és másnap a bíróság fennkölt csarnokaiban hisztérikus családtagiák kíséretében hangos üvöltözéssel követelték, hogy engedjék őket haza miután anyukájuk beteg s meg akarják látogatni. A bíró ur elnézésüket kérte, s eleget tett humanitárius kötelességének. A triumvirátus egy, vagy két évet fog kapni, ha időközben anvukától meg nem szoknek, egy állami javítóintézetbe. Miután ők kiskorúak, kéremszépen.

E sorok írója nyugodt lelkiismerettel koncolna fel őket, mielőtt még összekötésbe lépének jogtanácsosokkal, zsenge koruk, küz-

delmes ifjuságuk és nehéz szociális helyzetükhel együttvéve.

Micsoda cirkusz folyik itt a Törvény nevében?

Egy Schulman nevű úriember, mint emlékeztetés, nemrégiben megerőszakolt a lakásán egy szűz turistalányt és most azt állítja, hogy az önkéntesen adta oda magát, míg négy másik vádlott ugyanezért szodomitaktust hajtott végre a lányt kísérő fiatal turistán, de ők is azt állítják, hogy a turista mindazon meg akarta erőszakolni magát, mielőtt öngyilkossági kísérletet követett el. És a bírónak mindezt komoly arccal kell végrehallgatnia, az ügyvéd már benyújtotta procedurális fellebbezéseit, a rendőrség már megkapta a fejmosást amiért törvénytelen eszközökkel igyekezett vallomást kicsikarni a ragyogó védőbeszéd már készült és nemokára látni fogjuk a televízióban az öttágu társulatot, amint vithegya társalognak jogi képviselőikkel: Tekintetes bíróság! Úgyfelem közügyőileg igazolt elmebajos, ezokból azonnali szabadlábra való helyezését követelmem el nem mulasztathom...

A turistapár pedig menekül az országból, messze, messze ettől az átkozott, orientál pokolból!

Ez a mi Izraelünk?

A társadalom gyenge és a kormányzat gyenge. A világ legszilárdabb politikai rendszere még mindig habozik attól való félelemtől, hogy három és fél haladó szellemű újságíró és professzor fellemeli intő szavát — s bíróságaink lassan kabarává változnak, Harisnyós bankrablók, akik gondolkodás nélkül belelőnek a géppisztolyba a közönségbe, örökon át vitatkoznak a bíróság előtt a rendőrség képviselőjével, hogy szabadlábra helyezék őket a vizsgálat folyamán, vagy sem? Amerre csak nézünk gyengeség: ártatlan utasok japán tömeggyilkosa három hónapra börtönbüntetést kap, miután körülbelül ennyi ideig fog tartani, amíg anarchista társai ki nem eszerélik egy elrabolt izraeli turistárral. Azután most fejeződik be a katonai törvényszék másik nagysikerű előadása: Theresa és Rima, a két vidám terrorista nő szöszöszö. Therese azt hitte, hogy a robbanóanyagot tartalmazó öv orthopéd gyógykezelő szolgálat kintő hátfájás gyors megszüntetésére, míg Rimanak halvány gőze sem volt arról, hogy repülőgéprablásról van szó. Kinek kell ez az operett? Gyerek matiné?

A törvény nem hitka-palinta, demokratikus bíróság nem bujdoska.

Itt az ideje hogy Izrael bírái végetvessenek a fesztiválnak. Aki megerőszakolt gyerekeket, turistákat, egyedülálló asszonyokat, tudja, hogy ezért egész életében rács mögött fog ülni, a közjegyzői igazolással és a beteg nagymamájával egyetemben. Ha nincs ilyen törvény, akkor holnap meg kell szavazni. Nem szociális büntetés ez, nem társadalmi büntetés vagy kinsyavalya, hanem egyszerű, sima förtelen. S nem a rendőrség, nem a határőrség és nem a pszichiaterek fognak ennek végetvetni, hanem csakis a bíróságok. Bíráink legyenek szívesek végre valahára felebredni.

Vajon nincs egyiküknek sem kis leányunkájuk odahaza?

Bucusu a meleg tengerektől?

— Egyiptom és Libia fúziója aggodalommal tölti el az oroszokat —

Az orosz reakciója eleinte tartózkodóan udvarias volt, de mostanában egyre idegesebb lett. Szádát új politikája megzavarta Brezsnyev és társai nyaralását a Fekete tenger partján.

Leonid Brezsnyev fenn akarja tartani a kapcsolatot az egyiptomi elnökkel. Nem csupán az együttműködés látszatának fenntartása kedvéért, hanem mert nincs szándékában feltétlenül asszisztálni Egyiptom és Libia tervei egyesítéséhez, amiből a Szovjetunióknak semmi jó nem származhat.

Valójában, a két állam fúziójának terve hirtelen világosabb értelmet ad Szádát mult havi drámai határozatának, mert nyilvánvaló, hogy a szovjet tanácsosok kiutasítása az első alapvető lépés volt a fúzió megvalósítása felé. A Krenl hisz a számokban. Az új afrikai állam területe két és félszer akkora lesz, mint Franciaország. Az adósságokban elmerült Egyiptom gazdaságilag évek óta a kommunista tömb hitelére és ellátására van utalva. De az egyesülés megvalósulásával megszűnne Egyiptom gazdasági kiszolgáltatottsága: a libiai olaj évi egymillárd dollár jövedelmet hajt, amely összeg bőségesen garantálná az új állam, nemcsak gazdasági, de politikai függetlenségét is. Brezsnyev jogosan aggodódik. Ebben a borus perspektívában az összeomlás veszélye fenyegeti gondosan felépített közelkeleti stratégiáját.

PAPIRRONGY

Nem vitás, hogy Brezsnyev ellenakcióra készül a Szádát—Gádafi duo tervének megtorpedozására. A mult évben megkötött szovjet-egyiptomi baráti szerződés 9. paragrafusa arra kötelezi a szerződés aláíróit, hogy kerüljenek mindennemű szövetséget egy olyan állammal, amely ellenséges magatartást tanúsítana a szerződő felek egyikével szemben. Már-

pedig Muámmár Gádafi ellenséges magatartása a kommunizmussal szemben általában, de a Szovjetunió iránt különösen — vitathatatlan.

De egy szovjet demars, amely a fenti klauzultát akarná érvényesíteni, a baráti szerződés megtagadására készítheti Egyiptomot. Az egyiptomiak szemében ez a szerződés máris csak egy „papírrongy” amelyet Moszkva rájuk kényszerített. És még azok is akik Kairóban kontesztálják Szádát rezsimjét, a libiai tervben Egyiptom soha vissza nem térő nagy sánszát látják.

AZ ARAB VILÁG „KALIFORNIAJA”

Egyetlen aggályuk, hogy esetleg nem lesznek képesek kihasználni ezt a nagy sánszot. „Számunkra — mondja egy egyiptomi kormánykörökhöz közelálló gazdasági szakértő — Libia az arab világ Kaliforniájának tűnik. Kezdeményező készsége, bátorsága és fantáziára lesz szükség, hogy kifejllesszük és ellassuk mindennel, amire szüksége van: egyetemmel, iparral, kormányzati tisztviselői apparátussal. Kérdés, hogy az egyiptomi bürokrácia képes-e erre a feladatra? Hiszen tisztviselőink még Egyiptom problémáit sem képesek megoldani...”

„Mindez igaz” — válaszolják az optimisták. „De a libiai arany éppen azért van, hogy megoldja Egyiptom legsúlyosabb problémáit!”

A libiai arany nemcsak Egyiptomnak de alkalmasint Szádátknak is az utolsó sánsza. Ezért tekint most minden egyiptomi szem két-töztöt érdeklődéssel Szádát felé.

Az oroszoknak egy évük van, hogy elvágják a tripoli-i utat Szádát elől. Ha ez nem sikerül, sürgősen revidálniuk kell majd a „meleg tengerek” egész stratégiáját.

(L, Express)

KÜLÖNVÉLEMÉNY

EURÓPA KETTŐS GYÁSA

Írta: KARMEL JOCHANAN

Izrael ázsiai állam, és amde aligha van még egy ország, amely annyira össze lenne forrva egy történelmileg, mint társadalmilag és kulturálisan az európai földrészsel, mint éppen a miénk. Ez egyként igaz arra a földrészre, ahol élünk, mint nélnk, amelynek nagy többsége évezredek óta először éppen most nem él Európában.

Olyan sokszor függött a sorsunk jobban, és még sokkal többször rosszban Európa sorsától, hogy akármilyen legyenek is a földrajzi tények, számunkra soha sem lehet közömbös, ami Európában történik, és valószínűleg nem tudok, hogy érdeklődésünk az európai kérdések iránt, talán még nagyobb, mint nem egy földrajzilag is Európához tartozó államban.

Azok a törekvések, amelyek az európai földrész egységét kívánják elérni, alapjában véve nem újak de csak a huszadik században pontosabban az első világháború után, vált Európa egységének gondolata bármilyen formában is álomból, illetve utópiából politikai kérdéssé.

Tíz napon belül két olyan ember halt meg — az egyik Ausztriában, a másik Belgiumban —, akiknek neve és működése talán minden másnál jobban összeforrott az európai egység gondolatával. Gróf Richard Coudenhove-Kalergi és Paul Henry Spaak.

Annak ellenére, hogy Coudenhove-Kalergi és Spaak ugyanannak a nemzedéknek a fiai voltak — az osztrák gróf csak négy évvel volt idősebb a belga államférfinnél — mégis működésük két teljesen eltérő és különálló korszakot jellemez. Nem véletlen, hogy amíg Spaak halála még meglehetősen élénk kommentálásban részesült a sajtóban, a rádióban halálhíret egyáltalán nem fedeztem fel a héber sajtó hasábjain és feltételezhetően egy kis csoport hivatásos érdeklődőt leszámítva, alig van körünkben olyan, aki emlékezne a grófra és működésére.

Pedig Coudenhove-Kalergi gróf neve nagyon is ismert volt a két világháború között, és a zsidó értelmiség körében is nagyon sokan tekintettek fel erre a különös, félig osztrák, félig japán arisztokratára, mint a modern idők egyik profétájára.

jelképező Nagy-Károly díjat is.

Henry Spaak már egészen más fából volt faragva. A harcos politikus kétszer is volt belgium miniszterelnöke és közel tizenhat éven át külügyminisztere. De, ha felsoroljuk Henry Spaak tisztségeit, amelyeket életében betöltött akkor legalább annyit nyom a latba hogy ő volt az UNO első elnöke és az Eszkatlantli Szövetség, a NATO első főtákará.

Mindennél jobban jelképezte a „belga Churchill”-t — ahogy nevezték — az európai egység gondolata, amelyet haláláig képviselt. Ő, az aránylag kis belga állam szülöttje, elérte, hogy életében egy sorban emlegettek Churchilllel, Adenauerrel, De Gasperi-vel, és a francia Robert Schumannel, mint az európai gondolat egyik nagy hirdetőjét.

Spaak ellentétével (eli egyéniség volt, aki soha nem tért ki semmilyen küzdelem elől. Amikor 1940-ben a németek megtámadták Belgiumot, ő volt a külügyminiszter. A nála létszent szembeforgatással megjelenő német nagykövetet öt nyelven atkozódva dobta ki a szobájából. A németek elől elmenekülve, Londonból irányította az ellenállást.

1950-ben ő volt az, akinek a szava eldöntötte a németbarát III. Lipót király bukását, de egyben ő biztosította a mai király, Baudouin trónját is. Különös az is hogy amíg európai értelemben az egység apostola volt, addig a saját hazájában élete utolsó éveiben, aktív szerepet játszott a legszélsőségesebb flamand-ellenes vallon nacionalista mozgalomban.

Különböző sorsuk és karakterük ellenére is, úgy gróf Richard Coudenhove-Kalergi, mint Paul Henry Spaak, mélysegesen demokratára volt és humanista. Mind a ketten barátai és hívei voltak Izrael államának és a zsidó népek. Amint hogy meggyőződéses és gyűlölködő ellenségei voltak a hitleri és sztálini borzalmaknak.

Coudenhove-Kalergi és Spaak, Európa egységében az egyik biztosítékot látták abban, hogy félreült, tömeggyilkos diktátorok ne uralkodhassanak újra ezen az ősi földrészen. Távozásukkal ismét érdekes színtörtéket tüntek el az egyre szűrkébbé váló politikai világból.

EGY ÁLLOMÁS TÖRTÉNETE*

* (Az építés alatt álló haifai „Egged” állomás)

Kirját-Smonától Éjlátig terjed az elegáns központi autóbusszállomások hálózata, melyeket a „Mifaléj Táchánót” vállalat épített az „Egged” utasainak kényelmére. Folytatjuk az új állomások építését a közönség szolgálatára, Ofíran, Éjlátban, Áradon, Tel-Avivban, Haifán, Akkón, stb. Jelszavunk: célszerű szolgálat szép állomásról szép állomásra!

EZ AZ EGGED

A Mória és a két Templom

A „lángoló falu” és a hóborította szentély

Írta: FUCHS ÁVRAM

Az impozáns épület kívülről olyan volt, hogy feltétlenül magára vonta a figyelmet. Köröskörül nehéz aranylemezek borították és amikor a nap felkelt, sugarai megtörték és visszaverődtek ezeken az aranylemezekben és úgy tűnt, mintha az épület lángokban állna. A csillogás olyan erős volt, hogy az emberi szem nem bírta és minden földi halandó kénytelen volt a szemét lesútni. Ugy tűnt, mintha az ember egyenesen a Napba tekintett volna. Az idegenek, akik Jeruzsálem felé közeledtek, messziről úgy látták, mintha az épület és környékét hó borítaná. Azokon a helyeken, ahol nem volt aranylemez, a hófehér falak messziről világítottak. Így írja le a Második Szentélyt, Josephus Flavius, József Ben Mátijáhu, a kohanita családból származó főnemes, aki asszimilálódott és életének javarészt a zsidó költészet és történelem megírásának szentelte.

amelynek támfalai nyugaton 490, keleten 474, délen 283, északon pedig 321 méter hosszúak. Tágas „udvar” veszi körül a Templom Hegy közponójában lévő kikövezett térséget, amely négy méterrel magasabb az udvarnál. 21 lépcső vezet fel a kikövezett térségre, amelynek közepén a világ egyik legszebb épülete, az Omár mecset emelkedik.

AZ ÁLDOZATI OLTÁR, A VILÁG KÖZÉPÉ

Számunkra azonban fontosabb az a hatalmas, ősi szikla, amely a mai központjában 1,75-3 méter magasan emelkedik a padlózat fölött.

A zsidó hagyományok szerint, ez az „even hástija”, a világ közepe, illetve a világmindenség alapja, amely Jicchák feláldozásá-

hazatérő Ezrá és Nechemjá kezdte el építeni, azonban a Dvir, a szentek szentje, csak üres, ablaktalan helyiség volt, mert hiányzott a frigyláda és az Első Szentély áldozati szertartásainál használt eszközök nagyrésze. Ezért a későbbi évszázadokban hosszan vita folyt a bölcsék között, akiknek egy része azt állította, hogy a frigyláda hiánya miatt, a Második Templom kevésbé szent, mint az Első.

SALAMON KIRÁLY ISTÁLLÓI

Chágáj prófeta viszont azt jövendölte, hogy „Ez az Isten hájléka (a Második Templom) sokkal nagyobb és fényesebb lesz, mint az első”. Talán ennek a jövendölésnek köszönhető az, hogy a következő évszázadokban minden király, minden uralkodó család — beleértve a chásmoneusokat, Herodest és utódait — bővítette a Szentélyt, gazdagította kincseskamráit és

terjedt, ahol a Heródes által épített külső városfal húzódott.

A szigorú tilalom ellenére, néhány évvel később a zsidók már kezdtek titokban visszaszavarni, sőt felmentek a Hár Hábajitra és életük kockáztatásával igyekeztek a Szentélyt újjáépíteni. Lehetségesnek tartják, hogy a hagyományos áldozati szertartások bemutatására is kísérletet tettek.

„LÖCHERUT JERUSALÁJIM”

Hatvan évvel később, időszámításunk után 132-ben, a Bár Kochbá-féle felkelés idején, ismét zsidó kézbe került Jeruzsálem. Bár Kochbá és követői felújították az áldozatok bemutatását a Hár Hábajiton. A korabeli „Löcherut Jerusolajim” (Jeruzsálem szabadságára) feliratu Bár Kochbá által vert pénzérméken látható a Szentély mása: a csarnok, négy hatalmas oszlopon álló kupolás épület, immozáns szemöldökfával, tetején csillaggal. A kupola alatt, a négy oszlop között, egy kisebb kupola rajza, amely a frigszekerényt, illetve annak helyét jelképezi.

Bár Kochbá uralma és ezzel együtt az áldozatok bemutatása, mindössze három évig tartott. Hadriánus császárnak sikerült levérnie a nagyszabású szabadságharcot. Hadriánus 135-ben, a zsidó szabadságharc leverése után, utasította Timius Rufus helytartót, hogy rombolja le és szántsa fel a zsidó Jeruzsálemet. A császár parancsára Iliá Capitolina néven római várost, illetve katonai tábort építettek. A Szentély helyén oltárt és templomot emeltek Jupiternek és a templom bejáratánál Hadriánus a saját szobrát állíttatta fel.

Ez a Hadriánus-kori erődítmény-várfal, már az ásások megkezdése előtt, részben a talajszin felett, azzal az arabok által épített fallal együtt, amelynek egyetlen feladata, hogy támasza az Al Ákcá mecsetet és elzárja a Hár Hábajitra vezető utat.

CHULDA PRÓFÉTANÓ KAPU

A Hadriánus-féle fal alatt húzódik a Heródes által 2000 évvel ezelőtt épített Második Szentély udvarának déli fala. Ezeket a kősorokat könnyen fel lehet ismerni, mert minden kő vésett és szegélyvel van ellátva. Hogy milyen pompás és hatásos ez a fal, meg az előtte húzódó, javarészt már kiásott márványtér, legjobban jellemzi a Heródes nem kedvelő bölcséinknek mondása: „Aki nem látta a Heródes által épített Szentélyt és környékét, nem látott még életében igazán szép és fényes épületet.”

Itt, a Heródes-féle Déli Falban van Chulda prófétanó két kapuja, amelyek tulajdonképpen a Hár Hábajitra vezető főkapuk voltak. Itt állt az első Szentély pusztulását megelőző években Chulda prófétanó és jövendőt mondott az érkezőknek és távozóknak.

A Misná (Midot traktátus) szerint, „Déli Chulda két kapuja szelől hejratnak és kijáratkint”. A jeruzsálemi Talmud (Joma traktátus szerint) a „Szentélyhez vezető kapukat betakarta a föld, mert soha nem pusztultak el. Az Örökkévaló, áldott legyen a neve, megújítja ezeket a kapukat, amelyek közül az egyik Chulda kapuja”.

EGYES — KETTŐS — HÁRMAS KAPU

A Déli Falban jól látható két befalazott kapu, az egyik a „Hármas kapu”, a másik a „magányos kapu”, ahogy a nép nevezte őket. Már a múlt évszázadban ásások folytak a „Hármas kapu” környékén,

ahol a Szentély udvarára vezető utcát találtak. Régészek hajlandók feltételezni, hogy a befalazott kapuk azonosak a Chulda prófétanó kapuival.

Ott, ahol az ősi fal egybekapcsolódik a dícsőséges Szulimán által a 16. században épített városfallal, még egy befalazott kapu található, amely az Al Ákcá mecsetbe vezet. Ez a „Kettős kapu”, amely fölött római feliratu kő van befalazva. A szándékosan fordítva beépített kő felirata szerint, a véset 139-181 származik és Antonius Pius császár szobrának az alapzata volt.

Iliá Capitolina kétszáz éven át létezett, azonban semmit nem tudunk róla, tehát a jelek szerint, semmitmondó város volt.

REMÉNY-MÓRZSÁK

A 4. század elején döntő fordulat állt be Jeruzsálem történetében. Nagy Konstantin bizánci császár elfoglalta főleg rombolta az összes pogány szenthelyeket, köztük a Templom Hegyén álló Jupiter szobrot. Konstantin építette fel az Óvárosban a kereszténység egyik legszentebb helyét: a Szent Sír templomot.

Ezután további 300 éven át lakatlan és elhagyott volt az ősi Jeruzsálem és a Templom Hegye. Egvellen restaurálási kísérletről tudunk: Juliánus Apostát császár, aki vissza akarta állítani a pogány vallást, meengedte a zsidóknak, hogy ismét felépítsék a szenthelyüket. A tervből semmi nem lett, mert a „hítségű Juliánus” meghalt.

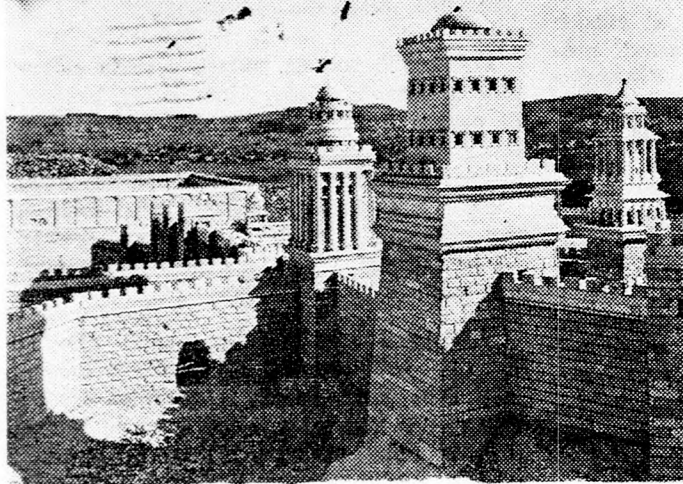
A 6. században Justinianus császár bazilikát épített a Templom Hegyének déli részén, ott ahol ma az Al Ákcá mecset van, illetve a régi és az új városfal találkozik.

A 7. század elején, a rövid perzsa megszállás alatt, ismét felcsillant a Szentély felépítésének reménye. A Gálibban élő zsidók, akik segítettek a perzsákat a bizánciak elleni hadjárataikban, engedélyt kaptak arra, hogy újjáépítsék a Szentélyt. Tizenöt évvel később azonban Bizánc visszafoglalta Jeruzsálemet, a zsidókat kiűzték és halálbüntetés terhe mellett tilos volt visszatérni. 638-ban Omár Ibn Al-Katáb kalifa elfoglalta Jeruzsálemet és elkergette a bizánciakat a Templom Hegyéről. 50 évvel később, egyik utódia Abd el-Malik Máruán, aki a Damaszkuszban székelő Umajja kalifátsághoz tartozott, a romokban heverő Szentély helyén, az Even Hástija felett, felépítette azt a pompás aranvos csillogó kupolás épületet, amelyet Omár mecsetnek neveznek.

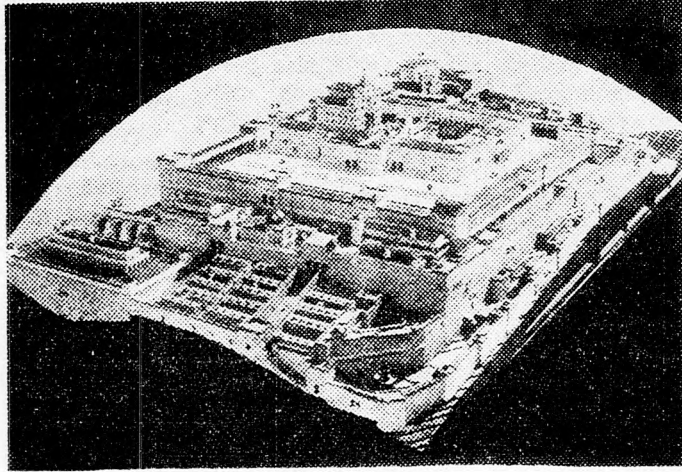
„DÁVID VÁROSA” ELÁRVULT

Az azóta eltelt 1200 év alatt teljesen kihalt volt a Déli Fal előtti meredek lejtőn elterülő egykori „Dávid városának” helye. A Tyrofoion meredt apránként feltöltötte a szemét, a hulladék és a hordalék. A felső városban, ahol királyi és főnemesi paloták voltak, felépült a zsidó negyed, amely pompás templomaival és imaházaival együtt 1948-ban, a függetlenségi háború idején, teljesen elpusztult.

A hatnapos háború után ismét életre kelt Jeruzsálemnek az a része, ahová a zsidóknak tilos volt a belépés — beleértve a Hár Hábajitot. A Déli és a Nyugati Fal tövében folynak az ásások, sőt feltárták a „felső város” egy részét is. Ugyan akkor erőfeszítéseket tesznek a zsidó negyed restaurálására és a nagymultu templomok újjáépítésére.

AZ ŐSI JERUZSÁLEM: HERODES PALOTÁJÁNAK EGY RÉSZLETE

A TEMPLOM-HEGY FÉNYKORÁBAN

Josephus Flavius munkáiban a lehető egaprólékosabb részletességig írta le a Templom Hegyét, a Szentélyt és a környező városrészeket. A Templom Hegye körül folyó ásások lelelték eddig mindenben igazolták Josephus Flavius leírását, amely más szempontokból is elfogadható korabeli okmányok számát. A leletek, amelyek nemcsak Flavius szavaihatóságát és objektivitását igazolják, eldöntötték azt az évszázadok óta folyó vitát — és igazolták zsidó történelemírót — miszerint a Nyugati Fal déli sarkánál lévő „Robinson-iv” soha nem volt összekötő-híd a Templom Hegye és a szemben lévő „felső város” (a későbbi zsidó negyed) között, hanem egy impozáns, több tíz méter magas lépcsősornak a teteje. Ez a lépcsősor a „Sajtkészítők völgyében” (Tyrofoion) végződött, ahol Flavius szerint az „alsó város” piactere, tehát bizonyos fokig a központja volt.

nak a színhelye volt. Az Első Szentély idején itt volt a Dvir, a szentek szentje és az áldozati oltár, a második Szentély idején pedig itt mutatta be az áldozatokat a főpap.

A mohamedánok szerint, viszont erről a szikláról szállt az égbe Mohamed prófeta és a lába-nyoma látható a szikla tetején.

Nem egyenletes a szikla teteje és erre is van magyarázata a mohamedánoknak. A prófeta mennybemenetelekor a szikla is utána akart szállni (ez a történetkomplexum Elijáhu prófeta mennybemenetelet juttatja eszünkbe) Gábrriel arkangyal azonban visszatartotta a már repülésben lévő sziklát, amelyen az angyal ujjainak lenyomata is látható.

MOHAMED ÉS JERUZSÁLEM

A számtalan érdekes legenda közül még egyet említnék: Itt a Mórián, a szent porból gyurta, formálta meg az Isten az első embert.

A történelmi hűség kedvéért meg kell jelezni, hogy Mohamed soha nem járt Jeruzsálemben és mennybemenetele a távoli „szélső” helyen történt. Ez a „szélső” hely egyes történetek szerint Medinában van, viszont az arabok ragaszkodnak ahhoz, hogy a hely az Al Ákcá (ákca, kicon — szélső arabul) mecsettel azonos, amelyet 1300 évvel ezelőtt épített Abd el-Malik kalifa.

A hatalmas ősi oltárkő alatt, sziklába vajt lüreg van, alatta pedig egy kisebb természetes barlang. A felső, a mesterséges barlang tetején lévő nyílás az oltár közepén végződik, bizonyítva azt, hogy az Első és a Második Szentély idején bemutatott állati áldozatok vére ezen a nyíláson folyt le és itt takarították el a papok az áldozati maradványokat. Az alsó barlangból ma is meglévő kis csatorna vezette le a vért és a hulladékokat a Kidron völgyébe.

A KÉT SZENTÉLY

Paradox módon, a Templom Hegyével és környékével kapcsolatban pontosan arról tudunk a legtöbbet, amelyet soha a régészek nem sikerült megtalálniok, mert az évszázadok viharában teljesen, nyomtalanul eltűntek: a két Szentélyről. A Királyok Könyvei, a Talmud és a Misná, továbbá Josephus Flavius, pontosan leírják, hogy milyen volt az Első és a Második Szentély. Mi volt a hosszúsága, szélessége és magassága, milyen nagy volt az udvar, a terem, a csarnok és a szentek szentje, milyen volt a díszítésük, milyen áldozati eszközöket használtak a papok, milyen ruhát viseltek, sőt, mi volt a falak, a ruhák és a különböző tárgyak színe.

Az Első Szentélyt, uralkodásának negyedik évében Salamon király kezdte építeni és a munkálatok 7 évig tartottak. A templom legszentebb helye a Dvir volt, mert itt helyezték el a frigszekerényt, amelyben a Mózes által a Szináj hegyről hozott két kőtábla őrizték.

Bölcséink elmagyarázták, hogy Josijáhu király elrejtette a frigyládát, amikor Nebukádnezar babilóniai király ostromolni kezdte a várost. Josijáhu nem akarta, hogy a frigyláda és a Szentély kincsei Babilonia zsákmányává váljanak. Azóta sem sikerült megtalálni a frigyládát, amelynek még a helyét sem sejtjük.

A Második Templomot a száműzetésből

pompás épületekkel, oszlopsorokkal vette körül.

A Második Szentély pusztulásáig az Al Ákcá mecset helyén állott a Midrás Slo-mo nevű épület, amely a mai fogalmak szerint a „hiközöségi irodának” felel meg. Tény az, hogy az Al Ákcá alatti folyosókat és termeket ezen a néven említik nemcsak a zsidók, hanem az arabok is.

A Keleti és a Déli Fal találkozásánál, a Templom Hegyének kikövezett padlózata alatt, hatalmas boltíves termek, szövevényes folyosók és ősi vízesődrök vannak, amelyeket a mai napig is „Salamon király istállói” néven említenek, bár alig hihető, hogy ezek a pompás, őriási termek, valaha is istálló céljait szolgálták.

A MÁSODIK SZENTÉLY PUSZTULÁSA

Mielőtt a rómaiak elpusztították a Második Szentélyt, az már egy hatalmas vallási központ volt, amelyet hazánál, a mai Vatikánhoz lehet hasonlítani.

Időszámításunk után 70-ben, miután Titus légioi felperzselték és semmivé lett a szent hely, amelyet Flavius „lángolófalú” épületnek és hóval borított hegynek” nevezte, a rómaiak kitiltották a zsidókat Jeruzsálemből, amely akkor a Sajtkészítők völgye mentén terült el, azonban néhány „külváros” egészen a mai Jaffa kapuig

ÉRTESÍTÉS A HÁZIASSZONYNAK KITŰNŐ BAROMFI OLCSÓN!

A baromfi hűtőházból való fiatal jószág — az izraeli háziasszony által ismert fajta — amelyet az utóbbi időben vágta modern vágóhidakon, a leghigiénikusabb feltételek mellett és azonnal mélyhűtőben helyezték el — hogy megőrizze frissességét és teljes tápértékét.

A hűtőházi baromfi nagy mennyiségben kerül eladásra az Egyesült Államokban, a forgalomba hozó cégek propaganda jelszava:

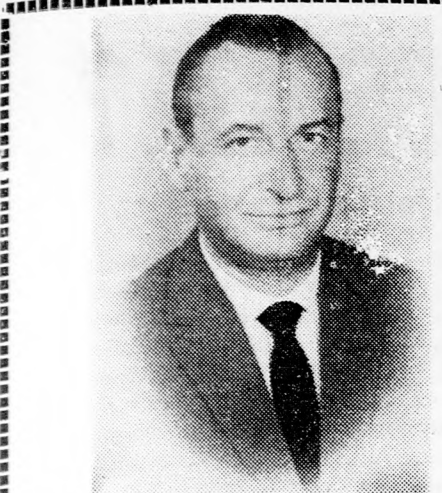
HARGOLJON AZ INFLÁCIÓ ELLEN —
ÉS VEGYEN KITŰNŐ BAROMFIT OLCSÓN!

Ami igaz az Egyesült Államokban, kétszeresen igaz nálunk.

ÉRDEMES VENNI — HŰTŐHÁZI BAROMFIT!

Tartson ki követelése mellett és kérjen a kiskereskedőtől
kitűnő baromfit olcsón!

HAMOEGÁ LEANAF HÁLUL

Mark Mosevics, a Gyáriparosok Szövetsége elnöke és az Elite konzern igazgatótanácsának elnöke :

»Titkos szavazás esetén a többség a munka folytatása mellett volna!«

— A sztrájk kitörése előtt olyan kitűnő feltételeket ajánlottunk a dolgozóknak, amelyek ismeretlenek más iparágakban. A munkások egyelőre nem hajlandók rugalmasságra, ezért húzódik el a sztrájk. —

Írta: RÁFÁEL BÁSÁN

Hogyan látja az Elite-konzern dolgozóinak sztrájkját?
— Meg kell mondanom, kevésbé értem ezt a sztrájkot, mint más iparágak dolgozóinak bérharcát. Hogy miért nem értem? Mert az Elite munkásai jobb feltételek mellett dolgoztak, mint az iparág többi dolgozója. Kellene dolgozni az Elite-ben. A legtöbb munkateremben léghűtés van. A munka nem különösebben nehéz. Nos, márciusban átadták nekünk a dolgozók a követeléseiket, s amikor tanulmányoztuk az általuk megfogalmazott emlékiratot, azonnal láttuk, hogy ezáltal nincs más lehetőség, bérharc van kialakulóban.
— Miért?
— A PAPIR TÜRELMES.
— Mert a követeléseiket nem teljesíthették, ugyanis ezzel felrúgtuk volna az általános keret-egyezményt, amelyet a gyáriparosok és a Híztadruktól kötött, s Ben Áháron is aláírta. Február 7-ikén írtuk alá ezt a keret-megállapodást. Nagyon dühös voltam, mikor ezt láttam, de az igazgatóság többi tagja így esítette: „Ne mérgeledj, a papír türelmes!” Ők természetesen arra gondoltak, hogy tárgyalás kezdődik az igazgatóság és a munkások között és végül aláírjuk a reális alapokon nyugvó éregegyezményt. Lassu ütemben folyt a tárgyalások, s meg kell állapítanom, hogy ez mindkét fél magatartásával magyarázható. Egy fél sem sietette a dolgot. Ez így folyt május 15-ig, a konzervipari dolgozók bérharcának válságos éjszakájáig, amikor a kormány elhatározta, hogy kimondja a halálos ítéletet a gyáriparosok és a Híztadruktól megállapodásra.
— Milyen értelemben?
— Abban az értelemben, hogy fenntartás nélkül támogatta a dolgozók követelését olyan szociális juttatásokra vonatkozóan, amelyekről soha nem volt szó.
— Kifejtette a véleményét illetékesek előtt?
— Még azon az éjszaka figyelmeztettem a miniszterelnököt és a Kesztyű gazdasági bizottságának tagjait, hogy ezzel a határozattal megnyitják a gátakat a többi iparágban is.
— Miféle gátakra gondolt?
— Amelyek szabályozzák a követeléseket.

Kifejtettem, hogy ilyen körülmények között lehetetlen megőrizni a gazdasági élet viszonylagos szilárdságát. Nagyon sajnálom, de igazam lett. Egyetlen iparágban sem lehetett végleges munkasztrájdöntést kötni, mert mindegyik iparág dolgozóit ragasztokdott olyan feltételekhez, amelyeket a konzervipari munkások elérték.
— Mi történt az Elite gyárban?
PÉLDA NÉLKÜL ÁLLÓ KÖVETELÉSEK
— Az Elite dolgozói is megfogalmazták a követeléseiket. Maximális követeléseket vetettek papírra. Példa nélkül álló követeléseket. Egyszerűen képtelenek voltak azokat elfogadni. Ugyanakkor meg kell mondanom, hogy a sztrájk előestéjén olyan ajánlattal fordultunk a dolgozókhöz, amely nagyon kedvező volt a számukra. Sokkal jobb munkafeltételeket ajánlottunk, mint az iparág többi gyárában szokásos. Ebben a tekintetben tisztáztam a jelkiszármagot. Nem miattunk, a mi akadékoskodásunk miatt, tört ki a sztrájk.
— Hanem?
— Jónéhány oka volt. Ezek az okok együtthatóként jelentkeztek. Nehéz ezt megmagyarázni. Meggyőződéseim, hogy maguk a munkások sem tudják pontosan, miért is sztrájkolnak. Állítom, hogy ha most titkos szavazást rendeznénk az Elite konzern munkásai között, a többség a munka azonnali folytatása mellett volna.
— Miért gondolja, hogy titkos szavazás kellene egy ilyen határozathoz?
SZENT HÁBORÚ
— Mert a helyzet elmergesedett. Mindenekelőtt azért, mert a sajtó felmagyított az Elite-dolgozók sztrájkjának jelentőségét. A másik ok, hogy az élelmiszeripari munkások szakszervezetének élén olyan ember van, aki nem a dolgozók, hanem a sztrájk vezetői érdekeit tartja szem előtt. Végül hozzáírtam, hogy számomra érthetetlen okokból Jicchák Ben Áháron, a Híztadruktól főtűkára, elhatározta, hogy az Elite-sztrájkot szent háborúvá változtatja, osztályharcos értelemben. Így aztán elmélyült a válság. Ma olyan képe van, hogy a munkásosztály és a gyáriparosok

általános megütözésére került sor ebben a sztrájkban.
— Mi a véleménye arról, hogy Ben Áháron „effendiknek” és „feudális uraknak” nevezte az Elite tulajdonosait?
— Nem akarok azon a nívón vitatkozni, amelyet Ben Áháron méltónak talált ehhez az ügyhöz. Véleményem szerint, rossz ügyet „gól” Ben Áháron, mert az általa helyesnek vélt módszereknek nincs létjogosultságuk 1972-ben. Én már régen vallom és hirdetem, hogy az osztályharc módszerei csődöt mondtak. Másrészt, a bértárgyalások rendszerét harcnak is fel lehet fogni. De ebben a harcban mindkét fél álláspontja törvényes! A törvény megvédi a munkavállaló és a munkaadó jogait is, ezt végigkérjük tudomásul! Akik most a sztrájkot szitják, azok felelőtlenül cselekszenek és tevékenységüket az egész gazdasági élet megnyitja. Hogy csak egy példát említek — a kialakulóban lévő helyzet nem fogozza a külföldi befektetők kedvét, hogy érdekeltségeket szerezzenek nálunk. Ez által csökkentjük annak a valószínűségét, hogy egyszer mégis csak eljutunk a gazdasági önállósághoz, amelyre valamennyien vágyunk.
— Mi a véleménye Jicchák Ben Áháronról, a Híztadruktól főtűkáról?
— Körülbelül három évvel ezelőtt ismertem meg Ben Áháront. Nagyon hatással volt reám a magas szintű kifejezőkészsége és általános intellektuális képessége. Tény, hogy személyes kapcsolatunk mindvégig kifogástalannak voltak. Még azt az állítást is megkocskáztam, hogy valóságilag közel kerülünk egymáshoz. Ezzel február másodikáig, amikor a legutóbbi keretszerződés aláírására sor került.
— Mi történt akkor?
MIÉRT ÍRTA ALÁ?
— Én íróhízemben írtam alá azt a szerződést és abban a tudatban, hogy Ben Áháron szintén így cselekedett. Végző soron senki sem kötelezte őt az aláírásra, meg is tagadhatta volna. Viszont nagyon hamar kiderült, hogy Ben Áháronnak nem volt szándékában

betartani ezt a szerződést. Szeretném tehát felvetni a kérdést, hogy miért írta alá? Nagy csalódást okozott nekem ezzel a magatartásával. S meg kell mondanom, hogy képtelen vagyok olyan emberrel tárgyalni, akinek az őszinteségében nem hiszek. Ezt, mint a gyáriparosok szervezetének elnöke mondom. Miután hallottam, illetve olvastam Ben Áháron legutóbbi megnyilatkozásait, nem kétséges számomra, hogy a Híztadruktól főtűkára szocialista országot akar formálni Izráelből.
— Valaki mást szeretne látni a Híztadruktól főtűkár székében?
— Az ország jelenlegi helyzetét figyelembe véve, azt hiszem jobb lenne, ha a Híztadruktól élén egy reálisabban gondolkodó, kevésbé impulzív, s kevésbé érzékeny ember állana.
— Önnek az a véleménye, hogy Ben Áháron baloldali gondolkodású, mint pártja, a Munkapárt többi vezetője?
— Természetesen. Ben Áháron külsőbaloldali felfogású és büszke is erre.
— Milyen volt azelőtt a viszony a munkások és az Elite igazgatósága között?
ÉVRŐL-ÉVRE TÖBBET KERESTEK A DOLGOZÓK
— Abszolút rendezettek voltak a viszonyok. Az Elite munkásainak az életszínvonal a év-ről-évre emelkedett. Nálunk norma, illetve prémium-rendszerrel dolgoztak, ami azt jelenti, hogy évről-évre többet kerestek a dolgozók.
— Mennyi volt az Elite gyár munkásának átlagos keresete?
— Ezer font bruttó havonta.
— A munkások ugyanennyit keresnek?
— Nem, valamivel kevesebbet. 750-800 fontot.
— Miért kevesebbet?
— Az izráeli gyáriparban két bértáblázat van. Az egyik a férfiakra, a másik a nőkre vonatkozik. A nők és a férfiak nem csak azonos munkát, bizonyos munkákra csak férfiak vehetnek igénybe. Természetes, hogy ezt meg kell fizetni. Akárhogy is vesszük, a férfiak és a nők bérezése között fennmarad a különbség. Maguk a munkások kö-

vetették ezt meg.
— Az Elite-konzern mérlege szerint, nagy nyereség volt az utóbbi években. Miért nem hajlandó az igazgatóság a dolgozókat is részesíteni a nyereségből?
— Nálunk az a szokás, hogy csak kevés osztalékot juttatunk a részvényeseknek — elmentében a többi izráeli gyárral —, s a nyereség nagyrésze forgatóke formájában a gyárban marad. Ezáltal kevesebb bankkölcsönre van szükségünk, megtakarítjuk a kamatokat, s biztosítjuk a jövő évi nyereséget is. Ez a mi módszerünk. Állandóan újításokat eszközölünk, új gépekkel cseréljük fel a régieket — és így tovább. Én nem tartom logikusnak a munkások követelését, amikor részesedni akarnak a hasznból.
— Igaz-e, hogy az utóbbi években 50 millió font volt az Elite-konzern tiszta nyeresége?
EVI 8-9 MILLIÓ
— Lássuk a számokat. Az utóbbi öt esztendőben évről-évre nyolc, vagy kilenc millió font volt a tiszta haszon. Az adó ebből 50 százalék. Ha levonjuk az osztalékokat és a különböző befektetéseket, reálisnak nevezhető a haszon.
— Igaz-e, hogy különlegesen jó feltételek mellett kaptak kölcsönt az államtól, hogy megvehessék a Lieber csokoládégyárat?
— Az Elite ugyanolyan feltételek mellett kapott kölcsönt, mint a többi gyár! Ezt bizonyítani tudom!
— Állítólag a Híztadruktól gazdasági konzernje is akar egy csokoládégyárat létesíteni. Mi erről a véleménye?
— Ha van pénzük és a hozzáértés sem hiányzik, én csak a jókívánságaimat fejezhetem ki.
— Az, hogy ön a Gyáriparosok Szövetségének is elnöke, nem korlátozza most, a sztrájk idején a tevékenységét, mint az Elite igazgatóságának az elnöke?
HA NEM LENNÉK ELNÖK...
— Ha nem lennék elnök a Gyáriparosoknál is, erősebb eszközökhöz nyulnék az Elite elnöki székében.
— Mit vár a most folyó közvetítő tevékenységtől, amelyet Gideon Ben Jiszráel, a munkügyi minisztérium főtisztviselője kezdeményezett?
— Majdnem semmit. A helyzet elmergesedett, a dolgozók jelenleg nem hajlandók a rugalmasságra. Márpedig ez a feltétele a tárgyalások sikerének.
— Gondolja, hogy a sztrájk végeztével rossz lesz az igazgatóság és a dolgozók között a viszony?
— Meggyőződéseim, hogy kitűnő lesz! A sztrájkok után ez így szokott lenni. Most pedig az elnézést kérem, be kell fejeznünk az interjút, mert megígértem az unokáimnak, hogy ma délután kiviszem őket az állatkertbe...

AMIRIM-I RIPIORT :

VENDÉGSÉGBEN A BOLDOG EMBEREK FALVÁBAN

Írta: JÁVOR VIOLA

Délután két óra volt és forrón tűzött a nap, mikor kimentünk az egy bórond társaságban az Ako—Cfát-i országút közepén lezárt buszról. Leirhatatlanul szép panoráma tárult elénk, és egy hosszan kigyózó fehér ösvény. Seholy volt a levegő. Az országút mellett nyílt egy a felirat állt: Amirim, vegetáriánus falu. Az első öt percben csak a táj szépsége kötött le, a második öt percben már a bórondom sulya, és a harmadikban — szerencsénkre — fékezett mellettünk egy autót.
— Hová tartanak?
Amirimban nincsenek sem utanevek, sem házszámok, így kedves vendéglátóknak, Judit Kredo asszonynak a nevére mondtam be. Judittal úgy ismerkedtem meg rövid idővel ezelőtt, hogy hallott az egyik vegetáriánus témájú riportomról, és kedves levelemben meghívott néhány napra vendégnek a házába: jöjjenek el, nézzem meg, hogy ő mi mindennel foglalkozik, mert az én az igazi...
Aki belép Judit kertés házának a szalonjába, az nagyjából máris képet alkothat arról, hogy mi mindennel foglalkozik a háziasszony. Az egyik asztalon nyitott írógép és mellette rengeteg paksaméta, a könyvespolcon 3-4 nyelven megjelent yóga-szakkönyvek garmada, a konyhának nevezett sarokban pedig több táblán áll a friss gyümölcs. Fígáidre nincs, televízió nincs. Ellenben a szoba (a leirtakon kívül) még egy orvosi rendelőhöz is hasonlít, ahol jelen pillanatban öt „tanítvány” járkal, üldögél, vagy kukkant be. Judit asszony „utasításaira” várva.
A sokórás utazás után megérkezve, szinte kiabálni szeretném azt a mondatot: „éhes vagyok!”, de tudom, hogy Judit házában ez a legnagyobb gyengeségnek hatna. Legfeljebb azt kérdezi meg az embertől, hogy nem szomjas-e, és forrásvizet kínál. (A forrásvíz magas üvegekben áll az asztalon, a vízvezeték vizet nem isszák a bicsérdisták, klórtartalma miatt.)
Majd hátrakísér, a kert végében lévő, emeletes bungalóba, ahol (általában 10-10 napig)

tanítványai, vagy vendégei szoktak aludni. Külsőre itt minden új és összkomfortos, ám ami a „lényeg”, vagyis az ágyakat illeti — azok hiányoznak. Judit vendégei a földön, kemény matracokon hálának.
Miután elrendeztük a holminkat, csak arra marad időnk, hogy bekapjunk két-három finom almát (miközben vegyes érzelmekkel vettük tudomásul, hogy a ház asszonya a szélsőséges bicsérdistákhoz tartozik, vagyis néhány gyümölcs és zöldségfélék kivételével, semmi más nincs a házában). Utána máris kezdődik a délutáni yóga-óra. Hatan veszünk részt rajta, a többiek mint várják tanítványok, és szerényseggem, mint hagyományos kíváncsisággal.
Néhány óra belüli megtudtam azt is, hogy kik a többiek. Egy házaspár, ahol az aszónyának krónikus hámlása volt a lábfején, éveket nem tudtak rajta az orvosok segíteni, és most tíz napra idejött, a szigorú gyümölcs-kurában bizva. A férj csak két napig marad, éppenhogy Rámát Gánból elkísérté.
A következő hölgy nagy meglepetésemre közölte, hogy 40 éves, én 30-nak sem néztem. Radásul hatodik napja bőjtölt (kivéve a vizet), és állítása szerint „ragyogó formában volt”. Bármilyen betegsége, vagy baja van, azonnal bőjtölni kezd, gyógyszerre helyett, és esküszik erre a gyógymódra. (Egyébként: a bőjtölés gyógyító hatásában mindnyájan tapasztalhatók és szentül hisznek.) Az említett hölgy titkárnő Tel Avivban, minden extra-dolog a hobbyja, és mellesleg judó-kurzusra is jár...
A további tanítványok: két amerikai lány, akik az arcukon lévő pattanásoktól kívánnak megszabadulni, és... a háziasszony 12 és fél éves kislánya. Dávid velünk együtt vett részt a naponta kétszeri yóga-órákon (a fél-napsütéses, szellős teraszon), majd gyógyszeres átlőtőzött, kápelit tett a fejére, fogta a kerékpárját, és zseibe a reggelijével (két ners uborka és hat szem szilva), elindult az iskola irányába, hogy résztvegyen a bármicvá-előkészü-

leteken. Egyébként a maximális töménységű étel, amit eszik, az a pirítóskenyér, és még csak nem is sovány a gyermek, jó alakja van.
És kicsoda a mama, Judit Kredo? Egy lengyel kisvárosban született, táncatanárnő volt eredetileg és 15 évvel ezelőtt lelki sokkon ment keresztül: legjobb barátjának a férje meghalt rákban, és ő végignézte halálkölését. Ekkor kezdett a vegetáriánus-bicsérdista életmódról olvasni és érdeklődni iránta. Ebben gyánította, majd később teljes hittel hitte, minden betegség gyógyítható. Férjétől még éveket ezelőtt elvált, és két kislával Amirim faluba költözött, hogy életet a gyümölcs-zöldség-évesnek, a yóganak, a tanulásnak és tanításnak szentelje.
Amikor éppen nem foglalkozik a bungalójába látogató tanítványaival, akkor saját kis földjén kertészkedik, rengeteget olvas, és... a Tel-Aviv-i egyetemén és a Weizmann Intézetben tanít yóga, többször hetente. Mindezek mellett könnvet ír saját egyéni kísérleteiről, felfedezéseiről, és jelenleg elkezdett szemleal-m-harcot folytat azért, hogy a kormánytól némi ösztöndíjat kapjon és néhány hónapig csak az írásal tudjon foglalkozni. Maximum 40 esztendőnek néztem ezt a törekényt, mégis csupa-izom asszonvt, és nem hittem a fülemnek, mikor kijelentette: 55 éves...
Szép és jó dolog a bicsérdizmus, de... mit csináljon az ember, ha egyszerűen rettenetesen éhes? Aki nem kimondottan „hívó”, csak kíváncsisággal, az 24 óra után olyan éhes lesz Judit házában, hogy a szöveget is megenné. És mindehhez hozzájön egy rémes felfedezés: Amirimban mécsák egy fűszerrel sincs. Egész egyszerűen: nincs hol ennivalót venni. Elindultunk hát Gabival a fehér szertintunon, a körülöttünk magasló mesebeli hegyek, erdők közepette, hogy ennivalót keressünk. (Már csak ezért a kalandért is érdemes volt idejönni, az unalmas nagyvárosból.) Meszólítottam egy szembejövő, sombrero-kalapos bácsit, leadtam „anyaru” hely-

JUDIT KREDO
MINTA-ALMAIVAL
KINÁLJA AZ ÉHES
CIKKIRÓT...

(Jávor Gabi felvétele)

zetünket, és rögtön utbaigazítást kaptam: itt van nem messze a Lámán-házaspár háza, ha szerencsénk van, és nincsenek tele vendégekkel, akkor biztosan kapunk ott egy finom illársreggelit.
És ime: tíz perccel belüli ott ülünk egy csinosan megterített asztalnál, s előttünk minden, „mi szem szájak ingere”. Előételnek négy-öt tálkában díó, mandula, naspolya és egyéb. Utána saját süteit, sötétbarna kenyereszeleteket (kizárólag hántolatlan gabona lisztjéből), 3-féle friss túró, vaj, gazdag zöldség-saláta, leben, gyönyörű szőlők (a gazda szerint ezt nem is fontos megmosni, mert itt a szőlőt nem permetezték).
Mindezek után szarított gyümölcsökből készült csemegéket kaptunk (szobon alakukra formálva), mennyei zsek, és... egy-egy pohár, az orruk előtt készített szőlőlevet, édes volt, mint a méz. Azt hiszem, a tájon kívül, főként ezután a reggeli után lesz még sokszor honvágyam Amirimba...
A házigazda később elkalluzolt bennünket a kertjében elszórt kis összkomfortos lakásokba, ahol az üdülővendégek laknak. Egy személynek egy napra 35 font a teljes penz (ebben természetesen a csodálatos kiltás és levegő is bennefoglaltatik). Minden kis lakásban íróasztal fedezett fel, és megtudtam, hogy többször látogatnak ide írók, vagy színészek (néldául Bástia Láncet), akik itt készítenek fel egy-egy nehéz szereplőre, stb.
Gidon, az idős, bronzbarna házigazda közben arról is felvilágosít, hogy a vegetáriánus-

bicsérdisták táborán belül is sokféle tokozat van.
— Ha véletlenül nem hozzánk, hanem Dália Kohén ebédülőbe tévedt volna be a faluban, egy ennél is sokkal „liberálisabb” reggelit kapott volna — mondja. — Dália könyhája ugyanis csak annyiban vegetáriánus, hogy nincs benne hús és hal, de ezenkívül a fagyalttól a bakbáéig minden megtalálható.
Két nap után — bántatomra — bucsuzunk Amirimtól, ami 800 méter magasban fekszik a Kineret fölött és (az elején illetet volna megemlítenem) az egyetlen olyan falu a világon, ahol kizárólag vegetáriánusok - bicsérdisták laknak. 1958-ban alapították. lakosai kibuc-gujot-ot kéneznék. Minden lakosnak saját kis gazdasága van, tuatnvi gyümölcsöt termelnek, megmedie orzankus módszerrel (minden kémiai tartósítás nélkül).
Időm rövidsége miatt csak kevés emberrel beszélgethettem a faluban, egy dolgot azonban minden egyes beszélgetés közben szinte feltűnő módon észrevettem: azt, hogy ezek — boldog emberek. Hogyan is lehetnének mások? Kristálytisza levegőben, a természet „ölelő karjai” között élni, olyan táplálékon, melyet mély meggyőződés alapján, saját maguk választottak. Öregkorban is, nagyrészt egészségesen, dolgozan, vidáman.
Hát nem irigylésreméltó?
1972.VIII.18 UJ KELET 13

Igy éla temesvári zsidóság

— Három templom áll a 4500 zsidó rendelkezésére —

A két világháború között, az akkor 100 ezer lakosú Temesváron 13.000 zsidó élt, tehát a város összlakosságának 13 százalékát képezték. Közülük 1.100 ortodox zsidó volt.

A városban öt zsidó templom működött, két ortodox, két neológ, egy spanyol zsidó; liceum — fiú- és lánytagozattal, internátussal —, zsidó kereskedelmi iskola, két zsidó elemi iskola (ortodox a Józsefvárosban, neológ a Gyárvárosban), zsidó gyermekotthon, zsidó kórház, zsidó óregek otthona, chaluucképző „Herkules” farm, pászkagyár, zsidó kishitelek, az „Uj Kor” nevű nívós hetilap, a „Házamir” nevű nagyszerű énekkar, a „Kádimá” nevet viselő kiváló sportegylet, zsidó klubok és könyvtárak működtek, valamennyi elevenen prosperáló intézmény.

Temesváron sokszáz kitudó, keresett és jólkereső zsidó orvos, ügyvéd, mérnök, valamint tanár, tanító, író és újságíró, bankár, gyártuladonos, kis- és nagykereskedő tevékenykedett. A lakosság többi zsidó lakosa hivatalnok, kereskedelmi alkalmazott, kisiparos, vagy gyári munkás volt.

Valóságos kis zsidó állam! — állapították meg tréfásan, egyszerűsített büszkeséggel keveredő irigységgel a Temesvárt látogató külföldi zsidók.

A második világháború előtt és után sok temesvári zsidó vándorbotot vett a kezébe. A háború alatt Transznisztriában pusztultak el ártatlan temesvári zsidók. A zsidó állam kiküldtása után felejténi nem tudó zsidók — így a temesvári zsidók is — tömegesen vándoroltak Izráelbe. Egyesek Amerikába, néhányan Ausztráliába, Kanadába, Svájcba, sőt Nyugat-Németországba is elkerültek.

Ilyképpen a temesvári zsidóság száma 13.000-ról 4.500-ra zsugorodott. A mai 200 ezer lakosú Temesváron tehát, a zsidóság immár a lakosságának csupán két és negyed százalékát képezi, a 40 év előtti 13 százalékkal szemben. Ez azonban még mindig elég magas százalékarány, ha figyelembe vesszük, hogy a több mint 20 millió lakosú Romániában mindössze 100.000 zsidó — tehát az ország összlakosságának alig fél százaléka él. A temesvári zsidóság magasabb arányában, a romániai zsidóság csupán a fővárosban, Bukarestben él, ahol a kétféle lakos közül 50 ezer, vagyis két és fél százalék a zsidó.

Legnagyobb mértékben az ortodoxok száma csökkent Temesváron. Hogy nagyünnep előtt többszázán vágnak háromfit a sakternél, az épen úgy nem határozza meg a temesvári ortodoxok lélekszámát, mint az sem, hogy a kóser megszárszék hetenként 200-250 család keresi fel. A nagyünnep előtt háromfivágatás ugyanis számos neológ családnál is bevett szokás, a kóser megszárszék viszont azért vonzza a neológokat is, mivel kevesebb vásárlója van, mint a nem-kóser megszárszéknek, vevőt tehát gyorsabban szolgálja ki. A temesvári ortodox zsidók lélekszámának legpontosabb meghatározójaként marad tehát az a tény, hogy Temesváron ma ötven olyan ortodox család van, amely hetenként, vagyis rendszeresen vágnak háromfit.

Ilyképpen Temesvár öt zsidó temploma ma már, sajnos, soknak bizonyul. Kettő közülük — a gyárvárosi ortodox és a szintén gyárvárosi spanyol templom — kénytelen volt kapuját bezárni. A józsefvárosi ortodox, valamint a gyárvárosi és belvárosi neológ templomokban azonban ma is, minden reggel és este istentiszteletet tartanak.

Hányan vesznek részt ezeken az istentiszteleteken?

Hétköznapokon, a három templomban összesen körülbelül ötvenen, a nagyünnepeken viszont ezerkétszázán is. Tehát a város összlakosságának több mint egynegyede. Erről sokkal nagyobb arányban más országokban sem látogatják a templomokat.

Különösen örömdetes tény azonban az, hogy az elmúlt évekkel ellentétben, az utóbbi esztendőkhöz a gyermekek és a fiatalok ismét megjelentek, ott vannak, szívvel-lélek-

A TEMESVÁRI NEOLÓG TEMPLOM

kel a temesvári templomok istentiszteletén éppen úgy, mint a hitközség vallásos és kulturális rendezvényein.

A temesvári Talmud Tora és héber nyelv tanfolyamot, amelyet dr. Neuman Ernő főrabbi és Regina Rubingher (Hermann Rubingher metsző felesége) vezetnek, sok-sok hozzáértéssel, lelkesedéssel, odaadással — 50 hallgató látogatja.

Nemes intézménye a temesvári zsidóságának a rituális étterem is, ahol közel kétszázan étkeznek rendszeresen. Kapnak háromfogásos, kalóriagazdag és vitamindús, nagyon ízletes ebédet százan díjtalanul, a többiek 3, 5, 7, 10 lejt fizetnek naponta, anyagi lehetőségükhöz mérten. Ezt az éttermet az idén korszerűsítették, több mint száz ezer lej beruházással, olyképpen, hogy ma Temesvár legmodernebb konyhafelzerelésével büszkélkedhet.

Az idősök és betegek iránti törődés konkrét megnyilvánulása az is, hogy a hitközség két kitudó orvosa, dr. Isac Abramovics és dr. Rimóczi Sándor hatvan arra rászoruló zsidót látogat rendszeresen, kezel és lát el gyógyszerrel.

Párhuzamosan, a hitközség négy dolgozó nője, akiket kizárólag e célból alkalmaztak, minden háztartási munkát elvégez, rendszeresen hetenként kétszer-háromszor —, de szükség esetén akár hétszer is — a fentemlített munkaképtelen családoknál, teljesen díjtalanul. Vagyis ezt a költséget, a hitközség szövetsége fedezi, az erre a célra előirányzott alapról.

Temesváron és Temes megyében körülbelül 620 zsidó kap hitközségi segítyt, közülük 220-an kapnak havonta 100-600 lejes pénzösszeget, évente hatszor élelmiszeresomagot, valamint pészáchi és téli pénzbeli segítyt.

Mindezeket az akciókat Románia országos főrabbija és a Romániai Zsidó Hitközség Szövetségének elnöke, dr. Rosen Mose irányítja.

A temesvári hitközség élén érdeműs férfiak állnak. Immár több mint egynegyedszázada a kiváló, nagytudású dr. Neumann Ernő főrabbi a 75 évét meghazudtoló fűr-gesséfi, fáradhatatlan Radó Lajos, aki már tizenhat év óta tevékenykedik titkári minőségben, amely tisztséget egykor, Kiss József, a neves költő töltötte be. Munkájukat harmonikusan egészíti ki a hitközség 45 fizetett alkalmazottja, 70 temesvári zsidó asszony nemesszivű, lelkes, önkéntes emberbaráti munkája és nem utolsósorban a temesvári hitközség tanácsosai, Sió Imre, az ortodox kérdések lelkes intézője és Kahán Jakab, az egykori korcsolyabajnok, a józsefvárosi ortodox templom vezetői Weisz Arthur és Iritz Gyula, a gyárvárosi neológ templom vezetői, Luftschtütz Károly, Borgida Odón, a belvárosi neológ templom vezetői, valamint Stern Tibor mérnök, Ertekes munkatársai Schwartz Miksa Tóra-olvasó a józsefvárosi ortodox templomban, Ritter Sándor, a gyárvárosi neológ templom gondnoka, Schwartz Gáspár, Plohn és Benedek, a belvárosi neológ templom gondnokai.

Nem lehet érdektelen megemlíteni, hogy a temesvári hitközség 56 szebbnél-szebb, művészi kivitelű tóratekereset ajándékozott az izráeli templomoknak.

A mindig oly gazdag hitközség ma is nyolc ingatlanal rendelkezik: a Gheorge Lazar és Marasesti utcák sarkán levő két emeletes épületben vannak a hitközségi irodák, a rituális étterem, több lakás, az üzlethelyiségeket pedig az állami kereskedelmi vállalat bérlti.

A hitközség távlati — 1973 évi — tervei között szerepel egy korszerű óregek otthonának a felépítése a Caragiale utcában, a gyárvárosi neológ templomhoz tartozó épületben, amely a négy bukaresti és egy vidéki óregek otthona után Románia hatodik zsidó óregek otthona lesz.

HOGY IS VOLT CSAK?

— Kölcsönös revízió alá veszik a lengyel és nyugatnémet történelembököveket —

A müncheni televízió egyik kutatócsoportja, a múlt hónapban többszáz iskolásgyermeket interjúolt meg Lengyelországban és Nyugat-Németországban — közli a Newsweek magazin tudósítója. — Azt akarták kipuhatolni, mit tudnak egymás történelméről, mik az elképzelések egymásról. A kölcsönös tudatlanság döbbenetes volt. A tévé együttes konkluziói szerint, a lengyel és a nyugatnémet diákok nemcsak hogy félreértik egymást, de iskoláik többsége ugyszólván semmit sem tett, hogy elimálja a téves felfogásokat, amelyek egy évezred óta elkeserítették a két nép kapcsolatait. Mint azt Willy Brandt kancellár megjegyezte, az eredeti benyomásokat főleg a német és lengyel iskolákban formálják — elsősorban az elferdített történelembökövekből, amelyeket a fiatalok olvasnak.

Most, első ízben, tesznek kísérletet arra, hogy megváltoztassák az első impressziókat. Az UNESCO kezdeményezésére, egy 60 tagú, német és lengyel pedagógusokból álló különleges bizottság közös kampányba kezdett, hogy helyreigazítsa a tévedéseket és törölje a meghamisított tényeket a történe-

lembökövekből. Jóllehet a munka még kezdeti stádiumban van, a bizottság máris benyújtott a lengyel és nyugatnémet kormányoknak egy 28 gépelt oldalra terjedő jelentést, amely a legsürgösbbe javaslatokat és helyreigazításokat tartalmazza.

A bizottságnak úgy a német, mint a lengyel tagjai kénytelenek voltak elfogadni néhány kínos kompromisszumot. A lengyelek elismerték, hogy a németek támogatták Lengyelországot az oroszok elleni 1830-31-es forradalomban, ami történelembökövekből nem derül ki. Kelletlenül bár, de azt is kénytelenek voltak beismerni, hogy Lengyelország kezdetben örömmel fogadta Hitler hatalomra jutását. A maguk részéről a németek elismerték, hogy az 1934-es megnemtámadási szerződés nem volt „baráti paktum”, ahogyan azt a legtöbb német tankönyv leírja, hanem az első lépés az agresszió felé. A bizottság továbbá lényeges változtatásokat javasolt a német tankönyvekben, amelyek csak futólag említik a második világháború alatt Lengyelországban elkövetett náci atrocitásokat, viszont részletesen kihangsúlyozzák, hogyan „fűték el”

Németországot az „Oder-Neisse területekről a háború után. Egy másik vitális elem, amelyet Georg Eckert professzor, a bizottság elnöke szerint be kell venni a nyugatnémet tankönyvekbe, az a tény, hogy a „Harmadik Birodalom, Lengyelországnak mint nemzetnek likvidálását tűzte ki céljául.”

KELET-NÉMETORSZÁGGAL NINCS PROBLÉMA

Természetesen, más dolog felhívni a lengyel és a nyugatnémet pedagógusokat tankönyveik „haladéktalan” revideálására és egészen más végre is hajtani ezt az utasítást. De Lengyelországban, ahol a tankönyvek kiadása az állam hatáskörébe tartozik, Piotr Jaroszewicz miniszterelnök elvileg már megadta jóváhagyását. „Mind a jelen, mind a jövő szempontjából rendkívül fontos kiküszöbölni azokat az adatokat, amelyek elferdítik és eltorzítják Lengyelország történelmét. Biztató, hogy a lengyel és a nyugatnémet intézetek ez irányban már munkához láttak.” És Nyugat-Németországban, ahol a tankönyvek kiadása magánvállalatok kezé-

ben van, tiz Laender közoktatásiügyi miniszterüma közül öt már elfogadta a bizottság javaslatát, és példájukat előreláthatólag a másik öt is rövidesen követni fogja. (Kelet-Németországnak, amely Lengyelország szövetségese, úgy látszik, nincsenek nézeteltérései a történelem interpretációját illetően, Lengyelországgal.)

De a tankönyv-bizottság legnehezebb feladata csak most következik. Szeptemberi munkaprogramjában a második világháború utáni korszak átvizsgálása szerepel. Ideológiájuk vonatkozásban talán könnyebb lett volna megvitálni a dolgokat Pilsudski tábornaggal, mint Gierekkel. — mondja mosolygva Eckert. Mindamellett bizik benne, hogy a bizottságnak módjában lesz kidolgozni a „méltányos kompromisszumokat”. (Vajon miféle „méltányos kompromisszumra” jutnak a lengyel zsidóság tragédiája kérdésében? — a szerk.)

— Nincs lengyel igazság és nincs német igazság — hangsúlyozza Eckert. Csúpn egy tárgyilagos történelmi igazság van — és ez az, amit meg kell írni tankönyveinkben.

SOLIDOX

MEGHOSSZABBITJA

FOGÁNAK ÉLETÉT!

Sokszázezer ember maradt hü éveken keresztül az „Izhar” kitudó „Solidox” fogrémjéhez, amely hűségesen őrizi nemzetözi minőségét és nivóját.

Kapható 3 nagyságban

★ CARIOLAN TARTALMU.

SOLIDOX, EZ PAZAR, GYÁRTJA IZHAR

UJ KELET USA-ban

Felvilágosítással szolgál előfizetési, hirdetési és szerkesztösi ügyekben

KALMAN KAPAN
619 E. 2nd Street
BROOKLYN,
New YORK 11218

Phone:
633-0564, 633-0543
Munkanapokon
9-2 között:
5C1-0551

Uj középületek és lakónegyedek:

Beér-Séva korszerű nagyvárossá fejlődik

Polgárai szemében a Negev fővárosa — a hangzatos címe ellenére — mindig is csak egy nagyránótt, állandóan terjeszkedő „nagy falunak” számított és nem korszerű nagyvárosnak. A lekicsinylést kifejező nézetet nem ingatta meg az a tény sem, hogy földrajzi fekvésével Beér-Séva a körzet természetes adminisztratív, ipari-kereskedelmi centrumává nőtte ki magát az elmúlt 24 év alatt.

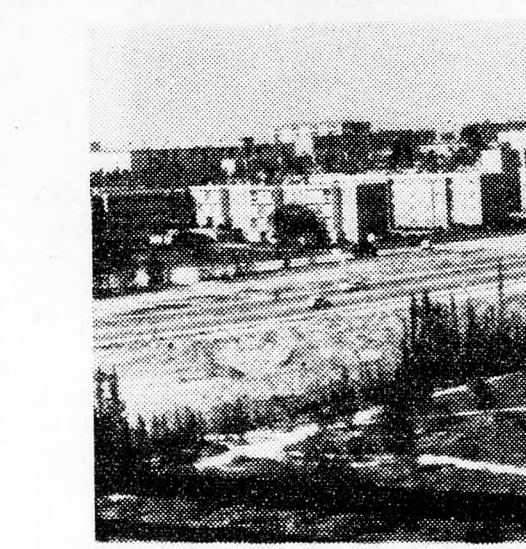
A hatalmas méretű kiépültség még nem minden. A lakosság lélekszáma — Beér-Séva ma közel jár a 100 ezer lakoshoz — sem teszi várossá a falut, ha egyébként hiányoznak a városi jellegű kialakító, urbanus arculatot kifejező juttató, más, fontos tényezők. Mint például a lakónegyedek egységes ütemű kiépítése és összekapcsolásuk a tulajdonképpeni „cityvel”, a kereskedelmi centrumokkal és közhivatalok negyedével, a minden irányból jövő széles főutvonalakkal.

Beér-Séva „elfuserált” arculata a múlt hibáiból, a szűk látókörű távlati tervezésből ered. A kiindulási alap, a városmag, az egykori arab óváros volt, amely az idők folyamán kereskedelmi központtá vált. Ezt kellett volna az épülő lakónegyedeknek követni. Nem így történt: a lakótelepek,

az új város Alef, Bét, Gimel, Hé, Dálet-negyedei, mind az óvárostól északra, illetve keletre épültek fel. Így jött létre 24 év alatt a torzszülött, „gnóm” város, amely állandóan északi irányban nőtt, terjeszkedett, míg szélességben, „csipőben” csenevész maradt, hiszen délen és nyugaton, az óváros határában, nem épült semmi.

A hosszulejárta városfejlesztési program, amelyet két évvel ezelőtt hagyott jóvá a városi tanács, elsősorban ezt a deformációt igyekszik kijavítani. A terv ahhoz az alapulvélhez igazodik, hogy a várost nem szabad fejleszteni tovább az észak-dél tengely mentén, hanem gömbölyíteni, szélesíteni kell: kiépíteni nyugati irányban a jelenlegi tel-avivi országútig. Sőt, a későbbiek folyamán beépíteni az országút nyugati oldalán fekvő területet is, a Náot-Hámidbár szállótól a Chácerim-negyedig.

A biztató jelek arra mutatnak, hogy a tervprogram — elődjével ellentétben — nem marad csupán papír-terv, megpörösdova az íróasztal fiókjában. Az első szakasza már a kivitelezés állapotában van: a Dálet-negyedből nyugati irányban lefektetett új főutvonal, a Mácáda sugárút két oldalán erős ütemben épül a város nyugati negyede, amelyet összekapcsolóva

BEÉR-SEVA LEGNAGYOBB VÁROSRESZE, A DÁLET-NEGYED, ELŐTTE A VÁROS ÉSZAK-DELI IRÁNYBAN ÁTSZÉLO HÁNÓSZIM SUGÁRUT — A MEG BÉEPÍTÉSRE VÁRÓ ÜRES TERÜLETEKSEL.

a Hé lakóteleppel, a Náot Hámidbár szállólóig terjed. Ezen a területen három év alatt 4000 lakásépítést ítélt meg — lakótömbök és magánvillák formájában — majd a későbbi évek folyamán összesen 20 ezer lakásépítéssel álló városrészt épül ki.

Ezzel párhuzamosan megindultak a Chácerim-Náot Hámidbár-Hé-negyed közötti háromszög parcellázási, talajgyengítési és közművesítési munkálatai is. Itt, a tervek szerint, az első fázisban 800 lakásépítés kap helyet — koszoruként ölelve, a hosszu huzavona után már épülő új Katona Ottont, amelyet jövő év októberében, a város felszabadításának 25 éves évfordulójára adnak át rendeltetésének.

AZ EGYETEM ELSŐ ÉPÜLETEI — BEFEJEZÉS ELŐTT

Két nagyfontosságú középítkezés alakít-

zes és ügyviteli szempontból egyaránt, az új városháza felépítése. A város központjában, a Keren mozival szemben épülő három emeletes, négyszögű, illetve négy homlokzatu épületet, ez év végéig befejezik. Végső formájában a városháza hétemeletes lesz. Egyelőre azonban, költségvetési okokból, megelégszenek a leszállított keretekkel és csak a hétemeletes kilátó-torony (lift akna?) utal az épület végeleges magasságára. Mindenesetre már a „kis városháza” is lehetővé teszi a város különböző pontjain szétszórta ügyosztályok, hivata-

KÉT ROMÁNIAI PORTRÉ:

ZSIDÓ-MENTŐ KATONATISZT és Izrael-barát földrajztanár

Rendhagyó módon két romániai személyt szeretnénk az alábbi sorokban olvasóközönségünknek bemutatni. Az egyik a multból lépett elő, a másik pedig nagyon is a jelenben él. Az egyik a legnehezebb időkben bizonyította be, hogy milyen emberes gondolkodású érdekmentesen állt a nehéz időkben élő zsidó embertársai mellé, sokszor saját magát is veszélyeknek téve ki a fasiszta diktatúra szörnyű éveiben. A másik pedig a mostani napokban, hála kormánva átgondolt, barátságos politikai vonalvezetésének, azt tűzte ki célul, hogy Izrael igaz ügyét ismerteti a nagyközönséggel.

1.

A Bukarestben, román, héber és jiddis nyelven megjelenő „Revista Cultural Mozaic” című, a bukaresti zsidó hitközség gondozá-

sában és állami támogatással megjelenő lap (amit egyébként tréfásan „Rozen-blattnak” is neveznek) ezévi 271-es számában teljes oldalas cikket közöl „Emberek, az embertelenség éveiben” című cikksorozatának keretében a „Baneasai polgármester” címmel.

Az újságcikk részletesen beszámol arról, hogy 1942-ben, egészen 1944-ig, a felszabadulásig, a baneasai primár (Bukarest egyik jelentős kerülete, a belföldi repülőter körzete) hogyan mentette a hozzá munkára kiadott zsidókat, hogyan állt ki mellettük. Néhány szerepeltette őket és közben hagyta, hogy otthonukban megkeressék a család eltartására szükséges kenyeret. Erélyesen fellépett, amikor be akarták vagonirozni, hogy Tran-

szisziáriába vigyék a zsidó munkaszolgálatosokat: összekötéseit megmozgatta, hogy a betegek, rokkantak kórházba kerüljenek. A cikkirő egy oldalon át az akkor valósággal hőstettek számító esetekről számol be és méltatja a jelenleg 75-ik évében járó egykori katonatisztet, Balteanu Mirceat.

Aradon találkoztam össze Balteanu Mirceával, aki Aradon, Nagyváradon és Temesváron élte le élete ifju éveit, mint huszártiszt. Sokan emlékeznek az erdélyiek közül a zöldparolis, fess, vezérkari kapitányra. Mindig zsidó társaságban volt látható és Aradon, ahol általában a katonatisztek nem nagyon fordultak meg a civil lakosság körében, Balteanu Mircea szívesen látott vendége volt a Lloyd klubnak és a zsidó evezőzházaknak.

Balteanu Mircea, aki czerdesi rangban szerelt le, végül is és azután neveztek ki hosszú évekre Baneasa polgármesterévé, az Izraelbe került régi barátainak sorsa felől érdeklődik. Szinte könnyezik, ahogyan sorolja a neveket és küldi üdvözlőit a távolba. Nehéz sorsa volt, mert a háború után, vezérkari tiszt lévén, az akkori politikai szemléletnek megfelelően, bíróság elé került és 9 évi börtönrre ítélték. Hat év után ügyét elővették és teljes mértékben rehabilitálták. Jelenleg a Fructexport vállalat dolgozója, nyelvtudása révén a külföldi átvándorlók foglalkozik és magas kora ellenére, szívesen látott munkatársa a vállalatnak. Állandó lakhelye Bukarest, de sokszor fordul meg kedvenc erdélyi városaiban, ahol annyi szép évet töltött el régi barátai-val.

— Ezek a barátok javarészt már nincsenek meg — mondja —, vagy Izraelben élnek. Azok közül is élnék ott sokan, akik valamikor a nehéz időkben mellém kerültek. Most kézszeresen boldog vagyok, hogy segíthetem nekik hazájuk elérésében.

Balteanu Mircea üdvözlését ezúton adom át ismerőseinek, akik biztosan szintén szívesen gondolnak vissza egy „igaz emberre”.

2.

„ISRAEL” ISMERETTERJESZTŐ ELŐADÁS AZ ARADI NÉPI EGYETEMEN

A hatalmas betűs plakátok még láthatók

az aradi utcákon. Manoliu Filip földrajztanár vetített képekkel színezett előadást tartott a fenti címen, a Népi Egyetem zsufolásig megtelt nagy előadó-teremben. Manoliu Filip tanár 30 éves tanári működéséről éppen azokban a napokban emlékeztek meg a helyi lapok, amikor Aradon tartózkodtam. A magyar nyelvű napilap első oldalán méltatja a kitünő pedagógust, aki egyaránt népszerű tanítványai és a város lakossága szemében. Rövid idővel ezelőtt, hosszas előtanulmány után, elhatározta, hogy Izraelről tart előadást. Ötlejét a hatóságok megértéssel fogadták, bár előtünk sem volt eléggé megindokolva, hogy Manoliu tanár miért választotta ezt a mindenképpen kényes témát.

Persze beszélgetésünk alkalmával én is azt kérdeztem tőle, hogy mi adta számára ezt az ötletet? Kiderült, hogy Manoliu Filip a régi királyság egyik olyan megyéjében született, ahol nagyon sok zsidó lakott. Gyermekkorát közöttük töltötte el, majd nem kifogás-talanul beszélt a jiddis nyelvet és régi baráti kapcsolatait egész élete folyamán megtartotta. Most már két évtizednél is több, hogy Erdélyben tanároskodik és Aradon is, ahol ma már állandó otthona van, számtalan zsidó barátjával érintkezik. Tőlük szerezte az előadásához szükséges vetített képeket Izraelről és ennek alapján látott hozzá munkájához.

Hónapok szorgos kutatása után született meg a három órás előadás. A történelmi multal foglalkozott Manoliu Filip, egészen napjainkig. Pontosan ismertette hallgatósáival Izrael államának megszületését, kifejlődését, alakulását, gazdasági felépítését, belpolitikai tagozódását és kikerülte a kényes külpolitikai problémákat úgy, hogy a hatóságok teljes mértékben elégedettek voltak, de a közönség is halásan fogadta az ismeretterjesztő előadást.

A közönség összetételében természetesen, javarészt nem zsidók voltak találhatóak, hiszen e városban már nehezen hozható össze annyi zsidó, hogy megtöltsék az előadó-termet. Nagy figyelemmel követték a színes, érdekes, tárgyilagos előadást és hogy milyen sikere volt Manoliu tanár „Israel” című, magasszinten mozgó beszámolójának, arra az a legjellemzőbb, hogy egymásután kapták a meghívásokat. Először az aradi „tiszték házában” a katonatisztek előtt kellett megismételnie az előadást, azután pedig más erdélyi városokba is meghívták.

Manoliu Filip tanár csak a térképekről ismeri hazánkat és a leírásokból, de ezekből azután olyan tökéletesen, mintha járt volna erre mifelénk. Szavai nyomán megjelentek a hallgatóság előtt hazánk szép tájai, városai és azok, akik legfeljebb csak a szűkszavú távirati híradások nyomán tudtak Izrael létezéséről, most egy lelkes földrajztanár leírásából közelebb kerültek hozzánk és fogalmat alkothattak maguknak dolgos életünkről, otthonunkról. Jóleső érzés illyesmírel is beszámolni...

VERCZI GYÖRGY

Amerikai olvasóink figyelmébe!

KÖSZÖNTSE ROKONAIT, BARATAIT IZRAELBEN ÉS AZ EGÉSZ VILÁGON

A közelgő ros-hásáná alkalmából

AZ **UJ KELET** HASÁBJAIN

KAHAN KÁLMAN Phone: 633-0564, 633-0543
Iroda: 5810551

Cim: 619, E. 2nd Street, Brooklyn N. Y. 11218

ELADÓ- LAKÁSOK

VALLÁSOS
KERTVÁROSBAN

KIRJÁT JISZMÁCH MOSE

20 perc
távolságra
Tel-Avivtól

A helyszínen már működnek az összes vallásos intézmények és szolgáltatások, beleértve jesivát, iskolákat, óvodákat, rituális fürdőt stb.

MAGÁNTELEK

Felvilágosítás:

JISZMACH MOSEBAN: B. TEITELBAUM reben-nél
Rechov Kdsut Jomtov 1,
Telefon: 752618, 755721

vagy: AFRIKA — ISRAEL BEFEKTETÉSI RT

Tel-Avivban: Achád Háám 13, tel.: 50281

Szavionban: Merkáz Miszhári, tel.: 751540

A DEMOKRATÁK ÉS A ZSIDÓK

lasztás, mert Shriver valóban őszinte barátja Izraelnek. De Shriver alelnök-jelölése azért is előnyös a Demokrata Párt szempontjából, mert vele együtt a Kennedy dinasztia is vízszáztér a legmagasabb közéleti pozíciókért folyó küzdelemben.

George McGovern a szenátusban, általában, a konvencionális liberálisizmust képviselte. Viszont külpolitikai kérdésekben gyakran eltért hasonló felfogású kollégáinak álláspontjától. Az első támadást Amerika vietnámi beavatkozása ellen, még 1963-ban intézte, de folytatlagos és kitaró harcait csak négy éve folytatja.

Ami Izraéllel, McGovern egy jó darabig nem tartozott azon szenátorok közé, akik a zsidó államnak nyújtandó katonai segély felemelését javasolták. De egy éve megváltozott álláspontja, amikor törvényjavaslatot nyújtott be, miszerint követelte hogy Amerika az egész világon csökkentse a különböző államoknak nyújtott katonai segélyt — Izraél kivételével. Akkori beszéde során ezt mondta McGovern:

„A kényes és súlyos közelkeleti helyzetre való tekintettel, Izraél megsegítését illetően semmiféle használatot nem tölthetünk. Ezért javasolom, hogy a közelkeleti egyensúlyi elengedhetetlen fenntartása céljából, Izraél a legkorszerűbb hadianyaggal lássuk el. Gazdasági szempontból sem vonhatjuk ki magunkat és minden erőnkkel azon kell lennünk, hogy Izraél állandó háborús fenyegetések által aláaknázott gazdaságának talpraállításában segítségnyújtást adjunk.”

Az előtt McGovern csak ritkán beszélt Izraélről a szenátusban, bár 1970-ben követelte a harci repülőgépek szállítását a zsidó állam részére. Annakidején megkérdezték tőle, hogy miként egyeztethető össze ez a követelése Amerika vietnámi politikájával alkotott álláspontjával. McGovern válaszában kijelentette, hogy a két dolog merőben különbözők egymástól és azokat lehetetlenül összehasonlítani: „Mert míg Izraél az egyetlen demokrácia az egész közelében, addig Vietnámban katonai diktatúra van uralkodva.”

McGovern „vezérkarának” több zsidó tagja van. Ezekhez tartozik Henry L. Kimelman, aki sikeresen vezette pénzügyi kampányát és jelenleg is pénzügyi bizottságának vezetője. Frank Mankiewicz, aki annakidején Robert F. Kennedy választási stratégiája volt és most McGovern politikai tanácsadója. Anne Levy Wexler, egy ismert new-yorki archeológus leánya. McGovern kongresszusi szakértője, illetve tanácsadója. Végül Valeria Kushner egy észak-vietnámi hadifoglyasban lévő amerikai repülőszázados felesége, aki-

nek Miami Beachben McGovern érdekében tartott beszéde a pártkongresszus kiemelkedő eseménye volt.

Azóta McGovern bejelentette, hogy azonnal megválasztása után, az Egyesült Államok Államok izraeli követségét Tel Avivból Jeruzsálembe helyezte át. Csak természetes, hogy alig hangzott el a fenti nyilatkozat, jelentkezett a Fehér Ház is és közölte, hogy lehetséges, hogy Nixon ezt a változást már előbb végrehajthatta, miáltal McGovern egy választási elvesztését megelőztesse.

Ezenkívül jelezték, hogy Meyer Feldman, John F. Kennedy volt politikai tanácsadója és Frank Church, Idaho állam szenátora, a szenátus külügyi bizottságának tagja, rövidesen Izraélbe látogatnak, hogy meggyőzzék a zsidó állam vezetőit, hogy a demokraták igaz bánták és híj szövetségeseik.

Szóval megindult a harc a zsidó szövetségért és Rábin emlékeztetés kijelentése nem csak a különösen demokratákra szavazó zsidókat nem hagyta hidegen, hanem, mint a fentiekből láthatjuk, a Demokrata Párt vezetőségére is komoly „zsidó-szerzési” propagandába kezdett.

A közvéleménykutatók szerint Nixon idején sokkal több zsidó szavazatot fog kapni, mint 1968-ban, ami különösen New York államban bírhat döntő jelentőséggel és a republikánusok javára billentheti a mérleg nyelvét. Ez az oka ennek a hatalmas apparátusnak megindult „zsidó-propagandának”. Mert a multban is elhangzottak Izraél-barát kijelentések és ígéretek, hogy a zsidó választókat megnyerjük, de ilyen nyíltan és ilyen intenzíven az eddig soha nem történt.

De a választás napja még messze van és akkor nem a politikai iósok és közvéleménykutatók fognak beszélni, hanem az amerikai szavazó dönt a választási urna előtt.

ASKENÁZI ERVIN

Jordánia turisztikaügyi minisztere rangrejtve látogatást tett Kelet-Jeruzsálemben

Arab utazási ügynökökkel tárgyalt turisztikaügyi szervezéséről Izraélből Jordániába — A Kelet-Jeruzsálemi utazási irodák eddig egymillió dollár bevételt eredményeztek a kincstárnak.

A titkot mindössze 50 kelet-jeruzsálemi arab tudta. Ammanból érkezett futár adta át a város nagyobb utazási ügynökeinek. A hír azt mondta, hogy Gáleb Brach, jordániai turisztikaügyi miniszter rövidesen az Allenby-hídon át néhány napos magánlátogatásra Jeruzsálembe érkezik és ezután személyes megbeszéléseket önját folytatni néhány nagyobb utazási iroda vezetőjével.

A jordániai miniszter inkognitó jelent meg Jeruzsálem keleti részében és a találkozást a koraiszt órákban egy magánházban zajlott le. A miniszter távlatos szavakkal ismertette a megjelentek előtt országának helyzetét a turizmus terén. A hatnapos háború óta a turizmus száma a nyugati országokból mintegy 80 százalékkal csökkent. Jordánia nagyobb városainak szállodái félre üresen állnak és a jordániai állami repülőállalat, az „Alia” génei, üresen landolnak az ammani repülőtérrel.

A miniszter hangsúlyozta, hogy ez nem hivatalos megbeszélés és nem követel semmit a megjelentektől, akik azonban megértették, hogy mit akar. Megkapták a „zöld fényt” Jordániába.

Az utazási ügynökök csak mosolyogtak, amikor két héttel a találkozó után, a miniszter Ammanban elhangzott kijelentését hallották, mely szerint „rövidesen naevszámú turista érkezése várható országunkba”. Lehetséges, hogy ezzel akarta értésükre adni, hogy komolyan vegyék, amiről szó volt...

A hatnapos háború után Jeruzsálem keleti részének utazási irodái zárva voltak. A jordán utalvéllel rendelkező utazási ügynökök várakozó álláspontra helyezkedtek. Jeruzsálem közben egyesült város lett de az ügynökök tartózkodtak attól, hogy összeköttetést keressenek izraeli turistatársaságokkal.

A legtöbb utazási iroda tulajdonosa keresztény-arab, akik Husszein uralma alatt

nagyserűen prosperáltak, kapcsolatokat tartottak fenn nyugat-európai országokkal és amerikai turista-irodákkal is és ők szervezték meg a Szentföldre érkező zarándokcsoportokat.

Csak 1971 elején kerestek összeköttetést az izraeli turisztikaügyi minisztériummal. Irodák megnyitására egyenlő elbánásban részesültek izraeli kollégáikkal, működésükhöz engedélyt kaptak, valuta-kiutalást, sőt továbbképző tanfolyamokon is résztvettek, amelyek során megismerték Izraélt. Azóta egyre gyakoribb az együttműködés az arab és zsidó utazási ügynökök között, még később zsidó szállodákkal, autóbusszal, és légitársaságokkal is kapcsolatba kerültek. Most már nemcsak Jeruzsálem keleti részébe és Bét Lechembe szerveznek kirándulókat a turisták részére, hanem a közelségben is.

Tavalyi kimutatás szerint, a város kilenc legnagyobb arab utazási irodája, több mint 20 ezer turistát hozott Izraélbe és egymillió dolláros bevételt juttatott a kincstárnak. A folyó év első felének összegezéséből kiderül, hogy az idén az arabok megkészenedtek üzleti tevékenységükre.

Az arabok nyári látogatása Izraélbe elősegíti régi kapcsolataik fenntartását az arab államokkal és a legtöbb kelet-jeruzsálemi utazási ügynök fiókot tart fenn Ammanban, Beirutban, sőt még Kuwaitben is.

KÖZVEITLEN KAPCSOLAT

Az utazási irodáknak sikerült közvetlen kapcsolatot kifejlesztniük Jeruzsálemből az arab államok fővárosaiba. Ez a következőképpen történik: Összeköttetésbe lépnek nicosiai utazási irodákkal, amelyek telex-el vannak felszerelve. Ezek továbbítják az üzeneteket Ammanba, vagy Beirutba és néhány óra forgása alatt hasonló módon megjön a válasz, amely pontos adatokat tartalmaz az érkező csoportról. Eredetileg a módszer, hogy az iroda megbízottja az Allenby-hídon át Ammanba utazik. Onnan telefonon kapcsolatba lép Beiruttal vagy Kuwaittel és még aznap este visszatér Jeruzsálembe.

Ezekből a látogatásokból kitűnik, hogy a tűzszüneti határokon túl fekvő arab utazási irodák türelmetlenül várják azt a percet, amikor megnyílnak a határok Izraéllel és kétoldali turistaforgalmat lehet majd lebonyolítani. Beirut, ammani és kairói utazási ügynökök szeretnék az Izraélbe látogató turisták egy részét országukban is megvendégelni. Nyílt titok, hogy az 1967-es háború óta az arab országok turista-ipara súlyos válsággal küzd. Csak az utóbbi hónapokban érezhető egy kis fellendülés Egyiptomban és Libanonban.

A változás első jele az arab országok álláspontjában néhány hónappal ezelőtt következett be. Az ISSTA kezdeményezésére az egyik utazási ügynök kirándulókat szervezett Jordániába, az Izraélben tartózkodó külföldi diákoknak. Az első ilyen csoportot, nyolc fiatalból, (közöttük hat zsidó, akik folyékonyan beszélnek héberül) teljes titokzatsággal szervezték meg. A nyolc fős 50 dollárt fizetett és az Allenby-hídon keresztül Ammanba érkezett, ahol három napig tartózkodott, majd kirándulásra vették őket Pátrába és Dzserszba, a régi római városba.

Amikor visszatértek Izraélbe, nagy lelkesedéssel áradtak az udvarias jordán vendéglátásról, senki nem hányt szemükre, hogy ellenséges országból érkeztek és még az utlevélükben lévő izraeli bélyegzőt sem „vettek észre”. Erre, hogy aznap este a jordán televízió angol adásában is beszámolt az amerikai diákok látogatásáról akik „a megszállt Jeruzsálemből” érkeztek.

A másik kiránduló-csoportban már 15 személy volt, míg a múlt héten utazott egy újabb 25-tagú csoport. Az ISSTA tavalyi irodájában elhelyezett a jordániai turisztikai minisztérium hatalmas plakátját és az iroda emberei meg vannak győződve arról, hogy heteken belül a jordániai kiránduló népszerűvé válik a külföldi diákok körében.

Az arab utazási irodák vezetőinek véleménye szerint, ez az első fázisa az izraeli-arab határ megnyitásának a turizmus előtt. A jordán hatóságok ma hajlandók beengedni a turistákat Jordániába, akik azután Izraélbe térnek vissza. Erre, hogy ügynökök véleménye szerint, az egyiptomiak is szívesen látnák, ha hasonló csoportok ellátogatnának a piramisokhoz.

Olyan hangok is hallatszottak, hogy Ammanban rövidesen megengedik a dupla utalvéllel rendelkező izraeli állampolgároknak a látogatást. Kiszámították hogy az izraeli állampolgároknak legalább 30 százaléka rendelkezik még egy utalvéllel. „Nincsenek ellenkező jelek Jordániába jötteinek, csak izraeli utalvélüket hagyják otthon”.

JERUZSÁLEM

Izrael művészek munkái és új szerzemények

Sportplakátok (Az olimpiászról). — Beni Efrat munkái — Ami Savit munkái — „Az objektumok” a lenyomatig — Szobrászművészek vázlatai, karcolatai és grafikai munkái — Modern művészek lenyomatai — (a múzeum gyűjteményéből) — Az ifjúsági szárnyban: Gyerekek által készített szoboralkotások. Babák — Rendkívüli tárlat: A korai római korokból származó díszített olajmák.

BEJTAN HAOMANIM (Művészek Pavilonja, Smóul Házánál 12) — Eszter Perce-Arad olajfestményei, vázlatai és lenyomatai — Chava Enstein miniatúrái (augusztus 30-ig).

ENGEL KEPTAR (Slomcion Hámálkák) — Az új munkái. A művész „Az új horizontok” és a „10 plusz” csoportok tagja (augusztus 28-ig).

CHAN — „Jaffa utca szép is lehet”. A Beccál középiskolai fióiskola grafikus növendékeinek vázlatos rajzai (augusztus 30-ig).

RINA KEPTAR (Herzl 90A) — Művésztitkok kollektív és modern grafikai munkák, esztrák és amerikai mesterek munkái.

SCHATZ KEPTAR (Schatz 8) — Négy san-domingói festő: Bibó, Perec, Gilberto és Mariana Ortega munkái.

NORA KEPTAR — Helmut Nathan professzor (New York) akvarelljei, litográfiái és szobrai (augusztus végéig).

OVAROSI KEPTAR (Ováros, Zsidónegyed) — Joszi Stern, Gerstein, Dillan, Rákijs, Gur, Ogen, Jamin és Szász festményei és vázlatai.

GHAT — Ismert izraeli festők munkái.

HAMERKAZ KEPTAR (Hámek 4) — Neves izraeli festők alkotásai.

UJ KEPTAR (Hámek Dávid 10) — Zsidó témájú műtárgyak és ékszer.

CION KEPTAR (Híbe 23) — Klasszikus holland, modern és klasszikus francia, esztrák és amerikai mesterek munkái.

TEL-AVIV

TEL AVIV MŰZÉUM — Az új csoport (Sani ktrale fasor 27-29) — Picasso 200 alkotása. — Izraeli festők és szobrászok művei. — A múzeum gyűjteményéből. — Kinetikus munkák.

HELENA RUBINSTEIN PAVILON (Társast fasor 6) — Tatarozás miatt zárva.

MŰZÉUM HAAREC

KPRAMIKHA MŰZÉUM — „Szináj, Mózi Bitter és Nora Kochávi” temetőkészítő szobor és domborművei. (Szeptember 1-ig).

UVEG MŰZÉUM — Vegzőrök és festmények. Színházi háztartási tárgyak.

RPCSZETI MŰZÉUM (Jaffa, Ováros) — A Tel Avivban és Jaffán talált somroni (szamaritánus) telek.

BEJT NECHUSTAN — A tinnai ásatások legújabb leletei, közöttük a 3200-3300 éves máljánia, aranyszírt fejű rézköz (a zsidó forrásokban említett „nechustán”), amely áldozati célokra szolgált.

TECHNOLÓGIAI ÉS LUDOMANYS MŰZÉUM — Didaktikus és mű-

KIÁLLÍTÁS

vészeti kiállítás: „Dinamikus ábrák”
NÉPKÉPZÉSI MŰZÉUM — Vallási és hagyományos szimbólumokkal, tovább állati és növényi mintákkal. — Díszített zsidó szabásminták és iparművészeti modellek a világon minden tájról.
KADMIAN SZIMBOLIKAI MŰZÉUM — Primitív pénzek.
TEL AVIV VAROS LOKALELMI MŰZÉUM (Bialik 27) — Allandó kiállítás.
IRAN MŰZÉUM (Bialik 26) — A betű és az írás története (állandó kiállítás).
BEJT HECHAJAL (Weizmann 60) — Roni Goldberg festményei.
CÁHÁLA KEPTAR (Cáhála negyed, Jehonátán U.) — Ismert izraeli művészek festményei, vázlatai, karcolatai és lenyomatai.
MŰZÉUM HARECHOV (Útcai műzeum) — Dizzenoff utcának a Dizzenoff tér és a Hámek Georg utca közötti részén, a megvilágított kerítésen) — 55 iskolában tanuló 350 — 9-13 éves gyerek 236 festményének kollektív tárlata.
DAMIAN KEPTAR (Dizzenoff 212) — Carol Fischer színes vázlatai (augusztus 19-től).
OVAROSI KEPTAR (Jaffa, ováros). — Óvodái Alkár druz festőművész vázlatai, festményei, keramikái és faligöngyöi.
GALERIA „200” (Ben Jehuda 220). — Nemzetközi grafikai tárlat: Ismert izraeli és francia művészek munkái.
BEIT SZOKOLOV (Ujságírók székháza, Káplán 4) — Ernst Vogt (Bréma) művészi fotói. „Izraeli hegyvidék” témára, (augusztus 23-ig).
UJ KEPTAR (Reiness 32) — Avi Margalit litográfiái.
LIVI KEPTAR (Ben Jehuda 170) — Emanuel Romano (Glicenstein) festőművész jubileumi tárlata. — Olajfestmények, akvarell, guás és grafikai munkák.
GALERIA „200” (Ben Jehuda 220). — Hét fiatal művész: Jérdán Miron, Mira Schori, Náchum Miller, Miriam Sores, Pinchás Kóhén-Gán, Jakov Chéfec és Siko Katz festményei.
BEIT CIONÉ AMERIKA (Amerikai Cionisták Háza, Dániel Frish 1) — Chánok Liebermann chaszidikus témájú festményei.
MŰVESZTUDÓ (Gordon 46) — Nyári tárlat: Világűrű izraeli és külföldi művészek festményei és grafikai munkái.
DÜGT KEPTAR (Frishman 43) — Hofstaetter, Pádi, Sztetmácki, Ghil, Josef Jakov, Miri Kóhén festményei és Sulamit Ben-Sálom szobrai (augusztus 31-ig).
BIATRI KEPTAR (Chiszin 5) — Eli Arad, Menáchem Gedelevics és BH Natán festményei. (augusztus 23-ig).
OVAROSI MŰVESZET KEPTARA (Jaffa, Ováros, Kikár Kódomim

tagjainak kollektív tárlata.

RITZ KEPTAR — Jisráel Weinberger olajfestményei, guásai és vázlatai. (Szeptember 1-ig).

NEVILAJA MŰZÉUM (Arlozorofi 19) — Díszített motívumok az iszlám művészetében.

TENGELETI MŰZÉUM — „Székes-katona aegiptusba 1869” — Edouard Lion (1833-1900) francia festőművész eredeti színe (október 1-ig) (szepember).

TRAKLON KEPTAR — A. Shinvel-Eden kerámiai — Max Eden festményei.

DANIJA KEPTAR — Roni Ben Cvi (Ejn Hod) festményei (augusztus 26-ig).

NÁCHMANI KEPTAR — Rita D. Abymetszei és vázlatai.

GOLDMANN KEPTAR — Jakov Ágám grafikai munkái.

HÁGEPEN KEPTAR — Altalános nyári tárlat (augusztus 31-ig).

„GRAFIKA 3” (Derech Hájam 8) — Ismert izraeli művészek külföldi technikájú grafikai munkái.

CHOLON

SZOBORKEDT (A városháza előtti téren) — Jigál Tumarkin 21 bronz- és acéliszoobra.

KEPAR SZABÁ

IFJUSÁGI KULTURKÓZPONT (Geula utca) — Bella Lávi-Liebstag színezvázlatai (augusztus 31-ig).

BAT JAM

VAROSI MŰZÉUM (Rámát Josef, Szturma 2) — Bronja Weinberg festményei.

RISON LECION

A MI KEPTARUNK (Balfour 60) — Hlán Dávid-zsdomi festményei kerámiai és olajfestmények.

CFAT

MŰVESZTUDÓ (Levánon 18) — Krausz Lili festményei és vázlatai (állandó nyári tárlat).

NYOMDATORTENETI MŰZÉUM

Jakov Cim grafikus válogatott munkái „CFati élmények” témára.

NAHARIA

VAROSI REGESZETI MŰZÉUM — A Kórnékhell archeologiai ásatások tárlata.

VAROSI MŰZÉUM — Hortenzia Hárári olajfestményei (augusztus 18-ig).

EJN HOD

KÓZPONTI KEPTAR — A művész-talú lakóinak kollektív tárlata.

HÁZOREA

BEIT WILFRID ISRAEL — Arnel Lux (Házorea) művészi fotói „Imen-onnon...” témára (szeptember 1-ig).

93 ATENTION! 93
TELEVISION
RADIO
93
UJ OLÉ — használja ki a lehetőséget!
3 EVIG BEHOZHAT VÁMMENTES ARON (katonáknak, diákoknak 3 év után is). Újonnan érkezőknek 6 hónapig nagyobb kedvezményeket • Világ-márkás TELEVIZIÓI, rádió-patetont, MIXERT, MÓ-SÓGEPEKET, DIOLEN FÜGGŐNYI, eredeti perzsa-szőnyeg, gázkályhát. • GYÓRSZALY • R. M. Aser • Tel. 62-49-45
SHARON T.A. ALLENBY 93

ZENEÉLEST

ELMÉLKEDÉSEK A FESZTIVÁLÉRŐL és bábok és felnőttek tánc-játékai

Ellentétben a külföldi zenei fesztiválok túlsúlyos műsortervezőivel, a mi idej fesztiválunk nagylelkűen 2-3 napos pihenőket engedélyez közönségének, bizonyára kényszerűségeiből mivel a szűkreszabott pénzügyi keret nem nagyon tette lehetővé számára a nagy zenei ünnepek utánpótlását. De így is telt előadásokat vonz a nagyon vegyes műsor, melynek mindegyike megtalálja a maga hívő tömegeit.

Csak mellékesen jegyzem meg, hogy az idej fesztivál a megszokott izraeli szerzők bemutató-studióját anyagi fedezet hiányában törölni volt kénytelen, holott ez adta volna meg egyik legerősebb hazai jellegű hangverseny-sorozatának. A most ünnepelt 75 éves Paul Ben-Chajim műveit után kutatva, bukkantam rá egy egész sereg meghallgatásra érdemes, nyomtatásban is megjelent, kamarazene-műre, szonáttákra, triókra, négyesekre, fuvós-együttesekre, hazai szerzőktől, melyeket egyenként beiktatva egyes műsorokba, érdekes és változatos sokrétűséget hoztak volna a programokba. S itt nemcsak a hazai szerzőkről van szó, akikről a saját oly hazafias párossal emlékezik meg, — mikor éppen nem jászák őket. — hanem a kényelmszerető, kitanosított utakon járó, minden jellegű zenei rizikó nélküli konvencionális koncertprogramokra, amelyek Csajkovszkij-trió és Smetáná-kvartettel táplálják az igénytelen hallgatót.

Hányzóttak a kisebb tereben, intímabb keretben megtartott új zenei bemutatók, melyek még a nagyon is kompromisszumos „Musica viva”-nál is nagyobb érdeklődésre tartottak volna számot.

Ezért szinte esőfórással regisztrálom a, mint muszikus kiváló Daniel Barenboim elsővi tanácsadói tevékenységét, melyet kitűnő társa, Zubin Mehta is alig igekezett megváltoztatni korszerűség és változatosság szempontjából. Egy ilyen fesztivál a hazai és korszerű zeneszerzők és előadóművészek disztribúcióját kell, hogy magában foglalja, azon két-három prominensen kívül, akik fellépéshez jutottak. A hazai szerzőket egyedül Sergiu Natrá, a Ben-Chajim-est, majd a záró-műsorban Cvi Avnina ez vonósnyegyszerű zeneikre áit műve képviseli, s ezek közül mindössze kettő ujdonsága, egyikük sem haladva meg a negyedórás tartamat ...

ANDRÉ TAHON BÁBSZÍNHÁZA

Mindentől eltekintve, A. Z. Propea, a fesztivál lelkes szervezője, bőségesen gondoskodik a párizsi Champs-Élysées híres bábszínház, André Tahon „együttese” bájolata el a közönséget.

Legutóbb Izraelben néhai dr. Löwy volt aki bábszínházzal kísérletezett, évtizedek előtt ez volt az utolsó, amelyet láttam. Mai napig fáj a szívem, hogy Budapesten Ránki György által számomra a hatnapos háború előtt rezervált meghívó talán még annak a bábszínháznak a pénztárában vár rám, melynek darabjaihoz ő írta a — mint mindig roppantul szellemes — zenét ...

Ugy látszik, az évszázados bábszínház intézménye gyökeres változásokon ment át. A 17. században a londoniak és olaszok Fantoccini-nek nevezték. Londonban a 18. században a híres Punch Theatre és a Covent Garden még Shakespeare darabokat is bábkákkal adatott elő. De fénykorát talán egyik rajongó hívének, Josef Haydnnek köszönhetjük, aki Esterházin „Philemon és Baucis” című ógörög témából írt marionett-operájával annyira megalotta a herceg kastélyában vendégségben tartózkodó Mária Teréziát, hogy az egész együtt, bábukat, a helyettük a színpadlak mozdító éneklő énekeseket és a zenekart kölcsönkérte schönbrunni kastélyába. Maga Haydn később, londoni tartózkodása alatt is, gyakori vendége volt a Piccadilly és Haymarket színházak báb-játék-előadásainak ...

És az idők folyamán a bábszínház még nagyobb, merészebb feladatokra is vállalkozott, mikor századunkban Resnighi és De Falla („The puppet show of Master Pedro”) teljes operát vitte színre. Persze a technika is állandóan változott, bár igen hosszú ideig drótokkal irányították a színiátszó bábuk mozgását. De a most látott nagyon modernizált André Tahon a színpad mögött négy-öt asszisztensének segítségével a fanvelekre erősített bábuk mozdását, mimikáját, játékát művészi tökéletességgel, kézművelővel juttatta bámulatosan élethű kifejezésre Csak francia művész érhet el ennyi bájjal, esprittel, könnyed szellemességgel és színiátszási készséggel ily rendkívül változatos, mulatságos és kacagtató hatást, s anélkül, hogy nagyobb számokat vett volna igénybe, miniatűr-képeivel másfél órán át lekötötte a nézőt. Azt hiszem, ő maga is énekelgetett, nem rosszul, s asszisztensei is ügyes miniatűr opera-produkciót nyújtottak.

Zenei aláfestéseiben karmestere, Michael Brand nagy tájékozottságot árult el a folklor terén, két magyar száma, törölmetszett bottánc és forgótánc zenéjét Kodály is szenteltette volna. De ugyanilyen stílusosak vol-

tak orosz, francia, spanyol, olasz vagy Mozart-zenei aláfestései is melyeket egy hazai zenekar tagjaiból összeállított Brand által nagyon ügyesen vezetett együttes látott el. A bűbajos kosztümök anonim tervezőjének külön tapasztalódok. A többi a közönség bőkezűen juttatta a kiváló André Tahonnak és társainak.

HAZAI TÁNC-SZÍNHÁZAINK

Bár a fesztivál műsoraiban egy a Báb-Dor, mint a Bábsevá-együttes előadásai bennfoglaltnak, lelkiismeretes vezetőik figyelmeztettek, hogy noha — külföldi sajtómegbízói kívánságára — készséggel hívnak meg, de semmiféle új számot nem tartalmaznak műsoraik.

Feltűnő, hogy míg a nagy külföldi tánc-együttesek (John Cranko, vagy a most várt Bájárt) bizonyos irodalmi, vagy zenei művek koreográfiájára helyezik a fősúlyt, csak a Bábsevá műsorának egyetlen számában, Martha Graham „Herodiádé”-ban (Hindemith zenéjére) találkozunk egy kissé zavaros elgondolással, tulintellectuális, és amellet tul-realistikus mozgás-elemekkel terhelt, de Rena Glück és Laurie Friedman által kitűnően előadott nagyobb igényű számmal.

Amerikában rajonganak az ilyen filozófikusan elvont, expresszionista és amellet naturalista témákért, az európai koreográfusok rendszerint kerülik ezt a stílust. — Nagyon bájos és artisztikus volt „Hárman rajtam kívül” (Linda Rabin koreográfiája Ligeti György zenéjére) Nurit Stern, Pamela Sarni és Jár Várdi elragadó kivitelében.

Báb-Dor ismert műsorszámában Jeanette Ordman és Jigál Berdicevszky művészi munkája magaslott ki; de nem voltunk elragadtatva a szellemi tartalom nélküli, pusztán mozgásművészeti jellegű torna-mutatónyoktól. S ha nem is a Fesztivál számára, annak közönségének érdemes lett volna magasabb igényű számokkal demonstrálni ugy ennek az együttesnek, mint az izraeli táncművészetnek immár nemzetközileg elismert színvonalát.

PATAKI LÁSZLÓ

VENDÉGEINK

Balla Zsófia, kolozsvári költőnő

BALLA ZSÓFIA

Turista az országban és alighanem versben is kifejezi majd élményeit. Ezt a lehetőséget olvassuk ki a fiatal költőnő két verskötetéből, amellyel, professzionista író módjára, mint névjegyével bemutatkozott a szerkesztőségben.

Balla Zsófia első versköteté. „A dolgok emlékezete” című, 1968-ban jelent meg. Ő maga pedig 1949-ben született. Még manapság is, amikor az ifjúság világszerte korán beéri, ritkaság számba megy, hogy ilyen fiatal költő könyvét kiadják. — de Balla Zsófia esetében ezt teljesen indokoltnak tartjuk. Filozófikus, mélyen érző költőt ismertünk meg benne, akinek a szemében a dolgok emlékeznek de ő maga is „emlékszik a dolgokra”, az élet ezerféle apróságára, a felhő színére, vagy a függöny lebbbenésére, a tenger homokjára, amely „estéknként a tengerig szalad s lassan perog az üres lányomokba”, a tavaszra és az őszre, s minden lelki, vagy testi megnyilvánulás megrezenti benne a költői fantáziát, megejtő szépségű sorokat csihol ki belőle.

Valahol háboruznak ez nyomja a mellem kintől nehéz alkony és huspotyoló kongat, szeretnék nagyon lenni úgy általában és jónak érzésem magam mert most dolgozom, elzett, igazán és éveimnek megfelelően egy barna srácot szeretek. Csakhogy valahol háboruznak ez nyomja a mellem ...

Ezt az idézetet Ebéd utáni túlvetés című néhezvertű verséből idézzük, amely gondolata-

ti szépségét és úde fiatalágát egyaránt tükrözi. Első könyvében, a Sturm und Drang korát élő tehetséges költőnő az élet titkait kutatja és a „Savanyu imádságok” című ciklusban igyekszik magyarázatot adni és kapni a lélek rejteleyeiről.

„Apokrif ének” című második kötet (1971 Kriterion, Bukarest kiadása), a 22 éves költőnő a kifejezőerő és mondanivaló tekintetében is megérett, s verselésének módjában, ha szabad ezt a csunya szót használni, technikájában, a modern költők nemzetközi világába lép be. Most már nem a „dolgok emlékezésére” figyel bámuló szemekkel, ha nem mélyre hatol, látja ezt a szemforgató, csunya világot, olyannak, amilyen.

Illik Vietnámot siratni felrugott hamvedrek s gajdoló flaskók között, s míg skandálják leendő kiállításuk, az lesni, marad-e körözött, henteregni szemlölő fájdalomban: „csak én” és „miért most?”

Igy ír a frázis-puffogatásról, amely mögött nagyon sokszor nem húzódik meg igazi hit és tartalom.

Szerelmi lírája, amit az olvasó általában inkább keres egy költőnő övrejében, ekkor már több, és mélyebb, már nem „és éveimnek megfelelően egy barna srácot szeretek”, már áttűzsedik versein az igazi és emberi szenvedély és féltés.

Sovány fohászban bűnbakot keresve, amit mindenért okolhatok, magyarázom az Uristennek, hogy aszalt lélek irthája vagyok. Megvágatlan gesztenye robban: be kell tartani egyet s más a végben. Fájnak a szemem talán? egy csomó ködöt már letéptem. Rád gondolok és érzem a fehér félelem mint lep el: nem szorítsz eléggé magadhoz, félek, hogy elesel.

(Félelem)

Nagytehetségű költőnő Balla Zsófia, s dicseget jár annak a kultúrkörnek, amely ennek a fiatal tehetségnek ilyen érvényesülési lehetőséget nyújt. Sokat fogunk még hallani a fiatal poétáról, aki csak most indult el Kolozsvárról. Nehéz megjósolni hova fog eljutni.

BARZILAY ISTVÁN

FORRAI ESZTER:

Amiről a fenyőfa mesél...

Volt egyszer, hol nem volt egy égig-érő fenyő.

Kitárt karjával elérte a csillagokat és a telihold arcát cirógatta, nappal pedig labdázott a sárga napkoronggal. Játzó-társai a madarak voltak, de legjobb pajtása egy kislíj, akit Orne-nek hívtak.

Oren tengerkék szemű kalászsárga hajú kislíj volt, amikor nevetett, a virágok is nevettek körülötte. Estéknént mesét mondott a fenyőfa kis pajtásának, s az egyik így hangzott:

„Kis lity voltam én is, mint te, Oren, de egy varázsló óriássá varázslott, hogy mindent lássak, mindent halljak, de olyan magas lettem, hogy senki sem ér el hozzám. Boldog vagyok, mert mindent láthatok, de boldogtalan, mert senki sem ér fel hozzám a közelembe. Földről picik a házak, emberek, állatok, és én is mint egy Isten nézek le rájuk, értetlenül, idegenül.”

Oren felnézte a fára és tengerkék szeméből óriási könnycsepp hullott alá. Aranyöske haja szikrázott a napfényben.

— Segíték én rajad — szölt Oren —, hogy kicsi légy, akkora mint én, hogy mindent láthass.

— Nem — szölt a fenyő —, azt akarom, hogy az emberek, növények, állatok legyenek olyan nagyok mint én.

Gondterhelten nézett maga elé a kislíj. Villámlo szeméből az ész sugárzott, naplütötte arcától megmelegedett a bánatos fenyőfa szíve. Késő estig ültek egymás mellett Oren és az óriási fenyő s búcsúzóul így váltak el egymástól:

„Talán az éjszaka meghozza a megoldást és minden vágyad teljesül!”

Oren aludni tért, betakarózott kék felhőkkel, kék tengerrel, kék virágtakaróval és kék álomba merült. Egy nagy tavat látott, az óriási fenyőfa fölé hajlott, s belehullatta kék könnyeit. Ahogy a könnyek hullottak, úgy nőttek a tárgyak, emberek, virágok és a kicsi Oren is.

Amikor felébredt a kislíj, megcsókolta a fenyőfát és simogatta a bánatos arcát. A gyanta szívárgott a fa rancos testéből és sós könnyekké olvadt szét.

„Leereszkedni az emberekhez, állatokhoz, növényekhez — mondta Oren, — felemelni őket az égig, napig, csillagokig”. E felemelkedésből és leereszkedésből kékszíntű örvény keletkezett! Az égigérő fenyő megfogadta Oren tanácsát és kézenfogva vezette a madarak, csillagok, hold és nap felé!

Az álomból szöttem e mesét, szivárvány-színtű takaróul, hogy megmelegítse a gögös emberek szívét.

A tiüskésrajú fenyő gyantalágy szivéből lüktettek ezek a sorok is ...

ELKÉSZÜLT

A CHUG CHÁTÁM SZOFÉR UJ TEL-AVIVI TEMPLOMA

Befejeződött Tel Aviv északi negyedében, a Bár Kochhá utcában a Chug Chátám Szofér új templomának építkezése, amelyhez egy évvel ezelőtt fogtak hozzá.

A templomegyesület vezetősége új berendezést is rendelt és egy gyönyörű frigszekerényt, amely — remélhetőleg — a nagyünnepkre el is készül.

Berlah Dov békéscsabai származású hittestvérünk adományra a frigszekerény. Az építkezés költségeit a templomegyesület tagjainak adományából fedezték. Hozzájárult — részben kölcsönrel — az építkezéshez a tel-avivi vallási tanács is.

A templomegyesület imaháza eddig a Geula utcában volt, de a tagok nagy része közben a város északi negyedébe költözött, így vált szükségessé az új templom felépítése.

Ezeleőtt 34 évvel alakult meg Tel Avivban a Chug Chátám Szofér imaegyesület, első rabija a megboldogult Pollák Joél volt. Megala, kulásától a mai napig a régi magyarországi ortodoxia szellemét őrzi az egyesület — mind az imák dallama, mint a különböző liturgiai szokások tekintetében.

A vezetőség most azt reméli, hogy az új templom felépítése és megnyitása bővíteni fogja a tagok körét — már az őszi nagyünnepek idején.

Az új templom pontos címe: Tel Aviv, Geula utca 18. A templomegyesület telefonszáma: 63819.

fenjal

DEODORANTOT, VAGY DRAGA ILLATSZERT HASZNÁL?

A válasz, természetesen mindkettőt. Deodorant és illatszert egy készítményben, a Fenjal sorozatból. A Fenjal deodorant údit és teljes védelmet nyújt a meleg és fülledt időben. Ugyanakkor úde és nőies illatszert. Miért nem próbálja ki és határozza önmaga? Fenjal deodorant spray tartóban, vagy Roll-On. Gyártja Izraelben Becmon Ltd., Terjeszti Nurit Co. Ltd.

